XENOPHONTIS
OPERA OMNIA

RECENSITA

ET

COMMENTARIIS INSTRUCTA.

VOL. IV. SECT. III.

CONTINENS

XENOPHONTIS HIERONEM.

ED.

LUDOVICUS BREITENBACH.

GOTHAE ET ERFORDIAE, MDCCCXLVII.
SUMPTIBUS HENNINGS.
(LONDINI D. NUTT 158. FLEET STREET.)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

XENOPHONTIS

H I E R O.

RECOGNOVIT

ET

INTERPRETATUS EST

LUDOVICUS BREITENBACH,

PHIL. DOCT., GYMNASII VITEBERGENSIS SUBRECTOR.

GOTHAE ET ERFORDIAE, MDCCCXLVII.

SUMPTIBUS HENNINGS.

(LONDINI D. NUTT 158. FLEET STREET.)

PRAEFATIO.

Instituitur in hoc libello disputatio inter Hieronem, Syracusarum tyrannum, et Simonidem, celeberrimum poetam. Antequam vero de argumento, consilio et genere disputationis explicemus, de vita utriusque viri et ingenio praemittenda quaedam esse videntur.

Duo exstiterunt Hieronis nomine Syracusarum tyranni, unus, qui inde ab olymp. LXXV, 4. usque ad olymp. LXXVIII, 3. (a. Chr. 477 — 466), alter, qui ab olymp. CXXVII, 4. usque ad olymp. CXLI, 2. (a. Chr. 270 — 215) regnavit. Hic, cuius nomine hic Xenophontis liber inscribitur, antiquior ille fuit Hiero, Dinomenis filius, Gelonis frater. — Gelo olymp. LXXIV, 1. (a. Chr. 484) Syracusarum tyrannide potitus Gelam urbem, quam antea occupaverat, Hieroni regendam tradidit. Iam moriturus olymp. LXXV, 4. (a. Chr. 477) Syracusarum imperium, quod domi bellique felicissime tenuerat, Hieroni et Polyzelo fratribus administrandum commisit, usque dum filiolus suus suae potestatis et regni potens fieret. Sed Hiero iuniorem fratrem mox expulit et Thrasydaeo, Himerae tyranno, ad quem confugerat Polyzelus, bellum intulit. Si-

monide autem auctore Polyzelus paullo post fratris gratiam reconciliavit, et Hiero posthac non solum Syracusis, Gelae, Camarinae, Megaris Hyblaeis, quae iam Geloni paruerant, sed etiam Naxo, Catanae et Leontinis, quas urbes tyrannidi suae adiecerat, usque ad olymp. LXXVIII, 3. (a. Chr. 466) non sine magna gloria imperavit. De moribus et ingenio Hieronis mirum est quam magna sit veterum scriptorum dissensio. Diodorus Siculus XI, 67. haec scripsit: Ἱέρων ὁ πρεσβύτατος τῶν ἀδελφῶν οὐχ ὁμοίως (ac Gelo frater) ἦρχε τῶν ὑποτεταγμένων. Ἦν γὰρ φιλάργυρος καὶ βίαιος καὶ καθόλου τῆς ἁπλότητος καὶ καλοκἀγαθίας τἀδελφοῦ ἀλλοτριώτατος. Quo cum iudicio severissimo quanquam non plane consentiunt alia testimonia, Pindarus tamen in quatuor illis carminibus, quibus Hieronis victorias ex certaminibus Olympiis et Pythiis reportatas celebravit, a variis vitiis illum deterrere studet. Olymp. I. v. 82 sqq. a Tantali superbia ut se avertat, adhortatur, Pyth. I. v. 173 sqq. II. v. 101 sqq. III. v. 96. avocat eum ab avaritia, violentia et insidiis, ibidemque ad liberalitatem et benignitatem excitat. Etiam Aristoteles Polit. V, 9. §. 3. commemorat Hieronis diffidentiam et malas artes, quibus usus sit in cives suos. Ipse denique Xenophon IV, 6. Hieronem confitentem facit haec: οἱ τύραννοι τοίνυν ἀναγκάζονται πλεῖστα συλᾶν ἀδίκως καὶ ἱερὰ καὶ ἀνθρώπους διὰ τὸ εἰς τὰς ἀναγκαίας δαπάνας ἀεὶ προςδεῖσθαι χρημάτων, unde colligere licet, ne rapinis quidem ac sacrilegiis abstinuisse tyrannum. Haec crimina ut pessimum ostendunt Hieronem et regem et hominem, ita non desunt testimonia, quae quavis laude cumulent et celebrent eundem Hieronem. Pindarus Pyth. III. v. 124 sqq. laudat eius clementiam et hospitalitatem, Pyth. I. v. 118 sqq. eius liberalitatem, Olymp. VI. v. 58 sq. eius iustitiam; Olymp. I. v. 167. honesti studiosum eum dicit, et in eodem carmine v. 20 sq. omnibus adeo virtutibus ornatum praedicat. Adde denique Plutarchi (de sera numinis vindicta p. 21. Wyttenb.) de Gelone et Hierone iudicium: ἀλλὰ Γέλωνά γε ἴσμεν καὶ Ἱέρωνα τοὺς Σικελιώτας καὶ Πεισίστρατον τὸν Ἱπποκράτους ὅτι πονηρίᾳ κτησάμενοι τυ-

ραννίδας ἐχρήσαντο πρὸς ἀρετὴν αὐταῖς, καὶ παρανόμως ἐπὶ τὸ ἄρχειν ἐλθόντες ἐγένοντο μέτριοι καὶ δημωφελεῖς ἄρχοντες.

Vides, quam sibi contraria sint veterum scriptorum de Hierone testimonia: nec tamen vel tantam eorum diversitatem explicare et, quid de Hieronis ingenio statuendum sit, intelligere difficile esse videtur. Cappeyne van de Coppello in dissertatione, cuius infra mentionem faciemus, in duobus Aeliani locis viam invenisse sibi visus est, qua scriptorum ista dissensio dirimatur reique veritas exploretur. Aelianus enim V. H. IV, 15., ubi plura proponit principum exempla, qui e morbis meliores evaserint moribus, praeter alia haec narrat: Ἱέρωνά φασι τὸν Σικελίας τύραννον τὰ πρῶτα ἰδιώτην εἶναι καὶ ἀνθρώπων ἀμουσότατον, καὶ τὴν ἀγροικίαν ἀλλὰ μηδὲ κατ᾽ ὀλίγον τοῦ ἀδελφοῦ διαφέρειν τοῦ Γέλωνος. Ἐπεὶ δὲ αὐτῷ συνηνέχθη νοσῆσαι, μουσικώτατος ἀνθρώπων ἐγένετο, τὴν σχολὴν τὴν ἐκ τῆς ἀῤῥωστίας εἰς ἀκούσματα πεπαιδευμένα καταθέμενος. Ex his verbis apparere Coppello existimat, Hieronem antea multis vitiis deditum et incultum post morbum fuisse bonum, honestum et bene eruditum. Accedere ait, quod idem Aelianus IX, 1. de Hierone tradat: Ἱέρωνά φασι τὸν Συρακούσιον φιλέλληνα γενέσθαι καὶ τιμῆσαι παιδείαν ἀνδρειότατα· καὶ ὥς ἦν προχειρότατος εἰς τὰς εὐεργεσίας λέγουσι· προθυμότερον γάρ φασιν αὐτὸν χαρίζεσθαι ἢ τοὺς αἰτοῦντας λαμβάνειν, quae verba de tempore post morbum intelligenda arbitratur. Quae quidem Coppellonis sententia, quam ante eum etiam alii (imprimis Schneidevinus in Simonidis Reliquiis p. XX.) proposuerant, quanquam per se satis est probabilis, tamen Pindari carminibus non plane confirmatur. Illum morbum, qui obitum paene minatus est Hieroni, in olymp. LXXVI, 3. (a. Chr. 474), i. e. in quartum eius regni annum incidisse inter interpretes Pindari constat. Igitur, ut staret Coppellonis ratio, necessarium esset, ut ea carmina, in quibus vitia tyranni commemorantur, ante morbi tempus composita essent, in quibus virtutes, post morbum. Sed ita res non habet. Olymp. I., ubi Hieronem a Tantali superbia

dehortatur, circiter olymp. LXXVII. (a. Chr. 472 — 469) scriptum esse videtur, Pyth. I. et III., in quibus odis clementia, hospitalitas et liberalitas laudatur, olymp. LXXVI, 3. (i. e. ipsi fere morbi tempori) adscribuntur. Accedit quod uno eodemque carmine vehementissima vituperatio una cum summa laude continetur. Dico Olymp. I., ubi conferas v. 20. cum v. 82 sqq. Quae quum ita sint, statuere non licet, morbum illum effecisse, non certe solum effecisse, ut homo avarus, superbus, violentus fieret deinde liberalis, clemens et honestus. Si componimus omnia quae veteres narrant de Hierone, veri esse simillimum videtur, eius ingenium a sensu pulchri atque honesti non fuisse alienum: alioquin nobilissimus et candidissimus poeta illum tam magnifice celebrare non dignatus esset. Sed facile ac saepe concitabatur ad superbiam et iram, indeque plura alia nascebantur vitia, quae familiaribus eius civibusque haud raro fiebant perniciosissima. Quum vero statim ab initio regni honestissimorum et eruditissimorum virorum, Pindari, Bacchylidis Cei, Epicharmi, Xenophanis Colophonii, Aeschyli, Simonidis Cei, consuetudine usus esset, fieri non potuit, quin uberrimos fructus inde Hieronis animus et ingenium perciperet. Profecit sine dubio in bonis moribus non minus quam in bonis litteris, si quidem certum est sine virtutibus eum de amplificandis non solum, sed etiam de ornandis Syracusanorum rebus optime merere non potuisse. Huius autem rei praeter Plutarchum l. d. testis est etiam Herodotus III, 125: *ὅτι γὰρ μὴ οἱ Συρηκοσίων γενόμενοι τύραννοι, οὐδὲ εἷς τῶν ἄλλων Ἑλληνικῶν τυράννων ἄξιός ἐστι Πολυκράτεϊ μεγαλοπρεπείην συμβληθῆναι*, in qua sententia ad Gelonem et Hieronem sine dubio respicit. Saepius tamen rediisse Hieroni priorem libidinem et ferocitatem intelligimus ex Pindaro. Itaque fieri potuit, ut alii, velut Diodorus, vitiorum tantum Hieronis mentionem faciant, alii virtutes eius summa laude efferant. — Quae omnia si computamus, quin ad fidem historicam Hieronis ingenium Xenophon expresserit, non est quod dubitemus. Apparet enim Hiero apud Xenophontem is qui

acerbo dolore affectus sit propter mala, quae cum tyrannide coniuncta sint, quique enixe cupiat, ut integrum civium sibi amorem conciliet. Vide modo cap. VIII. §. 1. et cap. XI. §. 8. Talis ergo vir prae aliis dignus visus est Xenophonti, qui de tyranni conditione dissereret.

Alter, qui colloquens inducitur cum Hierone, est Simonides Ceus, Leoprepis filius, olymp. LVI, 1. (a. Chr. 556) natus*). Poesi lyrica, quam iam adolescens in sacris Baccho celebrandis hereditario quodam iure exercuit, quum mox per totam Graeciam inclaruisset, contigit ei, ut ab Hipparcho tyranno Athenas invitaretur. Hipparcho interempto et Hippia deinde Athenis pulso, Aleuadarum et Scopadarum, Thessaliae tyrannorum, familiaritate usus est usque ad illud tempus, quo primum Persae Graeciam armis opprimere tentabant. Apud Thessalos artem memoriae invenisse fertur singulari quodam casu admonitus, de qua re Quinctilianus Instit. Orat. XI, 2, 11. haec refert: „Artem memoriae primus ostendisse dicitur Simonides, cuius vulgata fabula est: quum pugili coronato carmen, quale componi victoribus solet, mercede pacta scripsisset, abnegatam ei pecuniae partem, quod more poetis frequentissimo digressus in laudes Castoris et Pollucis exierat. Quapropter partem ab iis petere, quorum facta celebrasset, iubebatur. Et persolverunt, ut traditum est. Nam quum esset grande convivium in honorem eiusdem victoriae atque adhibitus ei coenae Simonides, nuntio est excitus, quod eum duo iuvenes equis advecti desiderare maiorem in modum dicebantur. Et illos quidem non invenit, fuisse tamen gratos erga se deos exitu comperit. Nam vix eo limen egresso triclinium illud supra convivas corruit atque ita confudit, ut non ora modo oppressorum, sed membra etiam omnia requirentes ad sepulturam propinqui nulla nota possent discernere. Tum Simonides dicitur memor ordine quo quisque discubuerat corpora suis reddidisse." Ex Thessalia Athenas reversus, quum

*) Haec de Simonide excerpsi ex Schneidevini Prolegomenis ad Simonidis Cei Carminum Reliquias, p. III sqq.

olymp. LXXII, 4. (a. Chr. 489) Athenienses praemio proposito poetas ad elegiam in eos, qui in agro Marathonio occubuissent, faciendam publica auctoritate provocassent, Aeschylum suavitate sua vicit Simonides. Decem annis post quum Xerxes Graeciam infestasset, praeter alia Leonidae Spartiatarumque in Thermopylis facinora insigniter concelebravit, ad epigrammata ipsorum tumulis inscribenda ab Amphictyonibus conductus. Deinde navales pugnas Artemisiam et Salaminiam summosque Graecorum duces, quorum celeberrimo, Themistocle, familiarissime usus est, in coelum extulit. Post pugnam Plataeensem biennium fere apud Pausaniam versatus, deinde olymp. LXXV, 3. vel 4. (a. Chr. 478 vel 477) octogesimo vitae anno invitatus ab Hierone tyranno Syracusas se contulit ibique ad olympiadis LXXVIII. annum primum (a. Chr. 468), qui vitae ultimus fuit, vixit. A Cicerone Cat. Mai. VII, 23. inter eos poetas refertur, quos non coegerit in suis studiis obmutescere senectus. Nobili sepulcro honestatus suavissimus poeta, cui hoc inscriptum fuisse epigramma tradidit Tzetzes Chill. I, 24:

Ἒξ ἐπὶ πεντήκοντα, Σιμωνίδη, ἤραο νίκας
καὶ τρίποδας· θνήσκειν δ' ἐν Σικελῷ πεδίῳ.
Κείῳ δὲ μνήμην λείπεις, Ἕλλησι δ' ἔπαινον
εὐξυνέτου ψυχῆς σῆς ἐπιγεινομένοις.

Iam quod attinet ad mores Simonidis et animi indolem, quamvis in eo conspirent omnes, qui de eo memorarunt, ut eum non mediocri lucri cupiditate arsisse coarguant, velut primus pretio carmina pepigisse narratur, conspicuus tamen erat modestia, abstinentia, religione et maxime sapientia, quae spectabat non solum ad respublicas regendas administrandasque, sed etiam ad emendandos mores vitamque beate agendam. Hac sapientia, quam ipse Hiero apud Xenophontem I, 1. praedicat, tantam apud tyrannum assecutus est auctoritatem, ut non solum Polyzelum, ut supra memoratum est, in fratris gratiam reduceret, sed etiam pacem conciliaret inter Theronem Agrigentinum et Hieronem eiusque amicos, ut Hiero adeo sororem Theronis duceret. Etenim, ut exhi-

iarabat poeta Hieronem carminibus et facete dictis delectabat, ita erudiebat sermonibus suis. Quales sermones antiquitas iactavit non paucos; nam, ut est apud Platonem Epist. II: *περὶ Ἱέρωνος ὅταν διαλέγωνται οἱ ἄνθρωποι καὶ Παυσανίου τοῦ Λακεδαιμονίου, χαίρουσι τὴν Σιμωνίδου ξυνουσίαν παραφέροντες ἅ τε ἔπραξε καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς.* Cicero de N. D. I, 22: „roges me, inquit, quid aut quale sit deus: auctore utar Simonide, de quo quum quaesivisset hoc idem tyrannus Hiero, deliberandi sibi unum diem postulavit. Quum idem ex eo postridie quaereret, biduum petivit. Quum saepius duplicaret numerum dierum, admiransque Hiero requireret, cur ita faceret, quia, quanto, inquit, diutius considero, tanto mihi res videtur obscurior." Talia sermonum inter Hieronem et Simonidem consertorum argumenta quoniam ore hominum circumferebantur, non dubium esse videtur, quin Xenophon in scribendo hoc dialogo eorum, quae ab utroque disputata tradebantur, rationem habuerit. Et profecto, quid veri esse potest similius, quam tyrannum potentissimum eundemque eruditum et cives suos felices reddendi studiosum cum familiari homine eoque sapientissimo saepius disseruisse de tyranni conditione et de iis omnibus, quae pertinent ad hanc conditionem. Colloquuntur enim in hoc libello de vitiis et virtutibus tyrannidis, et ita quidem, ut Hiero de invidia et cuiuslibet generis malis, quae coniuncta sint cum tyrannide, vehementer conqueratur, Simonides autem demonstret, quomodo tyrannus regnum et malis istis liberare et in civium non minus quam in suam ipsius salutem administrare possit. Quid ergo, num Simonides, vel potius Xenophon commendat tyrannidem eamque liberae civitatis formae, qua Athenienses utebantur, anteponit? Hoc quidem visum est cum aliis C a r o l o F r o t s c h e r o (prolegom. p. 6.), sed, ni omnia me fallunt, perperam. Utut alibi Xenophon de imperio, quod penes unum sit, iudicavit, id quod hoc loco exponere longum est, hoc certe libello tyrannidem non modo commendari, sed ne probari quidem iam inde apparet, quod longe maxima pars dia-

logi in eo versatur, ut infelicissima atque miserrima tyranni non solum, sed civium etiam illi subiectorum conditio demonstretur. Sed quum, ut Hiero (cap. VII.) diserte ostendit, non sine maximo salutis periculo, vel omnino non possit fieri, ut imperium, quamvis sit malum vix tolerabile, deponatur, operae pretium videbatur Xenophonti docere, qua ratione tyrannis, ubi semel occupata esset, et tyranno et civibus saluti esse posset. Hoc consilio scriptum esse Hieronem, non est quod pluribus comprobemus. Lege librum, et singula quaeque eo spectare statim intelliges.

Iam vero quaesitu dignum esse videtur, quid commoverit Xenophontem, ut litteris aliquid mandaret de tyrannide, quae Xenophontis tempore ex civitatibus germanae certe Graeciae omnibus dudum erat exturbata. Quanquam certi aliquid de hac re statuere non licet, non tamen contemnenda videtur Dalbrueckii sententia, qui (in libro, qui inscribitur: *Xenophon. Zur Rettung seiner durch B. G. Niebuhr gefährdeten Ehre*, p. 93.) opinatur res, quae tum in Thessalia agebantur, Xenophonti causam praebuisse ad conscribendum hunc dialogum. Illo enim tempore, quo Scillunte vivebat, ubi plurimos Xenophontem librorum suorum scripsisse traditum est, Pharsali Polydamas, Pheris Iason rerum potiti erant. Hoc nuntio, maxime Iasonis occupatione tota Graecia vehementer conturbabatur. Nam ille tyrannus, egregiis et ducis et regis virtutibus praeditus, magna moliri et Graecis quoque, si Thessaliam excederet, periculosus fore videbatur. His rebus fortasse adductus est Xenophon, ut rationem tyrannidis multum et diligenter consideraret, et, oblato ipsi isto sermone Hieronem inter et Simonidem habito, demonstraret, quid faciendum esset tyranno, ut civitatem occupatam redderet quam felicissimam. Neque etiam praetermittendum est in hac causa eodem tempore, quo Xenophon scripsisse videatur hunc tyranni Syracusani cum Simonide sermonem, Syracusis regnasse (olymp. CI — olymp. CX, 2.) Dionysium huius nominis natu maiorem, quem Plato ad persequendam et efficien-

dam illam, quam mente sibi informaverat optimae civitatis effigiem, commovere frustra conatus est (olymp. XCVII.).

Quod ad formam dialogi attinet, in ceteris Xenophontis libris, qui ex sermonibus constant, primas disputationis partes Socrati tributas videmus, qui arte illa μαιευτικῇ usus alterum interrogando inopinantem paene ad rectam cognitionem perducit. Cur in dialogo de tyrannide habendo Socratis personae locus non fuerit, non est difficile ad perspiciendum. Mala tyrannidis explicari a nemine poterant melius, quam ab eo qui ipse hac infelicissima conditione functus esset. Hanc ob causam quum Hieronem statuisset de re proposita disserentem facere, tyrannum suo tempore potentissimum et eruditissimum atque etiamnunc hominum memoria celebratissimum, Socrati quascunque huius disputationis partes mandare in mentem venire Xenophonti non poterat. Nam praeceptoris sui veneratissimi tradere nolebat verba, nisi quae loquentem illum ipse audivisset. Immo fingere Socratis cum Hierone aut alio tyranno sermonem, si voluisset, nec temporis nec loci ratio permittebat. Ut autem non personam Socratis, sic nec formam Socraticam dialogo adhibuit auctor. Instituit potius singulare quoddam sermonis genus, quod consilio libri quam maxime responderet. Quum enim, ut vidimus, duo essent quae explicanda sibi sumpserat Xenophon, non uni (ut est in Socraticis sermonibus) primas in disputando partes dedit, sed duobus et alternis quidem. Primum Hiero suam sententiam evincit, tyranni vitam esse miserandam et privati conditione longe inferiorem, quibus concessis deinde Simonides tyrannide uti licere in salutem tyranni et civium demonstrat, ita tamen, ut alter alterum saepius interpellet aut interrogando aut contradicendo, eoque ipso efficiat, ut dialogus procedat semper et ad finem denique perducatur. Coppello in Hierone morem Aristotelicum invenisse sibi videtur, cuius proprium hoc sit, ut ipsum statim argumentum aggrediantur disputantes (coll. Basil. Magn. ep. CLXVII. Tom. III. p. 187. C.), ut continua ora-

tione unius, qui principatum quendam teneat, res absolvatur (secundum Cicer. Tuscul. I, 10, 21.), et ut in utramque partem de singulis rebus dicendi exercitatio instituatur (secundum Cicer. de Fin. V, 4, 10.). At primum, quod ipse vidit V. D., in hoc libro non a pluribus, sed a duobus tantum sermo instituitur, deinde non unus, sed duo, quanquam vicissim, principatu dicendi funguntur, non denique philosophica quadam ratione disputatio conseritur et conficitur, sed potius familiaris cuiusdam sermonis colorem habet. Quare dialogi Aristotelici appellatio huic libello parum apta esse videtur, praesertim quum Aristotelis docendi aut disserendi rationem Xenophon novisse non potuerit.

Pauca iam restant addenda de libris Hieronis et scriptis et editis. Parisienses codices, qui Hieronem contineant, Gailius enumerat sex:

A, le ms. du Vatican coté 1950, idem quo continetur Agesilaus, signatus illic B.

B, le ms. 1643, qui complectitur etiam Oeconomicum, sign. A.

C, le ms. 1642, de quo vide quae narravi in Praefat. ad Agesilaum.

D, le ms. 2077.

E, le ms. 2955, in quo inest etiam Oeconomicus, signatus illic B.

Y, le ms. d'un savant, de quo vide Praefat. ad Agesilaum.

Plenam lectionum varietatem Gailius ex codicibus A. et B. dedit, eamque diligenter ego perscrutatus sum, exscribens quaecunque alicui usui esse possent. Ubi tacentem videbam Gallum, in hoc quoque libro lectionem Zeunii, ad cuius editionem suos codices comparavit, invenisse pro certo sumpsi. Ubicunque autem incertus eram, quomodo accipiendum esset Gailii silentium, hoc indicavi verbis „ut videtur." Ex libris C. et D. ne unam quidem lectionem attulit Gailius; codicis E. semel tantum mentionem fecit ad I, 31., ubi corruptam praebet scripturam. Ceteras lectiones, quas ex codice E., et omnes,

quas ex C. et D. in medium profero, rogante mecum liberalissime communicavit Gustavus Sauppius. Y. denique bis commemoratur, ad I, 11. et I, 17. Priore loco, Ce ms., inquit Gailius, offre des variantes, qui diffèrent des nôtres, et par consequent représentent un ms. qui nous manque. Sed quas affert his locis lectiones non tales sunt, ut damnum huius libri magnopere conqueramur.

De libro Lipsiensi (sign. L.) vide quae dixi in Praefat. ad Oeconomicum p. VI. Eadem, quam illic laudavi, eximia Gustavi Sauppii liberalitate factum est, ut in hoc quoque libro lectiones optimi codicis accuratissime exhiberem. Accedunt variae lectiones Stobaei, Victorii et Villoisonii, de quarum fide et pretio quid iudicem, e praefationibus ad Oeconomicum et Agesilaum repetere nunc nolo.

Ex editionibus comparavi Aldinam (a. 1525), unam Basileensem (a. 1555), cui subiuncta est Erasmi interpretatio Latina, Stephanianam primam (a. 1561), Leunclavianam curatam a Sylburgo (a. 1594) et inde a Welsio quae secutae sunt omnes. Ex recentioribus maximo mihi fructui erant Frotscheri et Sauppii editiones. Ex commentationibus utilissimae sunt Bremii adnotationes ad Hieronem (in Symbol. Philoll. Helvett. Vol. I. p. 167 sqq.), Th. E. Richter: de locis quibusdam Hieronis Xenophontei (Programm. Liegnitz 1837), et N. I. B. Kappeyne van de Coppello: observationes in Xenophontis dialogum Hieronem (dissertatio inauguralis, Lugdun. Batav. 1841).

De ratione, qua arte critica functus sim, non est quod multa verba faciam, quum eam viam, quam in Oeconomico et Agesilao inii, in hoc libro non deseruerim. Codicum scripturas retinui aut revocavi ubicunque aliquo modo defendi possent. Stobaeo et Reuchlino, ubi recederent a libris scriptis, non obsecutus sum, nisi necessitate quadam coactus, sive grammatica ratio, sive sensus codicum lectiones respuebat. Aliquoties tamen, quominus in verborum contextum aut antiquam lectionem reponerem (velut XI, 7. *εὐ ἐόῃ νικῶν*), aut novam reciperem

(velut II, 1. καὶ δόμων), Frotscheri, Dindorfii et Sauppii auctoritas me prohibuit. De interpretationis genere Hieroni adhibito, quoniam non discedit ab eo, quod usitatum est in hac scriptorum Graecorum bibliotheca, addendum nihil habeo. Monitos modo velim lectores, paragraphorum numeros, qui uncis inclusi Kühneri nomen subsequuntur, spectare ad grammaticam illius viri in scholarum usum editam.

Vitebergae d. XXVIII. m. Mai. MDCCCXLIV.

XENOPHONTIS

H I E R O.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΙΕΡΩΝ Η ΤΥΡΑΝΝΙΚΟΣ.

CAPUT I.

ARGUMENTUM.

Simonides Hieronem aggressus quaerit ex eo, quid sit discriminis inter vitam tyranni et privati hominis in percipiendis voluptatibus et in ferendis molestiis. Postquam deinde, postulante Hierone, Simonides fontes, unde voluptates suas privati hauriant, indicavit — corporis et animi sensus —, ille negat tyrannis alia parari oblectamenta. Quum autem contendisset Simonides tyrannorum voluptates esse certe magis varias atque plures, quam privatorum, malorum autem multo magis illos esse expertes, hanc opinionem Hiero confutare coepit. Ac primum quidem in iis, quae cernantur oculis, deteriore conditione tyrannos esse docet; hos enim minus interesse posse spectaculis rebusque oculos pascentibus: nec magis aurium suavi sensu delectari; nam laudem, qua vel maxime mulceantur aures hominum, tyrannis tribui suspectam: cibos etiam potusque quamvis exquisitos parum suavitatis praebere, quum copia eorum creberque usus afferat fastidium: ex pretiosis illis et variis odoribus, quibus unguantur tyranni, alios cum his versantes plus voluptatis capere. Transitur hinc ad rem amatoriam, in qua et ipsa tyrannos longe inferiores privatis esse demonstratur. Nam uxorem ducere ex genere haud impari non facile illi licere; puerorum autem amorem, quo frui velit, plerumque non verum esse, sed simulatum ac saepe insidiosum.

Ξενοφῶντος] Ald. Iunt. Bas. II. addunt *ῥήτορος*. — Verba *ἢ Τυραννικός*, quae om. Frotscherus, tuentur Diogenes et omnes libri scrr. et edd. Cf. similes inscriptiones *Οἰκονομικός*, *Ἱππαρχικός*, *Κυνηγετικός*, scil. *λόγος*.

1 Σιμωνίδης ὁ ποιητὴς ἀφίκετό ποτε πρὸς Ἱέρωνα τὸν
τύραννον. σχολῆς δὲ γενομένης ἀμφοῖν, εἶπεν ὁ Σιμω-
νίδης, Ἆρ᾽ ἄν μοι ἐθελήσαις, ὦ Ἱέρων, διηγήσασθαι ἃ
εἰκὸς εἰδέναι σε βέλτιον ἐμοῦ; Καὶ ποῖα ταῦτ᾽ ἐστίν,
ἔφη ὁ Ἱέρων, ὁποῖα δὴ ἐγὼ βέλτιον ἂν εἰδείην σοῦ οὕ-
2 τως ὄντος σοφοῦ ἀνδρός; Οἶδά σε, ἔφη, ἐγὼ καὶ ἰδιώ-
την γεγενημένον καὶ νῦν τύραννον ὄντα· εἰκὸς οὖν ἀμ-
φοτέρων πεπειραμένον καὶ εἰδέναι σε μᾶλλον ἐμοῦ, πῇ
διαφέρει ὁ τυραννικός τε καὶ ὁ ἰδιωτικὸς βίος εἰς εὐφρο-

Cap. I. §. 1. Weisk. ἆρ᾽ ἄν μοι ἐθέλησας. — L. a pr. m. ποῖα pro ὁποῖα. — δὴ aute ἐγὼ om. Stob. Flor. Serm. 48. p. 346. ed. Bas.

§. 2. B. ποι διαφέρει. — L. ἰδιωτικὸς sine articulo. — A. om. τε post τυραννικός. — Stob. ἀνθρώπων.

Cap. I. §. 1. Ἆρ᾽ ἄν μοι ἐθελήσαις] Lene quoddam imperandi genus. Item Symp. VII, 1: Ἆρα — νῦν ἂν μάλιστα καὶ ἅμα ᾄσαιμεν; Paullum differt optativus cum ἄν sine ioterrogatione positus Anab. III, 2, 37: λέγοις ἂν ἃ δεῖ λέγειν. Plat. Parmeo. p. 126. A: λέγοις ἄν, ἔφη, τὴν δέησιν, ubi v. Heindorf. Rost. §. 119, 4. b. Eiusd. gr. in os. schol. §. 168, 4. bb. Strenoum aotem praeceptum, praeterquam imperativo, futuro significator. Rost. §. 125, 6. not. 2. Eiusd. gr. in us. schol. §. 151, 8.

ὁποῖα δὴ] quae *quidem* mihi quam tibi notiora esse possint.

οὕτως ὄντος σοφοῦ] Adverbia οὕτως, μᾶλλον, πάνυ et similia saepe, ut vis eorum aogeator, ab adiectivo vel verbo suo dirimuntur. Symp. IV, 40: οὐδὲν οὕτως ὁρῶ φαῦλον ἔργον. Oecon. XVIII, 2. et II, 8., ubi v. adnot.

§. 2. εἰς εὐφροσύνας] quod ottinet ad volnptates. Oecoo. XVIII, 1.

ἀνθρώποις] Referendum ad διαφέρει, vel potios ad totam enuntiationem. Bottmannos §. 133. not. 3. Herod. I, 31: ἐπὶ τῆς ἁμάξης δέ σφι ὀχέετο ἡ μήτηρ minus recte ioterpretatur: *ihnen — anstatt — ihre Mutter safs auf dem Wagen.* Nam σφι pertinet ad verbum, i. e. ad totam sententiam, αὐτῶν si scriptom esset, non nisi ad ἡ μήτηρ referretur; utrumque inter se aliqoid differt. Rost. §. 105. 2. 2). p. 512. ed. VI. Eiusd. gr. io ns. schol. §. 161, 5. Kühner. §. 581.

§. 3. Τί οὖν — οὐχὶ καὶ σὺ — ὑπέμνησάς με] qoin igitur tu quoque mihi in mentem revocas? i. e. age igitor iam revoca mihi in mentem. In talibus interrogationibus, quae imperativi vim habent, pro praesenti tempore pooi solet aoristus, qoo significetur postolatum illud iam peractum velle interrogaotem. Cyrop. II, 1, 4: Τί οὖν — οὐ καὶ τὴν δύναμιν ἔλεξάς μοι, εἰ οἶσθα, πόσα τις ἡ προσιοῦσα; Alia exempla, qoae frequentissima sunt imprimis apud Xeuophontem et Platonem, cumulaveront Bornem. Cyrop. l. l. Saupp. Comment. III, 11, 15. Heindorf. Plat. Charm. p. 154. E. Stollbaom. Phileb. p. 54. C: Τί οὖν

σύνας τε καὶ λύπας ἀνθρώποις. Τί οὖν, ἔφη ὁ Ἱέρων, 3
οὐχὶ καὶ σύ, ἐπεὶ νῦν γε ἔτι ἰδιώτης εἶ, ὑπέμνησάς με
τὰ ἐν τῷ ἰδιωτικῷ βίῳ; οὕτως γὰρ ἂν σοι οἶμαι μάλιστα
ἐγὼ δύνασθαι δηλοῦν τὰ διαφέροντα ἐν ἑκατέρῳ. Οὕτω 4
δὴ ὁ Σιμωνίδης εἶπε, Τοὺς μὲν δὴ ἰδιώτας ἔγωγε, ὦ Ἱέρων, δοκῶ μοι καταμεμαθηκέναι διὰ μὲν τῶν ὀφθαλμῶν ὁράμασιν ἡδομένους τε καὶ ἀχθομένους, διὰ δὲ τῶν ὤτων ἀκούσμασι, διὰ δὲ τῶν ῥινῶν ὀσμαῖς, διὰ δὲ τοῦ στόματος σίτοις τε καὶ ποτοῖς, τὰ δὲ ἀφροδίσια δι' ὧν

§. 3. L. ἔτι suprascr. β, ἰδιώτης suprascr. α. — Stob. ὑπομνήσειας, probatum Stephano, receptum a Welsio, Bachio, Zeunio. — οὕτως pro οὕτω cum L. A. B. Frotsch. et Saupp. scripserunt.

§. 4. L. τὰ δ' ἀφροδίσια.

οὐκ αὐτὸς ἀπεκρίνω σαυτῷ, ὦ Σώκρατες; Eandem paene, sed minus vividam exhortatinuem exprimit praesens: Xen. Comment. III, 1, 10: Τί οὖν οὐ σκοποῦμεν —; Hellen. IV, 1, 11: Τί οὖν οὐ πυνθάνῃ —; Saepius vern in his interrogationibus per negationem prolatis utuntur futuro. Symp. III, 12: οὔκουν καὶ σὺ λέξεις; Plat. Symp. p. 172. A: οὐ περιμενεῖς; ita tamen, ut, ubi quid vetatur, addant μή: οὐ μὴ λαλήσεις; *du willst doch nicht schwatzen!* Cf. Rost. gr. in us. schol. §. 168, 4. b. Eadem ratione Latini quin et quin igitur iungunt cum praesente. Sallust. Catil. 20: Quin igitur expergiscimini? Terent. Phorm. II, 3, 82: Quin, quod est ferendum, fers?

τὰ ἐν τῷ ἰδιωτικῷ βίῳ] Intellige εὐφροσύνας τε καὶ λύπας.

οὕτως] Haec forma, quae habenda est prn primaria, retinebatur, etiam cnnsona sequente, ubi mainr vis in vocahuln reposita esset. V. adn. Oecon. 1, 9. Est enim adverbii οὕτως vis h. l. conditionalis, et haec quidem: si hoc feceris. Comment. I, 2, 59: Σωκράτης δ' οὐ ταῦτ' ἔλεγε, καὶ γὰρ ἑαυτὸν οὕτω (i. e. εἰ ταῦτ' ἔλεγε) γ' ἂν ᾤετο δεῖν παίεσθαι. Plenam huius generis constructionem habes e. c. Cyrop. VIII, 1, 3: Εἰ τοίνυν μέγιστον ἀγαθὸν τὸ πειθαρχεῖν φαίνεται —, οὕτως εὖ ἴστε, ὅτι —, ubi v. Bornem. Vide etiam quae dixi ad Oecon. XXI, 7. — ἄν, quod pertinet ad δύνασθαι, non sine cnnsilio subiungitur vnculis οὕτως γάρ. Sic enim facilius cognnscas conditionalem esse nexum inter οὕτως et infinitivos δύνασθαι δηλοῦν. Idem dicendum est de laudato Cnmmentariorum loco.

§. 4. τὰ δὲ ἀφροδίσια] Accusativum ad sequens κρίνοντες referre, qund fecit Zeunius, vetat sententiarum ratio. Res venereae enim non inter ea recensentur, quae toto corpore percipiuntur. Ut saepe fit, ex notione speciali, quae antecessit (h. l. ἡδομένους τε καὶ ἀχθομένους), intelligenda est notio generalis (h. l. αἰσθάνεσθαι). Ab hac pendet accusativus. Cf. adn. Oecon. 1, 23. Matth. §. 634, 3. Ut vero derelinqueret auctor priorem structuram, ipsa res, quam narrat, causa fuit.

δι' ὧν] διὰ τούτων, ἅ.

5 δὴ πάντες ἐπιστάμεθα· τὰ δὲ ψύχη καὶ θάλπη καὶ σκληρὰ καὶ μαλακὰ καὶ κοῦφα καὶ βαρέα ὅλῳ τῷ σώματί μοι δοκοῦμεν, ἔφη, κρίνοντες ἥδεσθαί τε καὶ λυπεῖσθαι ἐπ' αὐτοῖς· ἀγαθοῖς δὲ καὶ κακοῖς ἔστι μὲν ὅτε δι' αὐτῆς τῆς ψυχῆς μοι δοκοῦμεν ἥδεσθαι, ὁτὲ δ' αὖ λυπεῖσθαι, ἔστι δ' ὅτε καὶ κοινῇ διά τε τῆς ψυχῆς καὶ διὰ τοῦ σώματος.
6 τῷ δὲ ὕπνῳ ὅτι μὲν ἡδόμεθα, δοκῶ μοι αἰσθάνεσθαι, ὅπως δὲ, καὶ ᾧτινι, καὶ ὁπότε, ταῦτα μᾶλλόν πως, ἔφη, δοκῶ μοι ἀγνοεῖν. καὶ οὐδὲν ἴσως τοῦτο θαυμαστόν, εἰ

§. 5. Stob. καὶ σκληρὰ καὶ στρυφνὰ καὶ μαλθακὰ καὶ βαρέα καὶ κοῦφα, postea ἀγαθοῖς τε καὶ κακοῖς, denique δοκοῦμεν ἥδεσθαί τε καὶ λυπεῖσθαι (idem vertit Aretinus). — κοινῇ διὰ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, qui locus exemplo esse potest, quo arbitrio Stobaeus verba memoriter allata vel mutaverit vel transposuerit. Tamen cum Schaefero Frotscher. Dind. et Hanov. receperunt δοκοῦμεν ἥδεσθαί τε καὶ λυπεῖσθαι; deinde cum Reuchlino Frotsch. Dind. κοινῇ διά τε τῆς; Hanov. κοινῇ καὶ διὰ τῆς; Richter. p. 6. καὶ κοινῇ διὰ τῆς, quod maluit etiam Haas. Rep. Lac. p. 252.; B, D. praebent καὶ κοινῇ· καὶ διά τε τῆς, unde dedi καὶ κοινῇ διά τε τῆς pro vulg. κοινῇ καὶ διά τε τῆς; C. om. τῆς.
§. 6. A. L. τῷ δ' ὕπνῳ. — Stob. om. μοι. — A. et edd.

§. 5. ὅλῳ τῷ σώματι] Tactus toto corpore aequabiliter fusus est, ut omnes ictus omnesque nimios et frigoris et caloris appulsus sentire possemus. Cicer. de N. D. II, 56.

δι' αὐτῆς τῆς ψυχῆς] solo animo. Oecon. VII, 3. XVII, 15. infra VIII, 6.

ὁτὲ δ' αὖ λυπεῖσθαι] Frotschero „absurdissimum videtur, nos nonnunquam (ἔστι μὲν ὅτε) delectari bonis et malis, interdum (ὁτὲ δ' αὖ) dolore affici bonis et malis". Et sane, si ut Frotscherus haec verba accipimus, absurdam quandam prodire sententiam, negari nequit. Sed non necessarium est utrumque verbum ἥδεσθαι et λυπεῖσθαι ad utramque notionem bonorum malorumque referre. Fac scriptum esse: δοκοῦμεν ὁτὲ μὲν ἥδεσθαι, ὁτὲ δ' αὖ λυπεῖσθαι; quis non ὁτὲ μέν accepisset pro ὁπόταν ἀγαθῶν αἰσθώμεθα, ὁτὲ δ' αὖ pro ὁπόταν κακὰ πάθωμεν? Iam vero quod omissum est ὁτὲ μέν ad verbum ἥδεσθαι, quanquam offensionis aliquid habet, tamen ita excusandum videtur, ut ἀγαθῶν notionem scriptoris animo magis obversatam esse dicamus quam κακῶν. Ceterum huic loco non absimilia sunt quae legimus in libro de Venat. IX, 8: καὶ ἀποχωροῦσιν, ὅταν διώκωνται, ἐν μέσαις, ὁτὲ δὲ πρόσθεν, ἐν δὲ τῷ ὄπισθεν ὀλιγάκις, quae ab ὁτὲ μὲν ἐν μέσαις, ὁτὲ δὲ πρόσθεν, quod Stephanus scribi maluit, vix differunt. Cf. etiam ibid. §. 20. V, 8. 20.

κοινῇ καὶ] καί est explicativum.

§. 6. ὅπως] De modo, quo somnus oriatur, veterum sententiae erant inter se discrepantes. Alcmaeon quidem putabat fieri somnum sanguinis recessu in venas; Empedocles caloris refrigeratione modica; Aristoteles vaporibus ex thorace caput peten-

τὰ ἐν τῷ ἐγρηγορέναι σαφεστέρας ἡμῖν τὰς αἰσθήσεις
παρέχεται ἢ τὰ ἐν τῷ ὕπνῳ: Πρὸς ταῦτα δὴ ὁ Ἱέρων 7
ἀπεκρίνατο, Ἐγὼ μὲν τοίνυν, ἔφη, ὦ Σιμωνίδη, ἔξω
τούτων ὧν εἴρηκας σύ γε οὐδ' ὅπως ἂν αἴσθοιτό τινος
ἄλλου ὁ τύραννος, ἔχοιμ' ἂν εἰπεῖν, ὥστε μέχρι γε τού-
του οὐκ οἶδ', εἴ τινι διαφέρει ὁ τυραννικὸς βίος τοῦ ἰδιω-
τικοῦ βίου. Καὶ ὁ Σιμωνίδης εἶπεν, Ἀλλ' ἐν τοῖσδε, 8
ἔφη, διαφέρει· πολλαπλάσια μὲν δι' ἑκάστου τούτων
εὐφραίνεται, πολὺ δὲ μείω τὰ λυπηρὰ ἔχει. Καὶ ὁ Ἱέ-

vett., exceptis Cast. et Bas. II., *μοι ὅτι αἰσθάνεσθαι*. — L. *μᾶλλον πῶς*. — Stob. *οὐδὲν δὴ ἴσως*. — In A. *ἐν τῷ* post *εἰ* litura sublata sunt: malnit fortasse librarius *εἰ τὸ ἐγρηγορέναι*.

§. 7. L. B. *ἀπεκρίνετο*. — *ἂν* post *ὅπως* ex Stnb. adscivit iam Steph. II. — Stob. Schneid. Saupp. *μέχρι γε τούτων*. — Stob. Ald. *οἶδα ὅτι*; marg. Steph. Vill. *οἶδ' εἴ τι*; L. *εἴ* e corr. — Stob. om. *βίος*.

§. 8. Stob. *ἐν μὲν τοῖσδε*; marg. B. *ἐν οἷς γε*. — Cod. Stob. delet *ἔφη*. V. adn. §. 7. — Stob. Zeuu. Schneid. Frotsch. Hanov. *διαφέροι ἄν, εἰ πολλ.*; edd. veternm lectionem coufirmant L. B. C. D. E. — Bruuck. Aristoph. Plut. v. 1037. corrigit *εὐφραίνοιτο* — *ἔχοι*.

tibns et calore cordis se remittente. ZEUNIUS.

καὶ ᾧτινι, καὶ ὁπότε] corpore, su animo, an utroque, et quaudo, i. e. obdormiscentes an dormientes.

μᾶλλόν πως] scil. *ἢ ὅτι ἡδόμεθα τῷ ὕπνῳ*. Zennius intelligit *ἢ ἄλλο ὁτιοῦν*, Frotscherus *ἢ γιγνώσκειν*, quasi nulla ratio intercederet his verbis cum antecedentibus *τῷ δὲ ὕπνῳ ὅτι μὲν ἡδόμεθα, δοκῶ μοι αἰσθάνεσθαι*. Bernhardy Synt. p. 433. *μᾶλλον* interpretatur: *mehr als billig*, coll. Aristoph. Vesp. 1306.

καὶ οὐδὲν] neque vero.

θαυμαστόν, εἰ] i. q. *ὅτι*. Rost. §. 121. not. 5. Kühner. §. 771, 7. Sunt tamen, quibus praeferendnm videatur, *τοῦτο* relato ad autecedentia, *εἰ* accipere pro *εἴ γε*, signidem.

τὰ ἐν τῷ ἐγρηγορέναι] quae vigilautibus nobis accidunt. Rost. §. 98, 5. b. β.

§. 7. *Ἐγὼ μὲν*] subaudi: de aliis vero nihil statuerim. Sic Symp. II, 20: *Ὦ Σώκρατες, ἐμὲ μὲν παρακάλει*, nbi intelligas *ἄλλον δὲ μή*. Cf. adn. Oecon. IV, 17. Infra VII, 4.

ἀπεκρίνατο — ἔφη] De abundanter illatis *ἔφη, εἶπε, φάναι, λέγει* v. adn. Oecon. VIII, 2. et quae statim sequnntur in §. 8. Infra VII, 1.

σύ γε] tu certe, tu quidem. Nam alii fortasse alias privatorum hominum afferent voluptates.

οὐκ οἶδ', εἰ] Contrariam habes seuteutiam, si verteris: haud scio au.

§. 8. *διαφέρει· πολλαπλάσια*] Modestiorem saue Simouidis orationem reddit Stobaei lectio. Noli tamen, uno Stobaeo anctore, mutare quae per se nihil habent, qnod reprehendatur. — Schueiderus male desiderat *γάρ*; soleut euim eae sententiae, quae explicationis causa subijciuntur, *ἀσυνδέτως* in-

ρων εἶπεν, Οὐχ οὕτως ἔχει, ὦ Σιμωνίδη, ταῦτα, ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὅτι μείω πολὺ εὐφραίνονται οἱ τύραννοι τῶν μετρίως διαγόντων ἰδιωτῶν, πολὺ δὲ πλείω καὶ μείζω
9 λυποῦνται. Ἄπιστα λέγεις, ἔφη ὁ Σιμωνίδης· εἰ γὰρ

A. B. cod. Stob. εὖ ἴσθ' ὅτι. — L. A. B. Reuchl. ὅτι μείω πολὺ, quod pro vulg. ὅτι πολὺ μείω cum Frotschero dederunt Dind. Saupp. — Stob. ed. Tur. ὑπηρετῶν pro ἰδιωτῶν.

ferri. Herbst. Symp. VIII, 5: ἀεὶ τοιαῦτα ποιεῖς· τοτὲ μὲν τὸ δαιμόνιον προφασιζόμενος οὐ διαλέγῃ μοι, τοτὲ δ' ἄλλου του ἐφιέμενος. Krüger. Anab. I, 9, 29. Saupp. Venat. V, 31. Kühner. §. 754. not. 1. §. 760. c. (§. 325.).

ὅτι μείω πολὺ] V. adnot. I, 1. Etiam apud Latinos multo, paullo et similia adverbia sedem suam vario modo mutare monet Frotscherus. „Sic," ait, „Cicero de Orat. II, 42, 178: Plura enim multo homines iudicant odio quam veritate. Id. ibid. 46, 192: Sed alia sunt maiora multo. Quemadmodum autem Cicero Cat. Mai. II, 6. ante multo, sic Caesar de B. G. I, 20. Sallust. Catil. 18. post paullo transposuerunt."

τῶν μετρίως διαγόντων] Brodaeus explicat per μετρίως διαιτωμένων, quod est §. 19. Sed h. l. de mediocri vitae conditione sermo est, infra non nisi de victus mediocritate.

§. 9. εἰ — ἔχει] Ponit veram esse Hieronis sententiam, quod, ut vidit Frotscherus, propterea facit, quod illam Hiero nondum explicavit. Neque a grammatica ratione habet praesentis indicativus, quod in suspicionem vocetur. De eodem, ubi optativus cum ἄν sequatur, recte posito nemo iam dubitat. V. adn. Oecon. VII, 39. Saupp. R. Equ. VI, 11. Stallbaum. Plat. Gorg. p. 452. B. Rost. §. 121. 10. A. Eiusd. gr. in us. schol. §. 181, 8. a. Matth. §. 524. not. 2. 1. Kühner. §. 816, 3. (§. 339, 3. a.). Sequente igitur imperfecto aut aoristo cum ἄν, cur minus recte se habeat εἰ cum indicativo praesentis, si quidem utrumque orationis genus id commune habet, quod apodosis aliquid significat, quod non in re, sed in cogitatione tantum positum sit? Apte huc refert Frotscherus Plat. Phaedon. p. 70. C: καὶ εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, πάλιν γίγνεσθαι ἐκ τῶν ἀποθανόντων τοὺς ζῶντας, ἄλλο τι ἢ εἶεν ἂν ἡμῶν αἱ ψυχαὶ ἐκεῖ; οὐ γὰρ ἄν που πάλιν ἐγίγνοντο μὴ οὖσαι, ubi ipsa sententia vix mutaretur, si pro εἶεν scriptum esset ἦσαν. Adde Plat. Gorg. l. l.: Θαυμάζοιμι γ' ἄν —, εἴ σοι ἔχει Γοργίας μεῖζον ἀγαθὸν ἐπιδεῖξαι τῆς αὐτοῦ τέχνης ἢ ἐγὼ τῆς ἐμῆς. Hic, ut patet, quo modestior paullo fieret Gorgiae oratio, θαυμάζοιμι γ' ἄν dictum est pro ἐθαύμαζόν γ' ἄν. Atque inveniuntur quidam loci, quibus praesentis indicativum, qui cum εἰ coniunctus est, sequitur praeteriti temporis indicativus cum particula ἄν. Kühner. §. 817. c. praeter alia exempla affert Demosth. l. c. Aphob. p. 833, 63: εἰ γὰρ ἐκεῖνα ἀνήλωται ὀρθῶς, οὐδὲν ἂν τῶν νῦν παραδοθέντων ἐξήρκεσεν εἰς ἕκτον ἔτος.

καὶ ταῦτα] et quidem.

τῶν δοκούντων ἱκανωτάτων ἀνδρῶν εἶναι] Infra III, 8: ὑπὸ ἑταίρων γε τῶν μάλιστα δοκούντων φίλων εἶναι. Oecon. VI, 13: θεάσασθαι τὰ δεδοκιμασμένα καλὰ ἔργα αὐτοῖς εἶναι. De genitivis ἱκανω-

οὕτω ταῦτ' ἔχει, πῶς ἂν πολλοὶ μὲν ἐπεθύμουν τυραννεῖν, καὶ ταῦτα τῶν δοκούντων ἱκανωτάτων ἀνδρῶν εἶναι; πῶς δὲ πάντες ἐζήλουν ἂν τοὺς τυράννους; Ὅτι ναὶ μὰ τὸν Δί', ἔφη ὁ Ἱέρων, ἄπειροι ὄντες ἀμφοτέρων

§. 9. A. οὕτως. — Weisk. Schneid. Dind. cnm Stnbaeo εἶχε prn ἔχει. — A. B. Renchl. πάντας.
§. 10. Vill. Δία, ἔφη.

τάτων ἀνδρῶν v. Matth. §. 536. Buttm. §. 142, 2. Rnst. §. 127. Eiusd. gr. in us. schnl. §. 184, 9. Kühner. §. 555. (§. 307, 2.). — ἱκανώτατοι nppositi snnt τοῖς μετρίως διάγνυσι, sunt ergo: homines divites ac pntentes. Cf. R. Equ. II, 1: τάττονται μὲν γὰρ δὴ ἐν ταῖς πόλεσιν ἱππεύειν οἱ τοῖς χρήμασί τε ἱκανώτατοι καὶ τῆς πόλεως οὐκ ἐλάχιστον μετέχοντες.

πῶς δὲ πάντες] Antecessit πῶς ἂν πολλοὶ μέν. — Exspectaveris igitur: πάντες δὲ πῶς ἂν ἐζήλουν, sive πάντες δὲ πῶς ἐζήλουν ἄν. Sed vide Anab. I, 3, 8: ὁ δ' ἰέναι μὲν οὐκ ἤθελε, λάθρα δὲ τῶν στρατιωτῶν πέμπων αὐτῷ ἄγγελον ἔλεγε θαῤῥεῖν prn πέμπων δὲ κτλ. III, 4, 2: ἔπαθε μὲν οὐδέν, πολλὰ δὲ κακὰ ἐνόμισε ποιῆσαι, in quibus verbis equidem neque inconcinnitatem neque anacnlnthiam quandam (v. Krüger. in Iud. nd Anab. v. μέν) cngnosco. V. etiam Cnmment. I, 6, 11. ibique Kühnerum, et eundem in gramm. §. 733, 1. Variationem amat Graecnrum ingenium etiam in collocandis his particulis. Bene tamen distingnendus est hic lncns a III, 8., ubi a legitima δὲ particulae collocatione discedendi necessitas quaedam accedit. Utrumque genus cnnfudit Sauppius. — Si vern qnis cnm libris scriptis praeferat πάντας (quanqnam hnc sententiam praebet minus aptam), ei μὲν pnst πολλοὶ ea ratione explicandum est, quam indicavimus adn. §. 7. Ἐγὼ μέν.

§. 10. ἀμφοτέρων τῶν ἔργων] Cum Bremio Frotscherus et Sauppius statnnnt primarinm genitivum esse τῶν ἔργων, a quo pendeat alter ἀμφοτέρων. Nam „si volnisset," aiunt, „scriptor ἀμφότερα τὰ ἔργα unam esse nntionem, simpliciter scripturus fuisset ἀμφότερα." Sed cur hnc necessarium fuerit, equidem non assequor. Si summa lex Graecae non minus quam alins cniusque linguae est perspicuitas, persuasum baben Xenophnntem, si exprimere voluisset id quod Bremins expressum putat, scripturnm fuisse τῶν ἔργων ἀμφοτέρων aut τῶν ἔργων ἑκατέρnυ ant simile quid. Perspicnitatis legi nnn repugnant certe omnes loci, quns ad probandam sententiam snam afferunt Viri illi doctissimi: Anab. V, 5, 18: βίᾳ nὐδὲν ἐλαμβάνομεν τῶν ἐκείνων. Hellen. II, 2, 9: ὅσοι τῶν αὑτῶν ἐστέροντο. Anab. VII, 2, 17: παραλαβὼν Πnλυκράτην τὸν Ἀθηναῖον, λοχαγόν, καὶ παρὰ τῶν στρατηγῶν ἑκάστου ἄνδρα, ᾧ ἕκαστος ἐπίστευε. Anab. II, 5, 38: Κύρου ἦσαν τοῦ ἐκείνου δούλου. Adde Hellen. VI, 1, 15. τῶν ἐκείνων nχυρῶν. VII, 1, 13. τῶν ἐκείνων δnύλων. Cyrnp. VI, 1, 15. τῶν μὲν ἐκείνων nχυρῶν. VII, 4, 13: τῶν ἑαυτῶν κλέψονται. Thncyd. I, 53. ἐς τῶν ἐκείνων τι χωρίων. Vide etiam quae duplicis eiusmodi genitivi exempla Heindorfius affert ad Plat. Cratyl. p. 400. D. τῶν θεῶν τῶν ὀνομάτων. Lobeck. Snph. Ai. 726. Dnri saepe aliquid habere

τῶν ἔργων σκοποῦνται περὶ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ πειράσομαί
σε διδάσκειν, ὅτι ἀληθῆ λέγω, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς ὄψεως·
ἐντεῦθεν γὰρ καὶ σὲ δοκῶ μεμνῆσθαι ἀρξάμενον λέγειν.
11 πρῶτον μὲν γὰρ ἐν τοῖς διὰ τῆς ὄψεως θεάμασι λογιζό-
μενος εὑρίσκω μειονεκτοῦντας τοὺς τυράννους. ἄλλα
μέν γε ἐν ἄλλῃ χώρᾳ ἐστὶν ἀξιοθέατα· ἐπὶ δὲ τούτων
ἕκαστα οἱ μὲν ἰδιῶται ἔρχονται καὶ εἰς πόλεις, ἃς ἂν
βούλωνται θεαμάτων ἕνεκα, καὶ εἰς τὰς κοινὰς πανηγύ-
ρεις, ἔνθα τὰ ἀξιοθεατότατα δοκεῖ εἶναι ἀνθρώποις συνα-
12 γείρεσθαι. οἱ δὲ τύραννοι οὐ μάλα ἀμφὶ θεωρίας ἔχου-

Stob. ὡς ἀληθῆ. — L. δοκῶ καὶ σὲ.

§. 11. θεάμασι et paullo post (cum Schneidero) θεαμάτων ἕνεκα eiicienda censet Coppello p. 27. — Stob. εὑρίσκω λογιζόμενος. — Aretin. et Erasm. vertunt Ἀλλὰ μὲν γὰρ, quod habet marg. B. — L. B. ἃς βούλονται; A. ὡς ἂν βούλωνται. — L. A. et ed. Iunt. Bas. II. ἀξιοθεώτατα; ἀξιοθεατώτατα B. Weisk. Schneid.; Y. Vill. ἀξιοθεάτατα; Steph. Leoncl. Bach. Wels. ἀξιοθέατα; cod. Stob. Zeun. ἀξιώτατα; ἀξιοθεατότατα dant Frotsch. Dind. Saupp. — Leoncl. coni. ἔνθα, ἃ ἀξιοθ. — συναγείρεται, quam coniecturam receperunt Bach. et Wels.; Weisk. maluit: ἔνθα

tales genitivos confitendum est, duritiae autem orationis admisisse Graecos etiam obscuritatem nego. ἀμφοτέρων τῶν ἔργων ex eadem lege dictum est, qua Oecon. VIII, 14. dicitur ἑκάστην τὴν χώραν pro ἑκάστου τὴν χώραν. V. Bernhardy gr. Gr. p. 319. Verte igitur: utriusque conditionis, quod hanc vim habet: utriusque (et tyranni et privati hominis) conditionis. Sic autem Frotscherus recte interpretatus est vocabulum ἔργον. Hoc enim non solum hoc vel illud negotium, sed conditionem et munus, cui se quis dedidit (*Lebensberuf*), significat. Iam Homerus Od. V, 67. habet θαλάσσια ἔργα. Apud Xenophontem vide haec: πολεμικὰ ἔργα Oecon. IV, 5., στρατηγικὰ ἔργα Cyrop. I, 6, 13, τῆς οἰκονομίας ἔργον Oecon. I, 2., ἰατρικὸν ἔργον λαβεῖν (munus medici publici accipere) Comment. IV, 2, 5., ἔργα τοῦ μαστροποῦ Symp. IV, 56. et ἔργον τοῦ μαστροποῦ (lenonis munus) ibidem 57.

περὶ αὐτοῦ] περὶ τοῦ τυραννεῖν.

§. 11. ἄλλα μέν γε] γε ad ἄλλα confirmationis causa referatur, particulae μέν autem respondet sequens δέ. Symp. I, 9: Οἱ μέν γε σιωπηρότεροι ἐγίγνοντο, οἱ δὲ καὶ ἐσχηματίζοντό πως. VI, 7: ἄνωθεν μέν γε ὕοντες ὠφελοῦσιν, ἄνωθεν δὲ φῶς παρέχουσιν. Quare ne desideres μὲν γάρ. Infra VIII, 9. Vide etiam, quae docet Hermannus ad Viger. p. 827.

εἰς πόλεις, ἃς] pro εἰς ἅς. V. adn. Oecon. X, 10: εἰ κατὰ χώραν ἔχει, ἣν δεῖ ἕκαστα. Cf. Rost. gr. in us. schol. §. 163, 8.

θεαμάτων ἕνεκα] Haec verba, ut plane abundantia, ego quoque abesse malim. A librario profecta esse opinor, qui, quum in secundo membro dici videret, propter τὰ ἀξιοθεατότατα frequentari certamina publica, etiam primo loco, quo

σιν. οὔτε γὰρ ἰέναι αὐτοῖς ἀσφαλὲς ὅπου μὴ κρείσσονες τῶν παρόντων μέλλουσιν ἔσεσθαι, οὔτε τὰ οἴκοι κέκτηνται ἐχυρά, ὥςτε ἄλλοις παρακαταθεμένους ἀποδημεῖν. φοβερὸν γάρ, μὴ ἅμα στερηθῶσι τῆς ἀρχῆς καὶ ἀδύνατοι γένωνται τιμωρήσασθαι τοὺς ἀδικήσαντας. εἴποις 13
οὖν ἂν ἴσως σύ, ἀλλ' ἄρα ἔρχεται αὐτοῖς τὰ τοιαῦτα καὶ οἴκοι μένουσι. ναὶ μὰ Δία, ὦ Σιμωνίδη, ὀλίγα τε τῶν πολλῶν, καὶ ταῦτα τοιαῦτα ὄντα οὕτω τίμια πωλεῖται τοῖς τυράννοις, ὥςτε οἱ ἐπιδεικνύμενοι καὶ ὁτιοῦν ἀξιοῦσι πολλαπλάσια λαβόντες ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἀπιέναι πα-

τὰ ἀξιοθεατώτατα τὰ ἐν ἀνθρώποις δοκεῖ συναγείρεσθαι, quae maxime placuerunt Schneidero; Saupp. in Iahni Annal. Lips. 1836. p. 388. scribendum iubet δοκεῖ ἐν ἀνθρώποις συναγείρεσθαι, in editione huius libri cum Reuchlino om. εἶναι, quod verbum Dind. uncis inclusit.

§. 12. κρείσσονες pro vulg. κρείττονες dedi cum L. (qui habet κρεῖσσον) A. B. Reuchl. Frotsch. — τε post ἅμα vulgatum omisi cum L. A. B. cod. Stob. Iunt. Bas. II. — Cod. Stob. pro ἔχουσι dat κέκτηνται.

§. 13. Vill. μὰ Δί', ὦ. — L. ὥςτε καὶ ἐπιδεικνύμενοι.

consilio urbes adirentur, concinnitatis causa adiiciendum putabat. Ita temere inseruit θεαμάτων ἕνεκα, neglectis verbis ἐπὶ τούτων ἕκαστα, quae referenda sunt ad praecedens ἀξιοθέατα.

συναγείρεσθαι] Frotscherus explicat ὥςτε συναγείρεσθαι αὐτούς. Recte quidem; modo addidisset notionem ἀξιώτατα, quae inest in vocabulo ἀξιοθεατότατα, ita praevaluisse in mente auctoris, ut subiungeret infinitivum συναγείρεσθαι. Vertas igitur: ubi esse videntur hominibus res visu maxime dignae (et dignae quidem), quae illos in unum locum congregent.

§. 12. ἀμφὶ θεωρίας ἔχουσιν] Vide adn. Oecon. VI, 7. τοὺς ἀμφὶ γῆν ἔχοντας. Alibi est εἶναι ἀμφί τι. Cyrop. VII, 1, 1.

κρείσσονες] V. adn. Oecon. VII, 25. τὸ φυλάσσειν. Infra §. 19. θᾶσσον.

ἅμα στερηθῶσι] Quanquam particularum ἅμα τε — καί et τὲ ἅμα καί ille usus, quem docet Bornem. Cyrop. VII, 1, 26., mihi non ignotus est, nolui tamen praeter necessitatem repugnare libris manuscriptis. Schneiderus eandem Platonis de vita tyranni sententiam affert: Reipubl. IX. p. 579. B: λίχνῳ δὲ ὄντι αὐτῷ τὴν ψυχὴν μόνῳ τῶν ἐν τῇ πόλει οὔτε ἀποδημῆσαι ἔξεστιν οὐδαμόσε οὔτε θεωρῆσαι, ὅσων δὴ καὶ οἱ ἄλλοι ἐλεύθεροι ἐπιθυμηταί εἰσι, καταδεδυκὼς δὲ ἐν τῇ οἰκίᾳ τὰ πολλὰ ὡς γυνὴ ζῇ, φθονῶν καὶ τοῖς ἄλλοις πολίταις, ἐάν τις ἔξω ἀποδημῇ καί τι ἀγαθὸν ὁρᾷ.

§. 13. ἀλλ' ἄρα] V. adn. Ages. VII, 5.

καὶ ὁτιοῦν] quanquam vilissimam rem.

ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ] Ages. I, 34. ἐν δυοῖν ἔτοῖν.

λαβόντες — ἀπιέναι] Ita Graeci circumscribere solent notiones abducere, auferre

ρὰ τοῦ τυράννου ἢ ὅσα ἐν παντὶ τῷ βίῳ παρὰ πάντων
14 τῶν ἄλλων ἀνθρώπων κτῶνται. Καὶ ὁ Σιμωνίδης εἶπεν, Ἀλλ', εἰ τοῖς θεάμασι μειονεκτεῖτε, διά γέ τοι τῆς ἀκοῆς πλεονεκτεῖτε. ἐπεὶ τοῦ μὲν ἡδίστου ἀκροάματος, ἐπαίνου, οὔποτε σπανίζετε· πάντες γὰρ οἱ παρόντες ὑμῖν πάντα, καὶ ὅσα ἂν λέγητε, καὶ ὅσα ἂν ποιῆτε, ἐπαινοῦσι. τοῦ δ' αὖ χαλεπωτάτου ἀκροάματος, λοιδορίας, ἀνήκοοί ἐστε· οὐδεὶς γὰρ ἐθέλει τυράννου κατ' ὀφθαλμοὺς κατηγορεῖν.
15 Καὶ ὁ Ἱέρων εἶπε, Καὶ τί οἴει, ἔφη, τοὺς μὴ λέγοντας κακῶς εὐφραίνειν, ὅταν εἰδῇ τις σαφῶς, ὅτι οἱ σιωπῶν-

§. 14. Stob. εἰ ἐν τοῖς θεάμασι (edd. vett. θεάτροις) μειονεκτεῖτε, ἐν ταῖς ἀκοαῖς πλεονεκτεῖτε· ἐπειδή. — ὅσα ἂν — ὅσα ἂν, quod est etiam in B. (ut videtur) pro vulg. ὅσα ἐὰν — ὅσα ἐὰν, cum Zeunio ex Stobaeo Frotsch. dedit et seqq. edd. V. Herm. ad Viger. p. 835.

§. 15. A. εἶπεν. — Stob. ἴδῃ pro εἰδῇ; Bas. II. εἰδῆτε. — Unus Stobaei codex a Stephano et alter a Brunckio inspectus πάντες πάντα κακὰ, Stobaei ed. Tur. πάντα in verborum contextu, πάντες in margine habet. Quapropter, suadente Stephano, Zeun. Weisk. Schaef. Frotsch. Saupp. πάντες πάντα κακὰ scripserunt; et similes. Cyrop. V, 2, 8: Ἐν δὲ δῶρον ἄπειμι ἔχων παρὰ σοῦ, ἀνθ' οὗ οὐδ' ἂν τὰ ἐν Βαβυλῶνι — ἥδιον ἂν ἔχων ἀπέλθοιμι. V, 4, 32: εἰ πλείω μοι δοὺς ἀπίῃς ἢ λαμβάνων. Anab. VII, 7, 53: ταῦτα λαβὼν — ἄπιθι. Saepissime etiam ita illa verba cum participio iunguntur, ut peculiari verbo eorum vim vix reddas. E. g. Oecon. XX, 24: ὥστε νυνὶ ἀκούσας σὺ τοῦτο ἐμοὶ ὁμοίως ἐπιστάμενος ἄπει (i. e. huius rei notitiam habebis), καὶ ἄλλον διδάξεις, ἐὰν βούλῃ. Anab. VI, 6, 26: ἄπιτε καταλιπόντες τόνδε τὸν ἄνδρα, relinquite hunc virum. Cyrop. IV, 5, 12. οἴχεσθαι ἡγουμένους. Videntur tamen omnia haec verba alacritatem quandam agendi significare, ita ut e. g. ᾤχετο παραφέρων Cyrop. II, 2, 4. vertere possis: statim, sine mora ferebat, Nostro loco accedit insuper ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ.

ἢ ὅσα] Post πολλαπλάσιος, διπλάσιος et similia plerumque omittitur pronomen relativum, sed non ubique. Cyrop. V, 2, 30: δύναμιν — πολλαπλασίαν ἧς σὺ νῦν ἔχεις. VIII, 3, 38: καὶ διπλάσια ἀπέδωκεν ὧν ἔλαβεν. III, 2, 42: τὰ δὲ χρήματα ὧν (i. e. ἢ ἃ) εἶπεν ὁ Κῦρος διπλάσια ἀπηρίθμησεν. Quos locos perperam neglexit Bornemannus ad Cyrop. IV, 2, 37. Vide Bernhardy p. 139.

§. 14. γέ τοι] certe quidem. Oppositionem quandam indicat τοι. Hermann. ad Viger. p. 828.

§. 15. πάντες κακὰ] Optime dictum πάντες πάντα, ut infra II, 8. est πάντες πανταχῇ, VII, 2. πάντες πάντα. Neque ullius momenti Schneideri est sententia, qui πάντα reiicit, quod amice Hiero cum Simonide colloquatur: quae ratio si tanti esset, πάντες potius omittendum erat. Sed nolui obsequi uni Stobaeo, nisi ubi vel boni codicis auctoritas, vel sententia, vel grammatica vel alia ratio illius lectionem obtruderet.

§. 16. ἀλλ'] respondet antecedenti τοῦτο μέν. Oecon. XIII, 5.

τες οὗτοι πάντες κακὰ νοοῦσι τῷ τυράννῳ; ἢ τοὺς
ἐπαινοῦντας τί δοκεῖς εὐφραίνειν, ὅταν ὕποπτοι ὦσιν
ἕνεκα τοῦ κολακεύειν τοὺς ἐπαίνους ποιεῖσθαι; *Καὶ ὁ* 16
*Σιμωνίδης εἶπε, Τοῦτο μὲν δὴ ναὶ μὰ τὸν Δία ἔγωγέ
σοι, Ἱέρων, πάνυ συγχωρῶ, τοὺς ἐπαίνους παρὰ τῶν ἐλευ-
θερωτάτων ἡδίστους εἶναι, ἀλλ', ὁρᾷς, ἐκεῖνό γε οὐκ
ἂν ἔτι πείσαις ἀνθρώπων οὐδένα, ὡς οὐχὶ δι' ὧν τρε-
φόμεθα οἱ ἄνθρωποι, πολὺ πλείω ὑμεῖς ἐν αὐτοῖς εὐ-
φραίνεσθε.* Καὶ οἶδά γ', ἔφη, ὦ Σιμωνίδη, ὅτι τούτῳ 17
κρίνουσιν οἱ πλεῖστοι ἥδιον ἡμᾶς καὶ πίνειν καὶ ἐσθίειν

Schneid. seclusit *πάντα*; Dind. dedit (om. *πάντες*) *πάντα κακὰ*. — Stob., probante Stephano, dat *ποιούμενοι*.

§. 16. A. *εἶπεν*. — Stob. *ἐλευθεριωτάτων*. — Stob. ed. Tur. om. *γε* post *ἐκεῖνο*. — Steph. coni. *ἀλλ' ὅρα, μὴ*, Leoncl. *ὁρᾷς, ὡς ἐκεῖνό γε*; Ernest. *ὁρᾷς* deletum malebat; Zeun. et Schneid. *ὁρᾷς* ortum putabant ex *ἆρα σύ*. — *οὐχὶ* pro *οὐ* ex Stob. dedit Zeun., est etiam (ut videtur) in A. — Cod. Stob. *εὐφραίνοισθε*.

§. 17. Stob. ed. *ὅτι τοῦτο*. — Vill. Stob. *ἡμᾶς καὶ ἐσθίειν καὶ πίνειν*; B. *ἡμᾶς ἐσθίειν καὶ πιεῖν*; vulgatam lectionem dat etiam Athenaeus IV. p. 144.

ὁρᾷς] *ὁρᾷς* et *ὁρᾶτε* (ut *οἶμαι*) aut initio enuntiationis aut in media oratione positum indicat non dubitare loquentem, quin alter sententiam, quae proponatur, quam maxime probet. Frotscherus affert Aristoph. Thesm. 490: *ταῦτ' οὐδεπώποτ' εἶφ', ὁρᾶτ', Εὐριπίδης.* v. 496: *ταῦθ', ὁρᾷς, οὐδεπώποτ' εἶπεν.* Plat. Protag. p. 336. B: *Ἀλλ', ὁρᾷς, ἔφη, ὦ Σώκρατες, δίκαια δοκεῖ λέγειν Πρωταγόρας*, ubi v. Stallbaumium. Eurip. Or. 581 sqq.: *ὁρᾷς, Ὀδυσσέως ἄλοχον οὐ κατέκτανε Τηλέμαχος· οὐ γὰρ ἐπεγάμει πόσει πόσιν.* Latini vide (et nos *siehst du*) eodem modo usurpant.

οὐκ ἔτι] non item (atque id, quod modo concessi tibi). V. adn. Oecon. XXI, 11. Ages. II, 26.

πολὺ πλείω ὑμεῖς ἐν αὐτοῖς] Anacoluthon quoddam. Est enim pro *ἐν τούτοις πολὺ πλείω ὑμεῖς*. Cf. Oecon. XXI, 10: *ὅστις δύναται καὶ μέγιστα βλάψαι τὸν κακὸν τῶν ἐργατῶν καὶ μέγιστα τιμῆσαι τὸν πρόθυμον —, ἐγὼ μὲν αὐτὸν οὐκ ἂν ἀγαίμην.* Cyrop. VIII, 8, 16: *Καὶ μὴν τὰ πεττόμενα ἐπὶ τράπεζαν ὅσα τε πρόσθεν εὕρητο, οὐδὲν αὐτῶν ἀφῄρηται κτλ.* Aliter se habet illud *αὐτός*, quod antecedit pronomen relativum, e. g. Comm. III, 10: *Εἴρηκας, ἔφη, αὐτὸ, δι' ὅπερ ἔγωγε τὰ ἐμὰ ἔργα πλείστου ἄξια νομίζω εἶναι,* dicis idem, propter quod —. Ibi male Kühnerus (gr. Gr. §. 630. not. 5.) *αὐτὸ* pro *τοῦτο* sive *ἐκεῖνο* accipit. Si desideras in talibus locis pronomen demonstrativum, dicendum est *αὐτό* poni pro *αὐτὸ τοῦτο*, non pro *τοῦτο*.

§. 17. *τούτῳ κρίνουσιν*] Infra IV, 8: *οὐ γὰρ τῷ ἀριθμῷ οὔτε τὰ πολλὰ κρίνεται οὔτε τὰ ἱκανά.* Rost. §. 106, 1. b. not. 3. — *τούτῳ* explicatur verbis sequentibus *ὅτι δοκοῦσι κτλ.* Sic paullo ante *ἐκεῖνο — ὡς οὐχί.* Infra §. 19. *ἐκεῖνο — ὅτι.* V. adn. Oecon. XIII, 1.

καὶ πίνειν καὶ ἐσθίειν] De verborum ordine in hac simi-

τῶν ἰδιωτῶν, ὅτι δοκοῦσι καὶ αὐτοὶ ἥδιον ἂν δειπνῆσαι
τὸ ἡμῖν παρατιθέμενον δεῖπνον ἢ τὸ ἑαυτοῖς. τὸ γὰρ τὰ
18 εἰωθότα ὑπερβάλλον, τοῦτο παρέχει τὰς ἡδονάς. διὸ
καὶ πάντες ἄνθρωποι ἡδέως προςδέχονται τὰς ἑορτὰς
πλὴν οἱ τύραννοι. ἔκπλεῳ γὰρ αὐτοῖς ἀεὶ παρεσκευα-
σμέναι οὐδεμίαν ἐν ταῖς ἑορταῖς ἔχουσιν αἱ τράπεζαι αὐ-
τῶν ἐπίδοσιν. ὥςτε ταύτῃ πρῶτον τῇ εὐφροσύνῃ τῆς
19 ἐλπίδος μειονεκτοῦσι τῶν ἰδιωτῶν. ἔπειτα δ', ἔφη, ἐκεῖνο
εὖ οἶδ' ὅτι καὶ σὺ ἔμπειρος εἶ, ὅτι, ὅσῳ ἂν πλείω τις
παραθῆται τὰ περιττὰ τῶν ἱκανῶν, τοσούτῳ θᾶσσον
κόρος ἐμπίπτει τῆς ἐδωδῆς. ὥςτε καὶ τῷ χρόνῳ τῆς

Vill. τὸ παρ' ἡμῖν συμπαρατιθέμενον; idem συμπαρατιθέμενον habet Y. — Weisk. Schneid. cum Athenaeo ὑπερβάλλειν receperunt.

§. 18. Stob. τὰς ἑορτὰς ἡδέως προςδέχονται. — Cum Athenaeo Frotsch. πλὴν οὐχ οἱ τύραννοι. — L. A. B. edd. vett. Steph. παρεσκευασμένα; veram scripturam cum Stobaeo et Athenaeo primus, monente Stephano, dedit Leuncl. — Marg. B. ante οὐδεμίαν addit καί. — Stob. om. τῶν ἰδιωτῶν.

§. 19. Athenaeus ἔπειτα, ἔφη. V. adn. Oecon. V, 5. — Zeun. cum Stobaeo ἐκείνου. — Athen. ὅσῳ ἂν τις πλέω, sed edd. Ven. et Bas. ὅσῳ ἂν τισι πλέω τί, epitome ms. ὅσῳ ἂν πλείω τις, cod. A. ὅσῳ ἂν τις πλέων τις, Schweigh. ed. ὅσῳ ἂν πλέω τις. — Zeun. Weisk. Schneid. ex Stob. et Athen. καὶ post τοσούτῳ inserunt; Athen. ms. et ed. Ven. καὶ θᾶσσον μᾶλλον. — Weisk. Schneid. cum Stephano θᾶττον pro θᾶσσον. V. adn. §. 12.

libusque formulis saepe mutato vide quae collegit Bornem. Symp. IV, 37. p. 135.

τοῦτο] cum vi quadam illatum. Cf. §. 21. 25. 32. et adn. Ages. I, 1. 34. II, 2. IV, 4: οἱ προῖκα εὖ πεπονθότες, οὗτοι ἀεὶ ἡδέως ὑπηρετοῦσι τῷ εὐεργέτῃ.

§. 18. ἔκπλεῳ — παρεσκευασμέναι] Oecon. IV, 15. τοὺς ἐργαστῆρας καὶ προθύμους παρασκευάζειν. De qua adiectivi prolepsi vide adn. Oecon. IV, 7: καὶ τούτους δοκίμους ἵπποις τε καὶ ὅπλοις κατεσκευασμένους παρέχωσι.

§. 19. ἐκεῖνο εὖ οἶδ' ὅτι καὶ σὺ ἔμπειρος εἶ] Licet quidem cum Frotschero et Hanovio ἐκεῖνο referre ad οἶδα, ut est Oecon. XX, 14: γῆν δὲ πάντες οἴδασιν ὅτι εὖ πάσχουσα εὖ ποιεῖ; v. adn. ad eiusd. libr. XVII, 7. Sed notum est εὖ οἶδ' ὅτι et εὖ ἴσθι, εὖ οἶσθα, sive addito sive omisso ὅτι, extra structuram poni solere. V. adn. Oecon. XII, 3. et X, 13. Quare referre malim ἐκεῖνο ad ἔμπειρος. De accusativi pronominum et adiectivorum quorundam liberiore usu v. adn. Oecon. XVI, 6. Cf. etiam Cyrop. III, 3, 9: ἐπιστήμονες δὲ ἦσαν τὰ προςήκοντα. Rost. §. 104. not. Matth. §. 414.

§. 21. Οὔκουν] At nonne. Ubi maiorem vim habet negatio,

ἡδονῆς μειονεκτεῖ ὁ παρατιθέμενος πολλὰ τῶν μετρίως
διαιτωμένων. Ἀλλὰ καὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Σιμωνίδης, ὅσον 20
ἂν χρόνον ἡ ψυχὴ προσίηται, τοῦτον πολὺ μᾶλλον
ἥδονται οἱ ταῖς πολυτελεστέραις παρασκευαῖς τρεφόμε-
νοι τῶν τὰ εὐτελέστερα παρατιθεμένων. Οὔκουν, ἔφη ὁ 21
Ἱέρων, ὦ Σιμωνίδη, τὸν ἑκάστῳ ἡδόμενον μάλιστα,
τοῦτον οἴει καὶ ἐρωτικώτατα ἔχειν τοῦ ἔργου τούτου;
Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Ἦ οὖν ὁρᾷς τι τοὺς τυράννους
ἥδιον ἐπὶ τὴν ἑαυτῶν παρασκευὴν ἰόντας ἢ τοὺς ἰδιώτας
ἐπὶ τὴν ἑαυτῶν; Οὐ μὰ τὸν Δί', ἔφη, οὐ μὲν οὖν,
ἀλλὰ καὶ ἀγλευκέστερον, ὡς πολλοῖς ἂν δόξειε. Τί γάρ, 22

κρείσσονες. — Pro *ἡδονῆς*, quod habent A. B. (ut videtur) et Athen., ante Steph. II. legebatur *ἐδωδῆς*. — Vulg. *μειονεκτεῖς* (ortum ex — *εῖ ὁ*) *παρατιθέμενος* primus correxit Castal.; sed articulum addidit demum Steph. II.; Stob. *ὁ πολλὰ παρατιθέμενος*; B. in marg. ad *πολλὰ* addit *πολλαπλάσια*.

§. 20. Iunt. Bas. II. om. *ἂν*. — Athen. *εὐτελέστατα*; Stob. ed. Tur. om. *τῶν τὰ εὐτελέστερα παρατ.*

§. 21. *οὔκουν* scripsi pro vulg. *οὐκοῦν*. — B. *ἐρωτικώτατον*. — Marg. cod. Stobaei proponit coniecturam *τί οὖν; ὁρᾷς τι*, maxime probatam Brunckio; L. *Ἦ οὖν*. — Stob. ed. om. *ἐπὶ τὴν ἑαυτῶν* post *ἰδιώτας*, deinde habet *οὐ μὲν δή*. — L. *Δία, ἔφη*. — Pro *ἀγλυκέστερον* Zeun. ex Suida dedit *ἀγλευκέστερον*, assentientibus A. B. (Gail. A. B., inquit, appuient la conjecture) et gramm. ap. Bekker. Anecdd. Gr. I, 329. — A. *ὡς ἂν δόξειν*; L. alteram vocabuli *πολλοῖς* syllabam habet e corr.

scribendum est *οὔκουν*, non *οὐκοῦν*. *οὖν* autem, quod in hac particula sententiam ubique necessitate quadam adstringit ad antecedentia, h. l. oppositionis significationem involvit. Soph. Ai. 79: *οὔκουν γέλως ἥδιστος εἰς ἐχθροὺς γελᾶν;* Vide quae uberius de particulis *οὐκοῦν* et *οὔκουν* disserui in Annall. antiquitt. Darmstad. 1841. p. 111 sq.

ἑκάστῳ] Vim habet hanc: *τινὶ ἑκάστοτε*, et ita quidem, ut *ἑκάστοτε* referas simul ad *τοῦτον* — *ἐρωτικώτατα ἔχειν*. Similem adverbii *ἀεί* usum notavi ad Oecon. VIII, 7. De superlativis *μάλιστα* — *ἐρωτικώτατα* v. adn. §. 16., de *τοῦτο ἐμφατικῶς* illato adn. §. 17.

ἐρωτικώτατα ἔχειν τοῦ ἔργου τούτου;] Codicis B. scriptura bona est, sed non necessaria. Oecon. XII, 15: *ἐρωτικῶς ἔχουσι τοῦ κερδαίνειν*. Cyrop. III, 3, 12: *ἐρωτικῶς ἔχειν τοῦ ἤδη ποιεῖν τι.*

τι — ἥδιον] IV, 7. *θᾶττόν τι*. V. adn. Oecon. III, 8. *οὐδέν τι*. VI, 1. *μᾶλλόν τι*.

οὐ μὰ τὸν Δία — οὐ μὲν οὖν] Oecon. XII, 15: *οὐ μὰ Δί' — οὐδαμῶς γε*. V. Bornem. Cyrop. V, 5, 18: *Οὐ μὰ τὸν Δί', — οὐ μὲν δή*. Symp. IV, 3.

ἀγλευκέστερον] Hoc vocabulum, quod a Suida putatur Siculum, exstat etiam Oecon. VIII, 3., ubi v. adn.

ἔφη ὁ Ἱέρων, τὰ πολλὰ ταῦτα μηχανήματα κατανενόηκας, ἃ παρατίθεται τοῖς τυράννοις, ὀξέα καὶ δριμέα καὶ στρυφνὰ καὶ τὰ τούτων ἀδελφά; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Σιμωνίδης, καὶ πάνυ γέ μοι δοκοῦντα παρὰ φύσιν
23 εἶναι ταῦτα ἀνθρώποις. Ἄλλο τι οὖν οἴει, ἔφη ὁ Ἱέρων, ταῦτα τὰ ἐδέσματα εἶναι ἢ μαλακῆς καὶ ἀσθενούσης τρυφῇ ψυχῆς ἐπιθυμήματα; ἐπεὶ εὖ οἶδ' ἔγωγε, ὅτι οἱ ἡδέως ἐσθίοντες, καὶ σύ που οἶσθα, ὅτι οὐδὲν προςδέ-

§. 22. Ed. Ven. et cod. A. Athenaei κατανενοήκατε et ἀνθρώπῳ; B. Frotsch. τοῖς ἀνθρώποις.

§. 23. Athen. om. οὖν. — Coppello p. 31. pro ἐδέσματα mavult ἡδύσματα; Stob. ed. habet ζητήματα. — Ed. Ven. et cod. A. Athenaei εἶναι ἢ μὴ διὰ κακῆς καὶ ἀσθ., sed ed. Bas. et Casaub. εἶναι ἢ μὴ μαλακῆς καὶ ἀσθ.; Schweigh. εἶναι ἢ νὴ Δία κακῆς καὶ ἀσθ.; Stob. ed. μάλα κακῆς pro μαλακῆς, et mox ἀσθενοῦς; voculam ἤ, quae ante μαλακῆς inde a Stephano legebatur, et reperitur in C. et (s. l.) E., Hanov. et Saupp. deleverunt cum L. A. B. Ald. Bas. II. — L. A. B. Stob. ed. edd. vett. praeter Reuchl. τρυφῆς, quod vocabulum cod. Stob. plane omittit; Frotsch.

§. 22. *μηχανήματα*] Eleganter excogitatus apparatus ciborum. STURZ. Sunt eadem quae mox dicuntur σοφίσματα.

Πάνυ μὲν οὖν] scil. κατανενόηκα, a quo intellecto verbo pendet δοκοῦντα — ταῦτα.

ἀνθρώποις] De omisso articulo v. Rost. §. 98, 6. Kühner. §. 484. adn. (§. 244. adn. 3.). Frotscherus addidit articulum. Sed cur hic locus secus habeat, ac VII, 9., non liquet.

§. 23. *Ἄλλο τι οὖν*] Saepe hae voculae nihil fere significant nisi quod οὐκοῦν. Plat. Hipparch. p. 226. E: ἄλλο τι οὖν οἵγε φιλοκερδεῖς φιλοῦσι τὸ κέρδος; Charm. p. 167. B: ἄλλο τι οὖν πάντα ταῦτα ἂν εἴη — μία τις ἐπιστήμη; In his igitur locis facile abesse potest particula ἤ. Hoc autem loco desideratur haec sententia, ciborum illum apparatum non nisi a mollibus et effeminatis animis concupisci. Hanc ob causam ἢ retinui, praesertim quum apud Xenophontem particulam in hoc dicendi genere nunquam omissam videam. Anab. II, 5, 10., ubi v. Krüger. IV, 7, 5: ἄλλο τι ἢ οὐδὲν κωλύει; Buttm. §. 150. Matth. §. 487, 9. Kühner. §. 836. e. (§. 346, 2. d.). Rost. gr. in us. schol. §. 165, 4. d).

ἐδέσματα] Noli probare ἡδύσματα, quae sunt condimenta, quum ipsos cibos dici a Simonide ex antecedentibus appareat.

ψυχῆς] animus qui appetens est cibi et potus, vel ipse appetitus edendi et bibendi. Cf. §. 20. Quare in hoc vocabulo offendere non debebat Frotscherus.

ἐπιθυμήματα] desiderata, *Bedürfnisse*. Sic infra IV, 7. urbes, agri, portus, arces, quae cupiuntur a tyrannis, opponuntur τοῖς ἰδιωτικοῖς ἐπιθυμήμασι. — ἐπικουρήματα, quod mavult Coppello, sunt remedia. Sed qua ratione cibi illi artificiose parati dici possint μαλακῆς καὶ ἀσθενούσης τρυφῇ ψυχῆς remedia, non facile intelligitur.

ὅτι οὐδὲν] ὅτι propter verba interposita repetitur, ut saepius. Anab. VII, 5, 19. Sic ὡς

ονται τούτων τῶν σοφισμάτων. Ἀλλὰ μέντοι, ἔφη ὁ Σι- 24
μωνίδης, τῶν γε πολυτελῶν ὀσμῶν τούτων, αἷς χρίεσθε,
τοὺς πλησιάζοντας οἶμαι μᾶλλον ἀπολαύειν ἢ αὐτοὺς
ὑμᾶς, ὥσπερ γε καὶ τῶν ἀχαρίστων ὀσμῶν οὐκ αὐτὸς ὁ
βεβρωκὼς αἰσθάνεται, ἀλλὰ μᾶλλον οἱ πλησιάζοντες.
Οὕτω μέντοι, ἔφη ὁ Ἱέρων, καὶ τῶν σίτων ὁ μὲν ἔχων 25
παντοδαπὰ ἀεὶ οὐδὲν μετὰ πόθου αὐτῶν λαμβάνει· ὁ
δὲ σπανίσας τινός, οὗτός ἐστιν ὁ μετὰ χαρᾶς πιμπλάμε-

coni. ἀσθενούσης τρυφῆς (om. ψυχῆς). — Coppello pro ἐπιθυμήματα coni. ἐπικουρήματα. — Ed. Ven. cod. A. et epitome ms. Athenaei ἔσθοντες, et Schweigh. ἐπεὶ οἵ γε ἡδέως ἔσθοντες.

§. 24. τῶν γε pro τῶν τε ex Cast. Bas. II. Steph. II. Stob. primus dedit Zeun. — Codd. et edd. vett. Thiem. ἀχαρίτων; ἀχαρίστων, quam formam primus dedit Steph., est in Vill.

§. 25. Weisk. malebat μετὰ πόθου οὐδὲν αὐτῶν. — Stob. ed. χαρμονῆς pro χαρᾶς. — πιμπλάμενος, quod habent (ut videtur) etiam A. B., cum Zeunio Dind. Hanov. Saupp. in locum vulg. ἐμπιμπλάμενος revocaverunt ex L. Stob. scr. Iunt. Bas. II. marg. Steph.

— ὅτι Cyrop. V, 3, 30. — οὐδέν, nequaquam.

σοφισμάτων] Cibi argute nec sine magna arte excogitati. Eurip. Suppl. 1113., quem locum comparat Sturz., quae h. l. σοφίσματα, dicuntur μαγεύματα, cibi magica quasi arte parati.

§. 24. Ἀλλὰ μέντοι — γε] At vero certe. Symp. I, 12.

οὐκ αὐτὸς — ἀλλὰ μᾶλλον] non solus — sed magis etiam. Erasmus et Leonclavius vertunt: non sentit is qui — sed potius.

βεβρωκὼς] Inde vides hic non, ut antea, de unguentis, sed de cibo aut potu male olenti sermonem esse.

§. 25. Οὕτω μέντοι, ἔφη] Coppello p. 34. miratur, quod de cibis sermo, qui §. 23. iam finitus sit, denuo excipiatur. Itaque, generalem desiderans sententiam, coniicit: Οὕτω μέντοι ἔχει, ἔφη ὁ Ἱέρων, ὁ μὲν ἔχων παντοδαπὰ ἀεὶ οὐδὲν μετὰ πόθου αὐτῶν λαμβάνει· ὁ δὲ σπανίσας τινός, οὗτός ἐστιν ὁ μετὰ χαρᾶς πιμπλάμενος, ὅταν αὐτῷ προφανῇ τι, quae verba ita interpretatur: „Ita quidem res sese habet, eo redit disputatio nostra: ille, qui varias semper res habet, nullam earum capit cum voluptate et cupidine, qui vero careat aliqua re, is est qui cum laetitia et hilaritate satietur, quum sibi aliquid apponatur." Argute quidem haec disputata sunt, sed, quod equidem videam, praeter necessitatem. Sermo de voluptate, quae ex cibis capiatur, §. 23. nondum finitus est. Sed, ut de ciborum et odorum fructu una absolvatur quaestio, Simonides inducitur Hieronem interrumpens: „At vero ex odoribus certe, quibus semper uncti estis, (ut fieri solet in re consueta) multo minus voluptatis percipitis, quam familiares vestri. Tum Hiero: Ita vero etiam, inquit, in cibis fit: cui perpetuo suppetit omne genus epularum, nihil sumit cum appetentia. Verum cui quid raro contigit, is demum cum voluptate satiatur, si quid illi obiiciatur. Ita plana sunt et

26 νος, ὅταν αὐτῷ προφανῇ τι. Κινδυνεύουσιν, ἔφη ὁ
Σιμωνίδης, αἱ τῶν ἀφροδισίων μόνον ὑμῖν ἀπολαύσεις
τοῦ τυραννεῖν τὰς ἐπιθυμίας παρέχειν. ἐν γὰρ τούτῳ
ἔξεστιν ὑμῖν, ὅ τι ἂν κάλλιστον ἴδητε, τούτῳ συνεῖναι.
27 Νῦν δή, ἔφη ὁ Ἱέρων, εἴρηκας ἐν ᾧ γε, σάφ' ἴσθι, μειο-
νεκτοῦμεν τῶν ἰδιωτῶν. πρῶτον μὲν γὰρ γάμος ὁ μὲν
ἐκ μειζόνων δήπου καὶ πλούτῳ καὶ δυνάμει κάλλιστος
δοκεῖ εἶναι καὶ παρέχειν τινὰ τῷ γήμαντι φιλοτιμίαν μεθ'
ἡδονῆς· δεύτερον δ' ὁ ἐκ τῶν ὁμοίων· ὁ δ' ἐκ τῶν φαυ-
28 λοτέρων πάνυ ἄτιμός τε καὶ ἄχρηστος νομίζεται. τῷ
τοίνυν τυράννῳ, ἂν μὴ ξένην γήμῃ, ἀνάγκη ἐκ μειόνων
γαμεῖν, ὥστε τὸ ἀγαπητὸν οὐ πάνυ αὐτῷ παραγίνεται.

Stob. ed. προςεπιφανῇ.

§. 26. Heindorfio postulante, Schneid. post κινδυνεύουσιν inseruit οὖν. — Stob. μόνων. — Edd. vett. ἴδηται.

§. 27. Stob. Νῦν γε. — Stob. ed. ἐν ᾧ δή; L. A. ἐν ᾧ δέ, unde Frotsch. et Saupp. cum Reuchlino dederunt ἐν ᾧ γε pro vulg. ἐν ᾧ. — Stob. ed. om. σάφ' ἴσθι. — Zeun. Schneid. Weisk. Dind. ex Stobaeo ante μειονεκτοῦμεν addunt πλεῖστον. — B. marg. Steph. παρέχει γήμαντι, sed in B. τῷ s. l. est; παρέχει habet etiam L. et (om. τινὰ) D. — Hanov. δεύτερος δ' ὁ.

§. 28. Edd. vett. marg. Steph. ἂν μὴ μὲν ξένην, L. ἂν μὲν ξένην. — A. γαμῇ. — Dind. παραγίγνεται. — B. καὶ ἀνθρωπεῖαι αἱ ἀπὸ. — L. B. εὐφραινουσῶν; Vill. εὐφρονουσῶν. —

bene cohaerentia omnia indeque simul intelligitur τῶν σίτων genitivum pendere a παντοδαπά et αὐτῶν ab οὐδέν. — De sententia cf. Comment. IV, 5, 9.

οὗτος] V. adn. §. 17.

§. 26. Κινδυνεύουσιν] Item omittitur οὖν Oecon. XVI, 12: κινδυνεύει ἔαρος, ἔφη, εἶναι τούτου ἔργου ἀρκτέον, ubi v. adnot. In tali enuntiatione verbum non sine emphasi primum locum tenere, ita ut κινδυνεύουσιν eandem fere vim habeat ac κινδυνεύουσιν ὄντως, animadvertit Ameis. in Annall. Novv. Lips. tom. XLIII. fasc. 3. p. 254.

ἐν — τούτῳ] non ἐν — ταύταις. In mente enim habet auctor: ἐν τῷ ἀφροδισιάζειν, quod verbum est infra III, 4.

§. 27. ἐν ᾧ γε, σάφ' ἴσθι,] worin wir ganz gewiſs den Privatleuten nachstehen.

πρῶτον μὲν γὰρ γάμος] His verbis opposita sunt ἐν δὲ τοῖς παιδικοῖς ἀφροδισίοις §. 29. Primo enim loco Hiero de voluptate loquitur, quae est in matrimonio, altero de puerorum amore. Discernuntur autem (γάμος) ὁ μὲν ἐκ μειζόνων — δεύτερον δ' ὁ ἐκ τῶν ὁμοίων, denique ὁ δ' ἐκ τῶν φαυλοτέρων. Cave igitur putes δεύτερον δὲ respondere praecedenti πρῶτον μέν. Spectat potius δεύτερον ad superlativum κάλλιστος, ita ut verba δεύτερον δ' ὁ ἐκ τῶν ὁμοίων supplenda sint sic: καὶ πλούτῳ καὶ δυνάμει καλὸς δοκεῖ εἶναι. — Ad explicandas dictiones ὁ ἐκ μειζόνων γάμος, ἐκ μειόνων γαμεῖν §. 28. multa utilia affert Sauppius. Venat. I, 9: ἐκ μὲν πό-

πολὺ δὲ καὶ αἱ θεραπεῖαι αἱ ἀπὸ τῶν μέγιστον φρονουσῶν γυναικῶν εὐφραίνουσι μάλιστα, αἱ δ' ὑπὸ τῶν δούλων παροῦσαι μὲν οὐδέν τι ἀγαπῶνται, ἐὰν δέ τι ἐλ-
λείπωσι, δεινὰς ὀργὰς καὶ λύπας ἐμποιοῦσιν. ἐν δὲ 29
τοῖς παιδικοῖς ἀφροδισίοις ἔτι αὖ πολὺ μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς τεκνοποιοῖς μειονεκτεῖ τῶν εὐφροσυνῶν ὁ τύραννος. ὅτι μὲν γὰρ τὰ μετ' ἔρωτος ἀφροδίσια πολὺ διαφερόντως εὐφραίνει, πάντες δήπου ἐπιστάμεθα· ὁ δὲ ἔρως πολὺ
αὖ ἐθέλει ἥκιστα τῷ τυράννῳ ἐγγίγνεσθαι. οὐ γὰρ τῶν 30
ἑτοίμων ἥδεται ὁ ἔρως ἐφιέμενος, ἀλλὰ τῶν ἐλπιζομένων. ὥςπερ οὖν εἴ τις ἄπειρος ὢν δίψους τοῦ πιεῖν ἀπολαύοι, οὕτω καὶ ὁ ἄπειρος ὢν ἔρωτος ἄπειρός ἐστι τῶν ἡδίστων

L. Ald. Bas. II. ὑπὸ δούλων; Dind. ἀπὸ τῶν δούλων; Saupp. ἀπὸ δούλων. — L. ἐλλίπωσιν.

§. 29. ὅτι μὲν γὰρ pro ὅτι γὰρ ex Stobaeo cum Zeonio dant Schoeid. et seqq. edd. — Stob. ed. πολὺ ἥκιστα θέλει τυράννῳ ἐμφύεσθαι; Stob. scr. πολὺ αὖ ἥκιστα ἐθέλει τυράννῳ ἐγγίγνεσθαι.

§. 30. L. οὐ δὲ γὰρ. — Articulum post ἥδεται ex Stobaeo cnm Zeunio addont Frotsch. et seqq. edd. — Leoncl. pro εἴ τις coni. ἄν τις; ex Stephani cooiectora Zeuo. Schneid. post πιεῖν inseront οὐκ ἂν; Geel. (ap. Coppell. p. 38.) ὥςπερ οὖν οὐδεὶς ἄπειρος ὢν δίψους τοῦ πιεῖν ἀπολαύει; scribendum censeo ὥςπερ οὐδέν τις — τοῦ πιεῖν ἂν ἀπολαύοι. — L. τοῦ ποιεῖν ἀπολαύοι.

λεως τῆς μεγίστης γῆμαι. Eorip. Rhes. 168: οὐκ ἐξ ἐμαυτοῦ μειζόνων γαμεῖν θέλω. Androm. 1255: κἄτ' οὐ γαμεῖν δῆτ' ἔκ τε γενναίων χρεών, δοῦναι τ' ἐς ἐσθλούς; Ibid. 957: ὡς φίλων μὲν ἂν γήμαιμ' ἀπ' ἀνδρῶν. Plutarcb. Sympos. p. 666. E. παρ' ἐλευθέρων γαμεῖν.

παρέχειν] Noo male habet παρέχει et fortasse genuinum est.

παραγίνεται] De hac forma v. adn. Oecon. I, 20.

§. 28. πολὺ — μάλιστα] V. ad I, 1. 8.

αἱ δὲ ὑπὸ τῶν δούλων] Antea erat θεραπεῖαι αἱ ἀπὸ τῶν. Snbtiliter auctor discernit ἀπό et ὑπό. Primo enim loco loquitur de officiis, quae honestissimae feminae sponte praestant, altero de servitiis, quae servae ooo faciont nisi coactae. Eadem ratione infra VII, 6. sibi opponuntur αἱ — ἐξ ἀντιφιλούντων ὑπουργίαι (χάριτες) et ὑπουργίαι αἱ ὑπὸ τῶν φοβουμένων. V. Bernhardy p. 225.

οὐδέν τι] *in keiner Beziehung etwas.* Oecon. III, 8. X, 3. Cf. supra §. 21.

§. 29. ἐθέλει] de rebns, qoasi haberent sensum et volnptatem. Oecon. IV, 13: ὅσα ἡ γῆ φύειν θέλει, quae terra s p o o t e gignit. Cf. ibid. V, 12. Comm. III, 12, 8. Iam Homerus Il. XXI, 366. dicit: οὐδ' ἔθελε (ὕδωρ) προρέειν, ἀλλ' ἴσχετο, unde repetendum hunc usum putat Heilaodius. Hic vertas: s o l e t.

§. 30. ὥςπερ οὖν εἴ τις ἄπειρος ὢν δίψους τοῦ πιεῖν ἀπολαύοι] Locus mnltum et varie sollicitatus, nec tamen, mea sententia, in genuinam for-

31 ἀφροδισίων. Ὁ μὲν οὖν Ἱέρων οὕτως εἶπεν. Ὁ δὲ Σιμωνίδης ἐπιγελάσας, Πῶς λέγεις, ἔφη, ὦ Ἱέρων; τυράννῳ οὐ φῂς παιδικῶν ἔρωτας ἐμφύεσθαι; πῶς μὴν σύ, ἔφη, ἐρᾷς Δαϊλόχου τοῦ καλλίστου ἐπικαλουμένου;
32 Ὅτι μὰ τὸν Δί', ἔφη, ὦ Σιμωνίδη, οὐ τοῦ ἑτοίμου παρ' αὐτοῦ δοκοῦντος εἶναι τυχεῖν τούτου μάλιστα ἐπιθυμῶ, ἀλλὰ τοῦ ἥκιστα τυράννῳ προσήκοντος κατεργάσασθαι.
33 ἐγὼ γὰρ δὴ ἐρῶ μὲν Δαϊλόχου ὧνπερ ἴσως ἀναγκάζει ἡ φύσις ἀνθρώπου δεῖσθαι παρὰ τῶν καλῶν, τούτων δὲ ὧν ἐρῶ τυχεῖν, μετὰ μὲν φιλίας καὶ παρὰ βουλομένου πάνυ ἰσχυρῶς ἐπιθυμῶ τυγχάνειν, βίᾳ δὲ λαμβάνειν

§. 31. Ald. *παιδικῶς.* — Vill. *πῶς μὲν σὺ — καλλίστου λεγομένου;* L. et E. *τοῦ καλλίστου ἐπὶ καλοῦ λεγομένου.*
§. 32. Brod. perperam *βίᾳ κατεργάσασθαι.*
§. 33. Sanpp. cum Reuchlinn dat *καὶ πάνυ ἰσχυρῶς.*
§. 34. B. Vill. *ἔγωγε ἥδιστον.* — B. Bas. II. *ἥδιστα, οἶμαι.*

mam restitutus. Stephani *οὐκ ἂν* post Schneiderum omnes quidem receperunt editores, interpretatio autem verborum quam exhibent nequaquam sufficit. Haunvius cum Bremio (qui tamen *οὐκ ἂν* retinet) ex infinitivo *πιεῖν* ad *εἴ τις* intelligit *πίοι* et *ἀπολαύοι* iungit cum *ὥςπερ*. Sed non reputabant hoc genus ellipsium tale esse, ut verbum, quod omittatur in protasi, eodem modo sit, quo alterum in apodosi. Huius generis exemplum est, quod arcessivit Bremius: Hellen. II, 3, 19: *ἔλεγεν, ὅτι ἄτοπον δοκοίη ἑαυτῷ εἶναι, τὸ πρῶτον μὲν, βουλομένους τοὺς βελτίστους τῶν πολιτῶν, κοινωνοὺς ποιήσασθαι, τριςχιλίους*, ubi *κοινωνοὺς ποιήσασθαι* etiam ad *βουλομένους* supplenda sunt. Melius Frotscherus et Sauppius *ἀπολαύοι* ad *εἴ τις* referunt, comparationem non prorsus absolutam esse statuentes, quum de utraque re comparata dicendum sit: carent dulcissimis voluptatibus. At haec explicatio quominus ab omnibus partibus probanda sit, obstat verbi *ἀπολαύειν* significatio. Frotsch. *ἀπολαύειν* esse dicit frui *velle*, frui *conari*. Exemplum autem, quo utitur, Comment. II, 1, 14: *καὶ ὅπλα κτῶνται οἷς ἀμύνονται τοὺς ἀδικοῦντας*, i. e. arma comparant, quibus hostes (quotiescunque impetum faciunt) repellunt, prorsus ab h. l. alienum est. Sunt quidem nonnulla verba, quae per naturam suam volendi quandam sive conandi significationem admittunt, velut *διδόναι* nonnunquam (e. g. Cyrop. I, 3, 14.) est dare velle, *σώζειν* (saepissime) servare velle, *ἀπαγγέλλειν* nuntiare velle (Hellen. II, 1, 29.). Sed haec et similia in propinquam quidem, sed tamen in aliam significationem prorsus transeunt, ut *διδόναι* sit offerre, *σώζειν* servandum aliquid curare, *ἀπαγγέλλειν* nuntium ferre. Quodsi igitur his verbis adnumerandum esset *ἀπολαύειν*, necesse esset, ut reperiretur significans: desiderare, concupiscere, vel simile quid. Qualem locum quum nemodum, quoad scio, invenerit, Frotscheri explicationem ferri posse nego.

παρ' αὐτοῦ ἧσσον ἂν μοι δοκῶ ἐπιθυμεῖν ἢ ἐμαυτὸν
κακόν τι ποιεῖν. παρὰ μὲν γὰρ πολεμίων ἀκόντων λαμ- 34
βάνειν πάντων ἥδιστον ἔγωγε νομίζω εἶναι, παρὰ δὲ
παιδικῶν βουλομένων ἥδισται, οἶμαι, αἱ χάριτές εἰσιν.
εὐθὺς γὰρ παρὰ τοῦ ἀντιφιλοῦντος ἡδεῖαι μὲν αἱ ἀντι- 35
βλέψεις, ἡδεῖαι δὲ αἱ ἐρωτήσεις, ἡδεῖαι δὲ αἱ ἀποκρί-
σεις, ἥδισται δὲ καὶ ἐπαφροδιτόταται αἱ μάχαι τε καὶ
ἔριδες· τὸ δὲ ἀκόντων παιδικῶν ἀπολαύειν λεηλασίᾳ, 36
ἔφη, ἔμοιγε δοκεῖ ἐοικέναι μᾶλλον ἢ ἀφροδισίοις. καίτοι
τῷ μὲν λῃστῇ παρέχει τινὰς ὅμως ἡδονὰς τό τε κέρδος
καὶ τὸ ἀνιᾶν τὸν ἐχθρόν· τὸ δὲ, οὗ ἂν ἐρᾷ τις, τούτῳ

§. 35. A. *αἱ ὑποκρίσεις.* — *ἐποφροδιτόταται*, quod est iu L., restituit Frotsch.; ante eum legebatur *ἐποφροδιτώταται.* — L. *καὶ αἱ ἔριδες.*

§. 36. B. *λεηλασίαις*; Iunt. Bas. II. *τῇ λεηλασίᾳ.* — L. B. *ἐὰν ἐρᾷ.*

Nec vero magis placet Sauppii seuteutia, qui hunc locum interpretatur: „quemadmodum igitur si quis sitis expers parum voluptatis percipiat" sqq., conteudeus „*ἀπολαύειν* uouuuuquam de voluptatibus nou optatis aut nou veris dici." Apud Xenophoutem certe locos, qui *ἀπολαύειν* habent, accurate inspexi omues: ubique hoc verbum uihil est uisi verum vel fructum vel voluptatem percipere. Quae cum ita siut, uihil restat, uisi ut aut cum Geelio scribas: *ὥςπερ οὖν οὐδεὶς — ἀπολαύει*, aut, quod facilius iu vulgatam scripturam corrumpi poterat: *ὥςπερ οὐδέν τις — ἂν ἀπολαύοι.*

§. 31. *τοῦ καλλίστου ἐπικαλουμένου*] Matth. §. 557, 1. Kühuer. §. 476. adu.

§. 32. *ἑτοίμου*] De geuitivo v. adu. §. 9. Verba sic iuugas: *οὐ τοῦ δοκοῦντος εἶναι ἑτοίμου τυχεῖν παρ' αὐτοῦ τούτου.* — De illato *τούτου* v. adu. §. 17.

ἀλλὰ τοῦ] sed id (coucupisco), quod efficere tyrauno uon licet. De iufiuitivo *κατεργάσασθαι* v. Buttm. §. 140, 2. Rost. §. 125, 7. Kühuer. §. 647. (§. 306, d.)

§. 33. *ἐρῶ μὲν Δαϊλόχου ὧνπερ*] amo in Dailocho ea, quae —. Cf. quae dixi de verbi *ἄγασθαι* structura adu. Oecon. IV, 21. Ages. VII, 2. — Quod ad sententiarum counexum attiuet, memiueris Simouidem couteudisse delectatiouum veuerearum tyrannos prae ceteris homiuibus participes esse. Iam igitur expouit Hiero, si ipse quam ex puerorum amore percipiat voluptatem, hanc se debere animi humaui naturae (haec enim a formosis petit amorem) et maxime suae ipsius iudoli (quae voluutarium desiderat amorem, uou coactum), miuime vero tyrauuicae potestati.

§. 34. *λαμβάνειν*] Intelligeudum *τὶ*, quod sexceuties omittitur.

παρὰ δὲ παιδικῶν βουλομένων] i. e. *αἱ χάριτες ἥδισταί εἰσι παρὰ παιδικῶν βουλομένων.* Zennius perperam iutelligit *λαμβάνειν ὧν ἐρῶ τυχεῖν.*

§. 35. *εὐθὺς*] i. e. ut exemplum statim afferam. Item II, 8.

ἥδεσθαι ἀνιωμένῳ καὶ φιλοῦντα μισεῖσθαι καὶ ἅπτεσθαι
ἀχθομένου πῶς οὐχὶ τοῦτο ἤδη δυςχερὲς τὸ πάθημα καὶ
37 οἰκτρόν; καὶ γὰρ δὴ τῷ μὲν ἰδιώτῃ εὐθὺς τεκμήριόν
ἐστιν, ὅταν ὁ ἐρώμενός τι ὑπουργῇ, ὅτι ὡς φιλῶν χαρί-
ζεται, διὰ τὸ εἰδέναι, ὅτι οὐδεμιᾶς ἀνάγκης οὔσης ὑπη-
ρετεῖ, τῷ δὲ τυράννῳ οὔποτ' ἔστι πιστεῦσαι, ὡς φιλεῖ-
38 ται. ἐπιστάμεθα γὰρ αὖ τοὺς διὰ φόβον ὑπηρετοῦντας
ὡς ᾗ μάλιστ' ἂν δύνωνται ἐξεικάζουσιν αὐτοὺς ταῖς τῶν
φιλούντων ὑπουργίαις. καὶ τοίνυν αἱ ἐπιβουλαὶ ἐξ οὐ-
δένων πλέονες τοῖς τυράννοις εἰσὶν ἢ ἀπὸ τῶν μάλιστα
φιλεῖν αὐτοὺς προςποιησαμένων.

§. 37. L. ὑπουργῇ e corr. — ὑπηρετεῖ, quod primus Weisk. reposuit pro vulg. ὑπηρετῇ, est in A. B. L.

§. 38. Castal. Steph. Leoncl. maluerunt ἐξεικάζωσιν, quod est in Bas. II. — Vulg. αὐτοὺς corr. Steph. et αὖ τοὺς est etiam (ut videtur) in A. B.; Saopp. cum Schaefero dat αὐτοὺς τοὺς διὰ.

IX, 4. Alibi αὐτίκα. V. adn. Oecon. XIX, 18.

§. 36. τοῦτο ἤδη] V. adn. Ages. V, 4: ἆρ' οὐ τοῦτό γε ἤδη τὸ σωφρόνημα καὶ λίαν γεννικόν;

§. 38. ἐπιστάμεθα γὰρ αὖ] αὖ est vero etiam, *auf der andern Seite*. Nam paullo ante erat διὰ τὸ εἰδέναι, ὅτι —. Schaeferi coniectura minus probabilis est propterea, quod non intelligitur, cur timentes maxime (*vorzugsweise*; nam hanc vim habet αὐτοὺς τοὺς) officium et amorem simulare dicantur, quum e. g. nemo magis amoris speciem prae se ferre soleat, quam lucri cupidus. De attractione, quae est in structura ἐπιστάμεθα — τοὺς — ὑπηρετοῦντας ὡς — v. adn. Oecon. XVII, 7. Cf. infra VIII, 2.

ἐξεικάζουσιν αὐτοὺς ταῖς τῶν φιλούντων ὑπουργίαις] pro τοῖς μετὰ φιλίας ὑπουργοῦσι. V. adn. Oecon. VII, 32: καὶ ποῖα δ', ἔφη ἐκείνη, ἔργα ἔχουσα ἡ τῶν μελισσῶν ἡγεμὼν ἐξομοιοῦται τοῖς ἔργοις, οἷς ἐμὲ δεῖ πράττειν; Cf. infra VIII, 5. ἐκ τοῦ ἴσου ἡμῖν οὖσι. Adde Schaefer. ad Apollon. Rhod. T. II. p. 164: „Scriptores Graeci Latinique in comparationibus sollemni compendio dicendi rem ponunt pro rei attributo, seu comparatur ipsa, sive aliud quid cum ea comparatur." E Cicerone affert Frotscherus de Orat. I, 4, 15: Ingenia nostrorum hominum multum caeteris hominibus omnium gentium praestiterunt. Ib. c. 44. §. 197: si cum illorum Lycurgo et Dracone et Solone nostras leges conferre volueritis; et mox: hominum nostrorum prudentiam caeteris hominibus et maxime Graecis antepono.

CAPUT II.

ARGUMENTUM.

Voluptates, quae sensibus percipiantur, exiguas esse dicit Simonides, et praedicat potentiam et splendorem, quibus tyrannorum vita reddatur multo beatior quam privatorum. Tum se mirari ait Hiero, quod Simonides illa externa bona admiretur non aliter ac vulgus ignorans illud, incommoda tyrannorum et mala latere in animis, item ac vera bona: tyrannidem splendidam esse miseriam, quae plurima mala experiatur maximisque bonis careat. Pace enim tyrannos omnium minime frui, bello autem nunquam liberari. Nam domi non minus quam foris obsessos esse ab insidiatoribus et hostibus. Cives quidem e bellis saepe fructum habere et gloriam, sed tyrannis, quo plures occiderint adversarios, eo magis timendum esse ac dolendum.

Πρὸς ταῦτα δὲ εἶπεν ὁ Σιμωνίδης, Ἀλλὰ ταῦτα μὲν 1
πάνυ ἔμοιγε μικρὰ δοκεῖ εἶναι, ἃ σὺ λέγεις. Πολλοὺς
γάρ, ἔφη, ἔγωγε ὁρῶ τῶν δοκούντων ἀνδρῶν εἶναι ἑκόν-
τας μειονεκτοῦντας καὶ σίτων καὶ ποτῶν καὶ ὄψων καὶ
ἀφροδισίων γε ἀπεχομένους. ἀλλ' ἐν ἐκείνοις γε πολὺ 2

Cap. II. §. 1. *Πρὸς ταῦτα δὲ εἶπεν* ex L. B. dedit primus Frotsch.; antea aberat δὲ. — Heindorf. Plat. Protag. §. 100. pro *ὄψων* scribi iubet *ὀσμῶν*, Richter. p. 10. *ὄψεων*, ille respiciens cap. I. §. 24., hic cap. I. §. 10.

Cap. II. §. 1. *ἀνδρῶν*] De genitivo v. adn. I, 9. Quod sententiam attinet, cf. VIII, 3: *ἄνδρες δὲ καὶ οὐκέτι ἄνθρωποι μόνον νομιζόμενοι.* Cyrop. V, 5, 33: *σὺ μὲν ἀνὴρ φαίνῃ, ἐγὼ δὲ οὐκ ἄξιος ἀρχῆς.* Hellen. VII, 1, 24: *ὑπερεφίλουν τὸν Λυκομήδην καὶ μόνον ἄνδρα ἡγοῦντο.* Maxime h. l. Socratem spectari neminem fugit. V. Comment. I, 2, 1. 3, 5. 6, 1.

καὶ — γε] adeo. V. adn. Oecon. I, 4.

καὶ ὄψων] Valde mirum est, quod editorum nemo adhuc in vocabulo *ὄψων* offendit. Ferri enim non potest duas ob causas: primum quod collocatum est post *καὶ ποτῶν*, non post *καὶ σίτων*; deinde quod inepte repetit notionem, quae iam inest in vocabulo *σίτων*. In primo capite pereensentur praeter *σίτους*, *ποτοὺς* et *ἀφροδίσια τὰ διὰ τῆς ὄψεως θεάματα*, *ἀκροάματα* et *ὀσμαί*. Ergo non dubium est, quin pro *ὄψων* scribendum sit *ὀσμῶν*. Nam vocabuli *ὄψις* pluralis numerus, quem mavult Richterus, significans id quod *θεάματα*, non reperitur.

§. 2. *ἐν ἐκείνοις*] Hoc pronomen haud raro spectat sequentia. V. adn. Oecon. I, 16.

διαφέρετε τῶν ἰδιωτῶν, ὅτι μεγάλα μὲν ἐπινοεῖτε, ταχὺ
δὲ κατεργάζεσθε, πλεῖστα δὲ τὰ περισσὰ ἔχετε, κέκτησθε
δὲ διαφέροντας μὲν ἀρετῇ ἵππους, διαφέροντα δὲ κάλλει
ὅπλα, ὑπερέχοντα δὲ κόσμον γυναιξί, μεγαλοπρεπεστά-
τας δ' οἰκίας, καὶ ταύτας κατεσκευασμένας τοῖς πλεί-
στου ἀξίοις, ἔτι δὲ πλήθει καὶ ἐπιστήμαις θεράποντας
ἀρίστους κέκτησθε, ἱκανώτατοι δ' ἐστὲ κακῶσαι μὲν
3 ἐχθρούς, ὀνῆσαι δὲ φίλους. Πρὸς ταῦτα δὲ ὁ Ἱέρων
εἶπεν, Ἀλλὰ τὸ μὲν πλῆθος τῶν ἀνθρώπων, ὦ Σιμω-
νίδη, ἐξαπατᾶσθαι ὑπὸ τῆς τυραννίδος οὐδέν τι θαυ-
μάζω· μάλα γὰρ ὁ ὄχλος μοι δοκεῖ δοξάζειν ὁρῶν καὶ
4 εὐδαίμονάς τινας εἶναι καὶ ἀθλίους· ἡ δὲ τυραννὶς τὰ
μὲν δοκοῦντα πολλοῦ ἄξια κτήματα εἶναι ἀνεπτυγμένα
θεᾶσθαι φανερὰ πᾶσι παρέχεται, τὰ δὲ χαλεπὰ ἐν ταῖς
ψυχαῖς τῶν τυράννων κέκτηται ἀποκεκρυμμένα, ἔνθα-

§. 2. Zenn. ex Stobaeo ταῦτα κατεργάζεσθε. — Stob. ed. μεγαλοπρεπεστέρας. — Stob. πλήθει τε καὶ et om. κέκτησθε; Stob. ed. ἐπιστήμη.

§. 3. Ald. om. τι post οὐδέν. — Vill. μάλιστα γάρ.

§. 4. B. om. μὲν. — Stob. θεάσασθαι φανερῶς; Steph. καὶ φανερά; Ernest. deleri vult φανερά. — B. κέκτηνται. — A. Reuchl. om. καὶ τὸ κακοδαιμονεῖν, quae verba Frotsch. et Dind. uncis incluserunt; Stob. ed. ἐν αἷσπερ καὶ τὸ εὔδαιμον καὶ τὸ κακόδαιμον. Vill. et marg. Steph. καὶ τὸ κακοδαιμονᾶν; idem C.,

καὶ ταύτας] easque. V. adn. Oecon. II, 5.

πλήθει καὶ ἐπιστήμαις — ἀρίστους] In his verbis Ernestus tantopere offendit, ut pro πλήθει legendum censeret εἴδει vel φύσει. Minus apte quidem ἀρίστους cum πλήθει iungitur. Sed apparet variationis gratia ἀρίστους poni pro διαφέροντας vel ὑπερέχοντας.

§. 3. οὐδέν τι] V. adn. I, 21.

ὁρῶν] videndo. Symp. IV, 13: τὸν μὲν ἰσχυρὸν πονοῦντα (laborando) δεῖ κτᾶσθαι τἀγαθὰ καὶ τὸν ἀνδρεῖον κινδυνεύοντα (audendo), τὸν δέ γε σοφὸν λέγοντα (dicendo). Vulgus de hominum vel felicitate vel infelicitate opinionem concipit ex rebus sub oculos cadentibus. Iunge δοξάζειν — καὶ εὐδαίμονάς τινας εἶναι καὶ ἀθλίους.

§. 4. θεᾶσθαι] ad spectandum. V. Matth. §. 535. Rost. §. 125. not. 9. Kühner. §. 640. adn. 3. (§. 306. adn. 3.). Cf. adn. Oecon. IV, 3.

ἔνθαπερ] Sententia: ubi felicitas non minus quam infelicitas hominum residet, nulla ex parte ab h. l. aliena est. Adverte antea speciales poni notiones, nunc generales.

§. 5. περὶ τούτου λεληθέναι] Inusitate dictum pro τοῦτο λεληθέναι. Accusativorum concursum vitaturus auctor verbo λανθάνειν usus est ut alio verbo sciendi aut igno-

περ καὶ τὸ εὐδαιμονεῖν καὶ τὸ κακοδαιμονεῖν τοῖς ἀν-
θρώποις ἀπόκειται. τὸ μὲν οὖν τὸ πλῆθος περὶ τούτου 5
λεληθέναι, ὥςπερ εἶπον, οὐ θαυμάζω· τὸ δὲ καὶ ὑμᾶς
ταῦτ' ἀγνοεῖν, οἳ διὰ τῆς γνώμης δοκεῖτε θεᾶσθαι κάλ-
λιον ἢ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὰ πλεῖστα τῶν πραγμάτων,
τοῦτό μοι δοκεῖ θαυμαστὸν εἶναι. ἐγὼ δὲ πεπειραμένος 6
σαφῶς οἶδα, ὦ Σιμωνίδη, καὶ λέγω σοι, ὅτι οἱ τύραννοι
τῶν μεγίστων ἀγαθῶν ἐλάχιστα μετέχουσι, τῶν δὲ μεγί-
στων κακῶν πλεῖστα κέκτηνται. αὐτίκα γὰρ εἰ μὲν εἰ- 7
ρήνη δοκεῖ μέγα ἀγαθὸν τοῖς ἀνθρώποις εἶναι, ταύτης
ἐλάχιστον τοῖς τυράννοις μέτεστιν· εἰ δὲ πόλεμος μέγα
κακόν, τούτου πλεῖστον μέρος οἱ τύραννοι μετέχουσιν.
εὐθὺς γὰρ τοῖς μὲν ἰδιώταις, ἂν μὴ ἡ πόλις αὐτῶν κοι- 8
νὸν πόλεμον πολεμῇ, ἔξεστιν ὅποι ἂν βούλωνται πορεύε-
σθαι, μηδὲν φοβουμένους, μή τις αὐτοὺς ἀποκτείνῃ, οἱ

sed supra ἃ scripto εἶ; Coppello totam sententiam ἔνθαπερ — ἀπόκειται habet pro glossemate.

§. 5. Ald. om. τὸ post οὖν. — A. Reuchl. θεᾶσθαι δοκεῖτε, qui verborum ordo praestare videtur Bornem. Symp. p. 152. — B. δοκεῖ εἶναι θαυμαστόν.

§. 7. Stob. ἐλάχιστον μέρος μέτεστι τοῖς τυράννοις — πλεῖστον μετέχομεν οἱ τύραννοι.

§. 8. Marg. B. post μὴ addit μὲν.

randi. Frotscherus comparat adiectivum ἐπιστήμων, quod plerumque cum accusativo aut genitivo coniungitur, aliquoties tamen cum praepositione περί. Plat. Protag. p. 312. E. Min. p. 316. B. Magis huc pertinet aliud verbum, quod ut λανθάνει est impersonale: μέλει, quod, quum coniungi soleat cum nominativo aut genitivo, nonnunquam cum περί ponitur. Infra IX, 10. Cyrop. V, 3, 12: οἷς ἔμελε περὶ τοῦ φρουρίου. VII, 1, 20: περὶ μὲν τῶν ἐξ ἐναντίας ἡμῖν μελήσει. V. Bernhardy p. 262. et Matth. §. 348. adn. 2.

τοῦτο] V. adn. I, 17.

§. 7. αὐτίκα] V. adn. I, 35.

εἰ μὲν — εἰ δὲ] quodsi. Nam quin pax magnum bonum, bellum autem magnum malum sit, nemo dubitat. V. adn. Ages. VII, 4, 7.; infra III, 1. IX, 9.

μέρος — μετέχουσιν] In hac dictione omitti solet μέρος. Sed v. Matth. §. 325. adn. 1. Rost. §. 108. not. 6. Eiusd. gr. in us. schol. §. 162, 5. addit. 2. p. 413. Kühner. §. 519. adn. 1. (§. 273. adn. 6.).

§. 8. εὐθὺς] V. adn. I, 35.

πολεμὸν πολεμῇ] Buttm. §. 131, 3. Rost. §. 104, 3. b. Kühner. §. 547, 1. a. (§. 278, 1. et 2.).

φοβουμένους] non dativus, quanquam antecedit ἔξεστι. Igitur arctius hoc participium iungas cum infinitivo. V. adn. Oecon. I, 4: Ἔστιν — τὴν τέχνην ταύτην ἐπισταμένῳ — τὸν ἄλ-

δὲ τύραννοι πάντες πανταχῇ ὡς διὰ πολεμίας πορεύονται. αὐτοί τε γοῦν ὡπλισμένοι οἴονται ἀνάγκην εἶναι διάγειν καὶ ἄλλους ὁπλοφόρους ἀεὶ συμπεριάγεσθαι.
9 ἔπειτα δὲ οἱ μὲν ἰδιῶται, ἐὰν καὶ στρατεύωνταί που εἰς πολεμίαν, ἀλλ᾽ οὖν ἐπειδάν γε ἔλθωσιν οἴκαδε, ἀσφάλειαν σφίσιν ἡγοῦνται εἶναι, οἱ δὲ τύραννοι ἐπειδὰν εἰς τὴν ἑαυτῶν πόλιν ἀφίκωνται, τότε ἐν πλείστοις πολε-
10 μίοις ἴσασιν ὄντες. ἐὰν δὲ δὴ καὶ ἄλλοι στρατεύωσιν εἰς τὴν πόλιν κρείττονες, ἐὰν ἔξω τοῦ τείχους ὄντες οἱ ἥσσονες ἐν κινδύνῳ δοκῶσιν εἶναι, ἀλλ᾽ ἐπειδάν γε εἴσω τοῦ ἐρύματος ἔλθωσιν, ἐν ἀσφαλείᾳ πάντες νομίζουσι καθεστάναι, ὁ δὲ τύραννος οὐδ᾽ ἐπειδὰν εἴσω τῆς οἰκίας

Vill. *διαπορεύονται.*

§. 9. B. *ἀφίκονται.*

§. 10. Ald. om. *δή.* — A. B. *κρείσσονες.* — Vulg. *ἐὰν ἔξω τοῦ τείχους ὄντες οἱ ἥσσονες ἐν κινδύνῳ δοκοῦσιν εἶναι*; Steph. ante *ὄντες* addere voluit *τυγχάνωσι*; Leuncl. Wels. Bach. Weisk. Schneid. *τύχωσι* inseruerunt; Frotsch., monente Bachio, omisit *ἐὰν*; veram lectionem, quam recepit etiam Saupp., debemus Dindorfio.

§. 11. Stob. *ἔπειτα δὲ.* — L. *γίνεται πολέμου.* — B. *γίλον οἶκον οἰκονομοῦντα, ὥςπερ καὶ οἰκοδομοῦντα, μισθοφορεῖν*;

Infra X, 4. Paullo aliter habet Ages. VI, 2., ubi *αὐτοῖς* omissum est.

αὐτοί τε γοῦν ὡπλισμένοι] Propter verba *ἀνάγκην εἶναι* exspectaveris accusativos. Saepe vero verba *δεῖν*, *χρῆναι* et similia in constructione delitescunt. Quare, quoniam idem subiectum habent *διάγειν* et *οἴονται*, per notam illam attractionem nominativi ponuntur. Lobeckius (ad Phryn. p. 755.), qui docet hunc usum, praeter alia exempla affert Demosth. de fals. leg. p. 414, 15: *ἡγούμην πρῶτος αὐτὸς περιεῖναι δεῖν αὐτῶν καὶ μεγαλοψυχότερος φαίνεσθαι.* c. Leochar. p. 1089: *ἡ ἀναίδεια αὐτοῦ τοιαύτη ἐστὶν, ὥςτ᾽ ἡγεῖσθαι δεῖν τὴν πατρῴαν οὐσίαν ἐπανελθὼν ἔχειν.* Adde Platon. Protag. p. 316. C: *ταῦτ᾽ οὖν ἤδη σὺ σκόπει, πότερον περὶ αὐτῶν μόνος οἴει δεῖν διαλέγεσθαι πρὸς μόνους ἢ μετ᾽ ἄλλων*, ubi v. Heindorfium et quae Stallbaumius disseruit ad Criton. p. 50. E. Ameisius (in Annall. Novv. Lips. tom. XLIII. fasc. 3. p. 254.) nominativum *ὡπλισμένοι* explicat per prolepsin quandam. *Der Form nach*, inquit, *wird dem Subjekte gleich dasjenige beigelegt, was eben erst von ihm prädicirt werden soll.* Simile prolepsis exemplum mihi quidem ignotum est, neque huc pertinent, quae libri grammatici de hoc dicendi genere docent. V. Matth. §. 446, 10. adn. 2. Kühner. §. 477, 2.

§. 9. *ἀλλ᾽ οὖν — γε*] at certe — quidem. V. adn. Ages. II, 21. — Paullo post apodosin incipit *ἀλλὰ — γέ.*

ἴσασιν ὄντες] Ages. IX, 5. Buttm. §. 144, 4. a. Rost. §. 129, 3. a. Eiusd. gr. in us. schol. §. 184, 10. Matth. §. 548, 2.

παρέλθῃ, ἐν ἀκινδύνῳ ἐστίν, ἀλλ' ἐνταῦθα δὴ καὶ μά-
λιστα φυλακτέον οἴεται εἶναι. ἔπειτα τοῖς μὲν ἰδιώταις 11
καὶ διὰ σπονδῶν καὶ δι' εἰρήνης γίγνεται πολέμου ἀνά-
παυσις, τοῖς δὲ τυράννοις οὔτε εἰρήνη ποτὲ πρὸς τοὺς
τυραννευομένους γίγνεται, οὔτε σπονδαῖς ἄν ποτε πι-
στεύσας ὁ τύραννος θαρσήσειε. καὶ πόλεμοι μὲν δή εἰ- 12
σιν, οὓς τε αἱ πόλεις πολεμοῦσι καὶ οὓς οἱ τύραννοι
πρὸς τοὺς βεβιασμένους· τούτων δὴ τῶν πολέμων ὅσα
μὲν ἔχει χαλεπὰ ὁ ἐν ταῖς πόλεσι, ταῦτα καὶ ὁ τύραννος
ἔχει· καὶ γὰρ ἐν ὅπλοις δεῖ εἶναι ἀμφοτέρους καὶ φυ- 13
λάττεσθαι καὶ κινδυνεύειν, καὶ ἄν τι πάθωσι κακὸν ἡττη-
θέντες, λυποῦνται ἐπὶ τούτοις ἑκάτεροι. μέχρι μὲν δὴ 14

νεται οὔτε. — L. B. Vill. cod. Stob. θαρσήσειε, quod recepi cum Frotschero pro θαῤῥήσειε.

§. 12. Libri scrr. et edd. vett. (om. ὁ) σὺν ταῖς πόλεσι; Steph. coni. ὅσα μὲν ἔχουσι χαλεπὰ οἱ συνόντες, aut ὁ συνών, quod ipsnm dedit Wels.; cum Leunclavio Bach. Zenn. Schueid. Weisk. ὁ σὺν ταῖς πόλεσι; cnm Reuchlino et marg. Steph. II. Frotsch. Dind. Hanov. (iu adnot.) Saupp. ὁ ἐν ταῖς πόλεσι; Coppello corrigit ὁ ταῖς πόλεσι (scil. πόλεμος).

Kühner. §. 655, 2. (§. 310, 3. et 4.).

§. 10. στρατεύωσι] Antea στρατεύωνται. Nihil fere differunt. V. adn. Oecou. I, 6. et IV, 7.

ἐὰν] In duabus enoutiationibus, quae diversas exprimnnt conditiones, in iterato ἐάν non offendendom est. Vide quae attuli ad Oecon. II, 15., quauqoam huius loci, id quod olim me fugit, alia est ratio. Illic enim primum εἰ peculiare uon habet verbum; denuo autem infertur ob iuterposita participia. Ad nostrum locum conferas etiam Anab. III, 2, 31: ἢν δέ τις ἀπειθῇ, ἢν ψηφίσησθε τὸν ἀεὶ ὑμῶν ἐντυγχάνοντα σὺν τῷ ἄρχοντι κολάζειν, οὕτως οἱ πολέμιοι πλεῖστον ἐψευσμένοι ἔσονται.

ἀλλ' ἐπειδάν γε] V. adn. §. 9.

καὶ μάλιστα] vel maxime. V. adn. Oecon. I, 19.

§. 11. ἔπειτα] V. adn. Oecon. V, 5.

θαρσήσειε] V. Poppo. Praefat. Cyrop. p. XXXIV.

§. 12. τούτων δὴ πολέμων] uterque ex sno belli geuere, civis ex bellis, quae cnm aliis civitatibus, tyraunns ex iis, qoae contra cives sibi subiectos gerit.

ὁ ἐν ταῖς πόλεσι] civis. Singularem numerum articnli sio poni panllulum mireris, ut fecit Coppello. Sed qunm §. 14. dicturus esset anctor οἱ ἐν ταῖς πόλεσι — οἱ τύραννοι, h. l. nomiui ὁ τύραννος opponere non dubitavit ὁ ἐν ταῖς πόλεσι, ot saepins dicendi quaedam licentia explicatur et mitigatur ositatae orationis, quae com illa ratione qoadam cohaereat, analogia. Cf. adn. VI, 2.

§. 13. κακόν τι — τούτοις] Propter vim collectivam, quae est in indefinito τὶ, transi-

τούτου ἴσοι οἱ πόλεμοι· ἃ δὲ ἔχουσιν ἡδέα οἱ ἐν ταῖς πόλεσι πρὸς τὰς πόλεις, ταῦτα οὐκέτι ἔχουσιν οἱ τύραννοι.
15 αἱ μὲν γὰρ πόλεις δήπου ὅταν κρατήσωσι μάχῃ τῶν ἐναντίων, οὐ ῥᾴδιον εἰπεῖν, ὅσην μὲν ἡδονὴν ἔχουσιν ἐν τῷ τρέψασθαι τοὺς πολεμίους, ὅσην δ' ἐν τῷ διώκειν, ὅσην δ' ἐν τῷ ἀποκτείνειν τοὺς πολεμίους, ὡς δὲ γαυροῦνται ἐπὶ τῷ ἔργῳ, ὡς δὲ δόξαν λαμπρὰν ἀναλαμβάνουσιν, ὡς δ' εὐφραίνονται τὴν πόλιν νομίζοντες ηὐξηκέναι.
16 ἕκαστος δέ τις προσποιεῖται καὶ τῆς βουλῆς μετεσχηκέναι καὶ πλείστους ἀπεκτονέναι, χαλεπὸν δὲ εὑρεῖν, ὅπου οὐχὶ καὶ ἐπιψεύδονται, πλέονας φάσκοντες ἀπεκτονέναι ἢ ὅσοι ἂν τῷ ὄντι ἀποθάνωσιν· οὕτω κα-

§. 14. Libri scrr. Ald. Steph. I. Leuncl. Wels. Bach. *ἴσοι οἱ πολέμιοι*. — Ante Frotscherum legebatur *οἱ συνόντες πόλεσι*; L. et Leuncl. *οἱ συνόντες ταῖς πόλεσι*; *οἱ ἐν ταῖς πόλεσι* dat Reuchl.; Weisk. voluit *οἱ ὄντες πόλεσι* (scil. *πόλεμοι*); Coppello vult *οἱ ταῖς πόλεσι* (scil. *πόλεμοι*).

§. 15. In B. desunt *ὅσην δ' ἐν τῷ — τοὺς πολεμίους*.

§. 16. L. *ὅπου οὐδὲ ἐπιψεύδονται*. — B. *πλέονες*. — L. a pr. m. *φάσκοντας*. — Secundum Erasmi versionem: „quod civitas vicerit," marg. Leuncl. Wels. Bach. *τὸ πόλιν νικᾶν*; Weisk. malebat *παρὰ πολὺ νικᾶν*.

tur ad pluralem numerum. Cyrop. I, 2, 2: *ἦν δέ τις τούτων τι παραβαίνῃ, ζημίαν αὐτοῖς ἐπανέθεσαν*. Oecon. XXI, 9. *ὃς ἂν — οὗτοι*. Cf. infra III, 4. et Oecon. IV, 7. *ἀριθμὸν — τούτους*.

§. 14. *οἱ ἐν ταῖς πόλεσι*] Non de civitatum sociis, sed de ipsis civibus loqui Hieronem ex antecedentibus apparet; quare *οἱ συνόντες* nihili est. Sunt autem *οἱ ἐν ταῖς πόλεσι* cives, non, ut vult Sauppius, *πόλεμοι*. Non enim de bellis, quae in ipsis civitatibus, sed de iis, quae inter diversas civitates geruntur, sermo est.

πρὸς τὰς πόλεις] Quomodo haec iungi potuerint cum *ἃ δὲ ἔχουσιν ἡδέα*, melius intellexeris, si postrema verba idem significare consideres, quod *ἃ δὲ καλῶς πεπράχασι* sive *ἃ δὲ καλῶς πράξαντες ἔχουσι*. Sic Hellen. I, 7, 31: *τὰ μὲν πρὸς τοὺς πολεμίους μὴ καλῶς πραχθέντα*. Frotscherus *πρὸς τὰς πόλεις* interpretatur: *auf Unkosten der (feindlichen) Städte*.

οὐκ ἔτι] non item (ac molestias). V. adn. I, 16.

§. 15. *νομίζοντες*] In mente habet auctor *οἱ ἐν ταῖς πόλεσι*, quum antea esset *αἱ μὲν γὰρ πόλεις*. Comment. II, 2, 3: *αἱ πόλεις ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασι ζημίαν θάνατον πεποιήκασιν, ὡς οὐκ ἂν μείζονος κακοῦ φόβῳ τὴν ἀδικίαν παύσοντες*. Saepe enim per synesin e verbo vel nomine repetendum est substantivum aliquod conveniens. V. adn. Oecon. IV, 3. *οἱ τοιοῦτοι*, ubi antecessit *αἱ βαναυσικαί*, et XXI, 12., ubi ex praecedente *τὸ θεῖον* intelligendum est *οἱ θεοί*.

§. 16. *τὸ πολὺ νικᾶν*] i. q. *πολλὴν* sive *μεγάλην νίκην νι-*

λόν τι αὐτοῖς δοκεῖ εἶναι τὸ πολὺ νικᾶν. ὁ δὲ τύραννος 17
ὅταν ὑποπτεύσῃ καὶ αἰσθανόμενος τῷ ὄντι ἀντιπραττομένους τινὰς ἀποκτείνῃ, οἶδεν, ὅτι οὐκ αὔξει ὅλην τὴν πόλιν, ἐπίσταταί τε, ὅτι μειόνων ἄρξει, φαιδρός τε οὐ δύναται εἶναι, οὐδὲ μεγαλύνεται ἐπὶ τῷ ἔργῳ, ἀλλὰ καὶ μειοῖ καθ᾽ ὅσον ἂν δύνηται τὸ γεγενημένον, καὶ ἀπολογεῖται ἅμα πράττων, ὡς οὐκ ἀδικῶν πεποίηκεν. οὕτως οὐδ᾽ αὐτῷ δοκεῖ καλὰ τὰ ποιούμενα εἶναι. καὶ ὅταν 18
ἀποθάνωσιν οὓς ἐφοβήθη, οὐδέν τι μᾶλλον τούτου θαῤῥεῖ, ἀλλὰ φυλάττεται ἔτι μᾶλλον ἢ τὸ πρόσθεν. καὶ πόλεμον μὲν δὴ τοιοῦτον ἔχων διατελεῖ ὁ τύραννος, ὃν ἐγὼ δηλῶ.

§. 17. Schaefer. ad Apoll. Rhod. T. II. p. 60. mutandum censet: ὑποπτεύσας ἢ καὶ αἰσθανόμενος. — A. edd. vett. Steph. ἄξει; B. αὔξῃ; L. αὔξει, quod, propositum etiam a Cantero (Nov. Lect. I, 13.) et Leunclavio, primus recepit Wels.; Aretinus vertit ἕξει, quod probavit Brodaeus. — Stephano et Schneidero displicuit additum ὅλην; Richter. p. 13. verba οὐκ αὔξει ὅλην expungenda censet.

§. 18. Schneid. desiderat τούτου ἕνεκα; idem Weisk. aut τούτῳ; Frotsch. cum Iacobs. additam. ad Athen. p. 224. scripsit τοῦτο; Reuchlin. om. τούτου, quod placet Bornemanno ad Symp. p. 161. — Edd. vett. ἢ πρόσθεν.

κᾶν. Hipparch. VIII, 11: τὸ γὰρ πολὺ νικᾶν οὐδενὶ πώποτε μεταμέλειαν παρέσχεν. Cyrop. VIII, 3, 25: Σὺν μὲν οὖν τοῖς Πέρσαις αὐτὸς ἤλασε καὶ ἐνίκα πολύ. Thucyd. I, 49: ᾗ δὲ αὐτοὶ ἦσαν οἱ Κορίνθιοι, ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ, πολὺ ἐνίκων. Ex eadem ratione Herodot. VI, 138. πολλὸν ἐπεκράτεον, quoniam dicere licet ἐπικρατεῖν μάχην. Rost. §. 104, 3. b. Eiusd. gr. in us. schol. §. 160, 4, d. Kühner. gr. in us. schol. §. 278, 2. Matth. §. 409, 3.

§. 17. αὔξει] Respiciuntur quae paullo ante dicta sunt ὡς δ᾽ εὐφραίνονται τὴν πόλιν νομίζοντες ηὐξηκέναι. Cf. infra XI, 13.

ὅλην] non frustra addi iam vidit Leunclavius. Existunt enim in civitate a tyranno oppressa duae plerumque factiones, altera μισοτύραννος, altera tyranno amica, quarum altera de victoria tyranni gaudet, altera dolet. Itaque non tota civitas amplificatur victoria tyranni.

ἅμα πράττων] Matth. §. 557, 3. Rost. §. 130. not. 3. Eiusd. gr. in us. schol. §. 182, 4. addit. 4. Kühner. §. 669, A. 5. (§. 312. adn. 6.)

§. 18. οὐδέν τι] V. adn. I, 21.

τούτου θαῤῥεῖ] Genitivus causam indicat. Rost. §. 109, 4. a. Kühner. §. 532. I.

ἔχων διατελεῖ] Buttm. §. 144. not. 8. Rost. §. 129, 5. Eiusd. gr. in us. schol. §. 182, 4. addit. I. Kühner. §. 664. (§. 274.)

ὃν] pertinet ad πόλεμον.

CAPUT III.

ARGUMENTUM.

Verae amicitiae commodis, quae omnium consensu maxima censeantur, expositis, ostendit Hiero hoc quoque tam praeclaro bono carere tyrannos, quum etiam ab iis, quos vis naturae legumque auctoritas ad amorem amicitiamque impellere debeat, gravissimi in illos odii et inimicitiae maxima dentur documenta.

---

1 Φιλίας δ᾽ αὖ καταθέασαι ἧς κοινωνοῦσιν οἱ τύραν-
νοι. πρῶτον μὲν εἰ μέγα ἀγαθὸν ἀνθρώποις ἡ φιλία,
2 τοῦτο ἐπισκεψώμεθα. ὃς γὰρ ἂν φιλῆται δήπου ὑπό
τινων, ἡδέως μὲν τοῦτον οἱ φιλοῦντες παρόντα ὁρῶ-
σιν, ἡδέως δ᾽ εὖ ποιοῦσι, ποθοῦσι δέ, ἂν που ἀπίῃ,
ἥδιστα δὲ πάλιν προσιόντα δέχονται, συνήδονται δ᾽ ἐπὶ
3 τοῖς αὐτοῦ ἀγαθοῖς, συνεπικουροῦσι δέ, ἐάν τι σφαλ-
λόμενον ὁρῶσιν. οὐ μὲν δὴ λέληθεν οὐδὲ τὰς πόλεις,
ὅτι ἡ φιλία μέγιστον ἀγαθὸν καὶ ἥδιστον ἀνθρώποις
ἐστί· μόνους γοῦν τοὺς μοιχοὺς νομίζουσι πολλαὶ τῶν
πόλεων νηποινὶ ἀποκτείνειν, δῆλον ὅτι διὰ ταῦτα, ὅτι

Cap. III. §. 1. L. Ald. Iunt. Steph. Leuncl. Wels. Bach. ἃς pro ἧς; Steph. maluit οἵας; Ernest. ὡς, quod receperunt Dind. et Saupp.; alius vir doctus ᾗ.

§. 2. B. μὲν οὖν τοῦτον, deinde post ποιοῦσι inserit καί, quod recepit Frotsch. — A. B. L. Ald. τοῖς ἑαυτοῦ ἀγαθοῖς.

§. 3. A. B. L. om. καὶ post ἀγαθόν. — Vulg. νηποινά; A. Vill. νηποινεὶ; idem marg. Steph., sed addit νηποινῆ; νηποινὶ B. L. Frotsch. Dind. Saupp.

§. 4. Castal. Bas. II. τινα ἡ γυνή. — αὐταῖς, quod est in

Cap. III. §. 1. *Φιλίας — ἧς*] Transposita sunt verba; ut φιλίας, in quo vocabulo maxima vis est, primum locum teneat. Exspectabas: ἧς δ᾽ αὖ φιλίας κοινωνοῦσιν οἱ τύραννοι καταθέασαι. Latini quoque dicere possunt: Amoris porro considera cuius (i. q. qualis) participes sint tyranni.

εἰ] V. adn. II, 7.

§. 2. *γάρ*] V. adn. §. 7.

που ἀπίῃ] i. q. ποι ἀπίῃ καί που ᾖ. Adverbia enim ποῦ, πού, οὗ, ὅπου nonnunquam cum verbis, quae motum significant, per brevitatem quandam dicendi iunguntur. Infra XI. 10. εἴ που (πορεύεσθαι) βούλοιο. Anab. VI, I, 23: ἕωθεν δὲ καὶ τοὺς Ἕλληνας ἔφασαν οἴχεσθαι· ὅπου δέ, οὐκ εἰδέναι, quod praegnanter dictum est pro: ὅποι οἴχοιντο καὶ ὅπου εἶεν, οὐκ εἰδέναι. Plura v. apud Krugerum ad h. l. Bornemann. Cyrop. I, 2, 16. Lobeck. Phryn. p. 43 sq. Kühner. §. 622. not. 2. Cf. etiam adn. ad Ages. I, 32.

τι σφαλλόμενον] Intellige αὐτόν, ad συνεπικουροῦσι autem αὐτῷ. V. adn. Oecon. IV, 1. V, 3.

§. 3. *νομίζουσι*] lege sanciunt. V. adn. Oecon. XX, 29.

λυμαντῆρας αὐτοὺς νομίζουσι τῆς τῶν γυναικῶν φιλίας
πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶναι. ἐπεὶ ὅταν γε ἀφροδισιασθῇ 4
κατὰ συμφοράν τινα γυνή, οὐδὲν ἧττον τούτου ἕνεκεν
τιμῶσιν αὐτὰς οἱ ἄνδρες, ἐάνπερ ἡ φιλία δοκῇ αὐταῖς
ἀκήρατος διαμένειν. τοσοῦτον δέ τι ἀγαθὸν κρίνω ἔγωγε 5
τὸ φιλεῖσθαι εἶναι, ὥςτε νομίζω τῷ ὄντι αὐτόματα
τἀγαθὰ τῷ φιλουμένῳ γίγνεσθαι καὶ παρὰ θεῶν καὶ
παρὰ ἀνθρώπων. καὶ τούτου τοίνυν τοῦ κτήματος τοι- 6
ούτου ὄντος μειονεκτοῦσιν οἱ τύραννοι πάντων μάλιστα.
εἰ δὲ βούλει, ὦ Σιμωνίδη, εἰδέναι, ὅτι ἀληθῆ λέγω, ὧδε
ἐπίσκεψαι. βεβαιόταται μὲν γὰρ δήπου δοκοῦσι φιλίαι 7
εἶναι γονεῦσι πρὸς παῖδας καὶ παισὶ πρὸς γονεῖς καὶ
ἀδελφοῖς πρὸς ἀδελφοὺς καὶ γυναιξὶ πρὸς ἄνδρας καὶ
ἑταίροις πρὸς ἑταίρους. εἰ τοίνυν ἐθέλεις κατανοεῖν, 8
εὑρήσεις μὲν τοὺς ἰδιώτας ὑπὸ τούτων μάλιστα φιλου-
μένους, τοὺς δὲ τυράννους πολλοὺς μὲν παῖδας ἑαυτῶν

D., pro vulg. *αὐτοῖς* dedi cum L. B. Frotsch. Saupp.

§. 5. Ante Schneiderum *ἀγαθὰ*; articulum addit Stob. — B. *τῶν φιλουμένων*. — L. a pr. m. *γίνεσθαι*.

§. 7. A. om. *δήπου*. — Zeun. Weisk. Schneid. ex Stobaeo *γονέας*.

§. 8. Stob. *ἐθέλοις* et *τοὺς μὲν ἰδιώτας ὑπὸ τούτων πάντων μάλιστα*.

Ages. IV, 4. Alterum vero ***νομίζουσι*** est simpliciter putant. Utramque significationem una habes etiam Rep. Lac. II, 4: ***καὶ ἀντί γε τοῦ ἱματίοις διαθρύπτεσθαι ἐνόμισεν (ὁ Λυκοῦργος) ἑνὶ ἱματίῳ δι' ἔτους προςεθίζεσθαι, νομίζων οὕτως καὶ πρὸς ψύχη καὶ πρὸς θάλπη ἄμεινον ἂν παρασκευάσασθαι.***

§. 4. ***αὐτὰς***] antea ***γυνή***. V. adn. II, 13.

αὐταῖς] Veri est similius hanc lectionem in ***αὐτοῖς*** mutatam esse a librariis quam contrarium. De dativo v. adn. I, 2. ***ἀνθρώποις***.

§. 7. ***γὰρ***] refer ad praecedens ***ὧδε***. V. adn. Oecon. IV, 5. Particula ***μέν*** spectat ad totam sententiam: consanguineorum et propinquorum amorem verum esse et certum. Opposita autem sententia, quam in mente habebat auctor, haec fere est: de aliorum hominum amore nunc taceam; id quod apparet ex §. 9. Cf. adn. I, 7. et Oecon. IV, 17.

γονεῖς] IV, 7. quidem exstat ***φονέας***, Oecon. XVII, 12. ***σκαλέας*** et alibi alia huius formae non contractae exempla, sed v. adn. Ages. II, 13. et Poppo. Cyrop. I, 4, 1.

§. 8. ***τοὺς δὲ τυράννους***] Sic dicendum erat, quanquam antecedit ***εὑρήσεις μέν***, quoniam verbum auctor nolebat repetere. Item Ages. II, 24: ***ἀφεστηκότων μὲν τῶν δούλων, πολλῶν δὲ περιοικίδων πόλεων.*** Alia ratio est, ubi utrumque membrum suum sibi habet verbum, velut I, 9., ubi v. adn. — Tironibus, qui fortasse ***τῶν δὲ τυράννων*** maluerint, sciendum est in Graeca ora-

ἀπεκτονηκότας, πολλοὺς δ' ὑπὸ παίδων αὐτοὺς ἀπολωλότας, πολλοὺς δὲ ἀδελφοὺς ἐν τυραννίσιν ἀλληλοφόνους γεγενημένους, πολλοὺς δὲ καὶ ὑπὸ γυναικῶν τῶν ἑαυτῶν τυράννους διεφθαρμένους, καὶ ὑπὸ ἑταίρων γε τῶν μάλιστα δοκούντων φίλων εἶναι.
9 οἵτινες οὖν ὑπὸ τῶν φύσει πεφυκότων μάλιστα φιλεῖν καὶ νόμῳ συνηναγκασμένων οὕτω μισοῦνται, πῶς ὑπ' ἄλλου γέ τινος οἴεσθαι χρὴ αὐτοὺς φιλεῖσθαι;

Stob. Budaeus, Wels. Bach. ἀπεκτονότας. — A. L. πολλῶν δ' ὑπὸ. — αὐτοὺς, quod Weisk. ex Vill. addidit, est etiam in L. A. B. — L. ὑπὸ ἑτέρων γε; Reuchl. ὑπὸ τῶν μάλιστά γε δοκούντων ἑταίρων φίλων εἶναι.

§. 9. φιλεῖν, quod vertunt Aretinus et Erasmus, Zeun. revocavit ex Stobaeo pro vulg. φιλεῖσθαι; A. B. habent φιλεῖσθαι νόμῳ.

tione totum cum parte eodem poni solere casu. Cf. Rost. gr. in us. schol. §. 154, 4. addit. b.

ἀπεκτονηκότας] Haec forma serioris graecitatis esse videtur; derivatur autem a verbo ἀποκτονεῖν, quod formavit Xenophon ad analogiam verborum φορεῖν (a φέρειν), πορθεῖν (a πέρθειν), τρομεῖν (a τρέμειν). Buttm. §. 112, 9. (gr. max. §. 114. p. 174). Matth. §. 194. not. 4. Kühner. §. 191, 2.

καὶ ὑπὸ ἑταίρων γε] *atque etiam a sodalibus.* V. adn. Oecon. I, 4.

φίλων] De genitivo v. ad I, 9.

§. 9. τῶν φύσει πεφυκότων] πεφυκέναι est natura comparatum esse; tamen saepius additur φύσει aut φύσιν. Cyrop. V, 1, 24: βασιλεὺς γὰρ ἔμοιγε δοκεῖς σὺ φύσει πεφυκέναι. Oecon. VII, 28: τὴν φύσιν μὴ πρὸς πάντα ταὐτὰ ἀμφοτέρων (τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς) εὖ πεφυκέναι.

φιλεῖν] φιλεῖσθαι, quod tueri videtur Frotscherus, ortum est ex φιλεῖν καὶ, ut colligere licet ex scriptura codicum A. B. De infinitivo, qui pendet a participio πεφυκότων, v. Buttm. §. 140, 2. Rost. §. 125, 7. Kühner. §. 641. (§. 306, 1. d.) φιλεῖν intellige etiam ad συνηναγκασμένων.

CAPUT IV.

ARGUMENTUM.

Demonstratur fidem tyrannos ne cognatis quidem nec familiaribus habere posse, ut ipsis metuendum sit, ne per cibos potusque venenatos clam tollantur; et ut caveant civitates, ne quid cives detrimenti capiant, ita easdem vel praemia decernere tyrannicidae. Quodsi vero Simonides tyrannum ideo felicem praedicet, quod plus opum habeat, hanc rem prorsus inversam esse

Hiero docet. Tyrannum enim non sine magnis molestiis et periculis acquirere quae concupiscat, et, quum is pauper indicandus sit, qui vix habeat quo opus sit, tyrannorum plures paupertate laborare quam privatorum. Maximos enim sumptus illis afferre corporis custodes, ad quos quum eorum opes vix sufficiant, fieri solere, ut civibus per vim pecunias extorqueant et fana spolient.

Ἀλλὰ μὴν καὶ πίστεως ὅςτις ἐλάχιστον μετέχει, πῶς 1
οὐχὶ μεγάλου ἀγαθοῦ μειονεκτεῖ; ποία μὲν γὰρ ξυνου-
σία ἡδεῖα ἄνευ πίστεως τῆς πρὸς ἀλλήλους, ποία δ'
ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ τερπνὴ ἄνευ πίστεως ὁμιλία, ποῖος δὲ
θεράπων ἡδὺς ἀπιστούμενος; καὶ τούτου τοίνυν τοῦ 2
πιστῶς πρός τινας ἔχειν ἐλάχιστον μέτεστι τυράννῳ·
ὁπότε γε οὐδὲ σιτίοις καὶ ποτοῖς πιστεύων διάγει, ἀλλὰ
καὶ τούτων, πρὶν ἀπάρχεσθαι τοῖς θεοῖς, τοὺς διακόνους

Cap. IV. §. 1. Ante Schneiderum vulgabatur *ποία δ' ἂν ἀνδρὶ*; abest *ἂν* in L. B. Vill. Stob. ms. — Vill. *περὶ πίστεως*.

§. 2. Stob. edd. *μέρος τυράννῳ μέτεστι*. — *οὐδὲ σιτίοις καὶ ποτοῖς πιστεύων* dedi cum Dindorfio (qui tamen habet *σίτοις*) et Sauppio; vulg. et in A. B. L. *οὔτε σιτίοις κρατίστοις πιστεύων*; Wels. *οὔτε σιτίοις κρατίστοις οὔτε ποτοῖς πιστεύων*; Zeun. *οὔτε σίτοις οὔτε ποτοῖς κρατίστοις πιστεύων*; Weisk. *οὔτε σίτοις οὔτε ποτοῖς τοῖς ἀρίστοις πιστεύων*; Schneid. *οὔτε σίτοις οὔτε ποτοῖς τοῖς κρατίστοις πιστεύων*; sed in Athenaeo p. 171. legitur *οὔτε σίτοις καὶ ποτοῖς πιστεύων*; Stob. ed. *οὐδὲ σιτίοις οὐδὲ ποτοῖς διάγει πιστεύων*; cod. Stob. *οὔτε σιτίοις οὔτε ποτοῖς κρατίστοις πιστεύων διάγει*; *σιτίοις* habet etiam Reuchl. — Stob. om. *πρὶν ἀπάρχεσθαι τοῖς θεοῖς* et *πρῶτον*; Athenaeus dat *ἀντὶ τοῦ ἀπάρχεσθαι θεοῖς, τοῖς διακόνοις*.

Cap. IV. §. 1. *ἀπιστούμενος*] Rost. §. 112, 5. Eiusd. gr. in us. schol. §. 150, 7. a). Kühner. §. 413, 4. (§. 251, 4.).

§. 2. *ὁπότε γε*] quandoquidem. Ages. VII, 5. Symp. II, 12.

σιτίοις] Haec forma, quam tuentur codices et editiones, legitur etiam infra VII, 3. *καὶ ποτοῖς* necessarium est propter verbum *πίωσιν* statim sequens. *κρατίστοις* ad marginem librarius respiciens I, 18. adscripsisse videtur; inde irrepsit in verborum contextum. Nam id ipsum, utrum boni (salubres) sint cibi et potus, an pessimi (mortiferi), significatur nescire tyrannum. Iis autem, qui *κρατίστοις* accipiunt pro pretiosissimis sive speciosissimis, respondendum est, ubi expositurus sit Hiero periculi, quod ex cibo et potu sibi minetur, magnitudinem, exspectari potius hanc sententiam: fidem habere tyrannum ne simplicissimo quidem cibo et potui, i. e. qui simplicissimam et vilissimam praebeant speciem. Unde intelligitur prorsus inepte addi *κρατίστοις*.

πρὶν ἀπάρχεσθαι τοῖς θεοῖς] In epulis non minus quam in sacrificiis merum diis libaba-

πρῶτον κελεύουσιν ἀπογεύσασθαι διὰ τὸ ἀπιστεῖν, μὴ
3 καὶ ἐν τούτοις κακόν τι φάγωσιν ἢ πίωσιν. ἀλλὰ μὴν
καὶ αἱ πατρίδες τοῖς μὲν ἄλλοις ἀνθρώποις πλείστου
ἄξιαι. πολῖται γὰρ δορυφοροῦσι μὲν ἀλλήλους ἄνευ
μισθοῦ ἐπὶ τοὺς δούλους, δορυφοροῦσι δ' ἐπὶ τοὺς
κακούργους ὑπὲρ τοῦ μηδένα τῶν πολιτῶν βιαίῳ θα-
4 νάτῳ ἀποθνήσκειν. οὕτω δὲ πόῤῥω προεληλύθασι φυ-
λακῆς, ὥςτε πεποίηνται πολλοὶ νόμον τῷ μιαιφόνῳ μηδὲ
τὸν συνόντα καθαρεύειν· ὥςτε διὰ τὰς πατρίδας ἀσφα-
5 λῶς ἕκαστος βιοτεύει τῶν πολιτῶν. τοῖς δὲ τυράννοις
καὶ τοῦτο ἔμπαλιν ἀνέστραπται. ἀντὶ γὰρ τοῦ τιμωρεῖν
αὐτοῖς [αἱ πόλεις] μεγάλως τιμῶσι τὸν ἀποκτείναντα τὸν
τύραννον, καὶ ἀντί γε τοῦ εἴργειν ἐκ τῶν ἱερῶν, ὥςπερ

Ante Weiskium edebatur ἀπογεύεσθαι; ἀπογεύσασθαι est in L. B. D. Stob. ms. Vill. — L. ἀπιστεῖν· κἂν ἐν τούτοις.

§. 3. Stob. ms. om. γὰρ; Frotsch. οἱ πολῖται γὰρ.

§. 4. Stob. ed. νόμοι, — τῶν συνόντων, et ὅθεν διὰ τὰς.

§. 5. Vill. marg. Steph. Wels. ἀντέστραπται. — Vulgatum verborum ordinem τιμωρεῖν αἱ πόλεις αὐτοῖς correxit Weisk.; Brod. pro αὐτοῖς maluit αὖθις; Frotsch., probante G. Hermanno, αἱ πόλεις interposita censet ab interprete; Richter. p. 15. αὐτοῖς potius omitti vult. — Stob. ed. κατακτείνοντα. — τὸν ante τύραννον ex Stob. Vill. Iunt. restituit Zeun., est etiam in A. B. L. Bas. II. — A. om. γε ante τοῦ εἴργειν. — A. Ald. ἐστᾶσι. —

tur: quod quum initium esset convivii, illis verbis Hiero nihil dicit aliud, nisi: antequam incipiant convivium, a tyrannis iuberi solere ministros merum gustare. Nihil igitur erat, quod Frotscherus Athenaei lectionem recipere mallet.

δορυφοροῦσι μὲν ἀλλήλους] Matth. §. 412, 2. Rost. §. 104, 2. a. Eiusd. gr. in us. schol. §. 160, 3. Kühner. §. 550. (§. 279, 1.).

§. 4. *οὕτω δὲ πόῤῥω — φυλακῆς*] eo providentiae progressi sunt. Rost. §. 108, 2. h). Eiusd. gr. in us. schol. §. 162. II. 4). Buttm. §. 132, 4. 2). b.

τῷ μιαιφόνῳ] non inter τὸν et συνόντα positum est, quo maiorem vim habeant postrema verba: qua re significatur per se non parvum discrimen esse inter ipsum interfectorem et facinoris conscium. — Qui caedem commiserat nec ad sacra nec ad consuetudinem admittebatur, nisi lustratus esset.

§. 5. *τοῦτο — ἀνέστραπται*] inversa est ratio. Item Cyrop. VIII, 8, 13: καὶ ὅτι γε οἱ παῖδες ἐδόκουν μανθάνειν δικαιότητα, καὶ τοῦτο παντάπασιν ἀνέστραπται.

[αἱ πόλεις]] Transpositio huius vocabuli Frotscheri sententiam confirmat. Interpres non perspexisse videtur ex superioribus facile intelligi αἱ πατρίδες sive αἱ πόλεις.

τοὺς τῶν ἰδιωτῶν φονέας, ἀντὶ τούτου καὶ εἰκόνας ἐν
τοῖς ἱεροῖς ἱστᾶσιν αἱ πόλεις τῶν τὸ τοιοῦτο ποιησάντων.
Εἰ δὲ σὺ οἴει, ὡς πλείω ἔχων τῶν ἰδιωτῶν κτήματα ὁ 6
τύραννος διὰ τοῦτο καὶ πλείω ἀπ᾽ αὐτῶν εὐφραίνεται,
οὐδὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, ὦ Σιμωνίδη, ἀλλ᾽ ὥςπερ οἱ ἀθλη-
ταὶ οὐχ ὅταν ἰδιωτῶν γένωνται κρείττονες, τοῦτ᾽ αὐτοὺς
εὐφραίνει, ἀλλ᾽ ὅταν τῶν ἀνταγωνιστῶν ἥττους, τοῦτ᾽
αὐτοὺς ἀνιᾷ, οὕτω καὶ ὁ τύραννος οὐχ ὅταν τῶν ἰδιω-
τῶν πλείω φαίνηται ἔχων, τότ᾽ εὐφραίνεται, ἀλλ᾽ ὅταν
ἑτέρων τυράννων ἐλάττω ἔχῃ, τούτῳ λυπεῖται. τούτους
γὰρ ἀνταγωνιστὰς ἡγεῖται αὑτῷ τοῦ πλούτου εἶναι.
οὐδέ γε θᾶττόν τι γίγνεται τῷ τυράννῳ ἢ τῷ ἰδιώτῃ ὧν 7
ἐπιθυμεῖ. ὁ μὲν γὰρ ἰδιώτης οἰκίας ἢ ἀγροῦ ἢ οἰκέτου

Stob. ms. τοῦτο ποιησάντων. — τὸ ante τοιοῦτο ex Reuchl. primus restituit Frotsch.; Stob. ms. τοῦτο habet pro τοιοῦτο.

§. 6. Edd. vett. ἐπ᾽ αὐτῶν. — A. B. τοῦτ᾽ (hoc etiam L. pro τοῦτο) αὐτοὺς εὐφρανεῖ. — B. om. τῶν post ὅταν. — Ald. Iunt. Bas. II. ἑταίρων τυράννων. — L. B. edd. vett. ἡγῆται αὐτῷ.

§. 7. τι addunt B. Stob. Wels. Zeun. Frotsch. Dind. Hanov. Sanpp. — Stob. ed. πόλεως et ἃ πολύ ἐστιν. — A. ἢ ἀγροὺς ἢ οἰκέτας. — L. vocabulorum ἀγροῦ et πόλεων alteram syllabam habet e corr.

καὶ — γε] adeo.

ἐκ τῶν ἱερῶν] De hac re imprimis conferendus est Demosth. adv. Leptin. §. 137.

εἰκόνας] In animo habuisse videtur Harmodium et Aristogitonem, Hipparchi interfectores.

§. 6. πλείω ἔχων — διὰ τοῦτο] Cf. Ages. I, 1: εἰ, ὅτι τελέως ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐγένετο, διὰ τοῦτο οὐδὲ μειόνων ἂν τυγχάνοι ἐπαίνων: quod dicendi genus pertinet ad illud, de quo dixi ad I, 17. V. Rost. gr. in us. schol. §. 182. annot. 10.

οἱ ἀθληταὶ οὐχ — τοῦτ᾽ αὐτοὺς εὐφραίνει] Oratio procedere debebat sic: οἱ ἀθληταὶ οὐχ — τούτῳ εὐφραίνονται. V. Oecon. I, 14: οἱ δὲ φίλοι, ἤν τις ἐπίστηται αὐτοῖς χρῆσθαι, ὥςτε ὠφελεῖσθαι ἀπ᾽ αὐτῶν, τί φήσομεν αὐτοὺς εἶναι; ibique adn. Infra VI, 15. Matth. §. 311. 631, 1. Rost. §. 137, 4. a. α.

τῶν ἰδιωτῶν] eorum, qui palaestrae non dederunt operam. ἰδιώτης non solum est privatus, sed saepissime artis vel rei alicuius imperitus. Oecon. III, 9. ἰδιώτης — τούτου τοῦ ἔργου (rei equestris). Anab. VI, 1, 31. ἰδιώτης est extispicinae imperitus. Cyrop. I, 5, 11. ἰδιῶται — κατὰ τοὺς πόνους —. ἰδιῶται κατὰ τὸν ὕπνον.

κρείττονες — ἥττους] De propinquitate diversarum formarum v. adn. ad VI, 2.

§. 7. τι — ὧν] i. e. τι — τού-

ἐπιθυμεῖ, ὁ δὲ τύραννος ἢ πόλεων ἢ χώρας πολλῆς ἢ λιμένων ἢ ἀκροπόλεων ἰσχυρῶν, ἅ ἐστι πολὺ χαλεπώτερα καὶ ἐπικινδυνότερα κατεργάσασθαι τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιθυμημάτων.
8 ἀλλὰ μέντοι καὶ πένητας ὄψει [οὐχ] οὕτως ὀλίγους τῶν ἰδιωτῶν, ὡς πολλοὺς τῶν τυράννων. οὐ γὰρ τῷ ἀριθμῷ οὔτε τὰ πολλὰ κρίνεται οὔτε τὰ ἱκανά, ἀλλὰ πρὸς τὰς χρήσεις· ὥστε τὰ μὲν ὑπερβάλλοντα τὰ ἱκανὰ πολλά ἐστι, τὰ δὲ τῶν ἱκανῶν

Stnb. ed. κατεργάζεσθαι.

§. 8. Stob. ms. ἀλλὰ μέντοι καὶ πλουσίους ὄψει οὐχ οὕτως ὀλίγους τῶν ἰδιωτῶν, ὡς πένητας πολλοὺς τῶν τυράννων; Stnb. edd. ἀλλὰ μὴν καὶ πένητας ὄψει ὀλίγους τῶν ἰδιωτῶν, πολλοὺς δὲ τῶν τυράννων; B. ὀλίγους τῶν ἰδιωτικῶν et om. τὰ ante ἱκανὰ; τῶν ἰδιωτικῶν habent etiam edd. vett. exceptis Hal. et Cast. — Bremius οὐχ ante οὕτως delendum censuit, quod fecit Hanov.; Cnppello scribit πένητας ὄψει οὐ τοσούτους τῶν ἰδιωτῶν ὧν. Sauppius cum Frotachero τι refert ad θᾶττον. Sed non raro prnunmen τὶς a numine suo divellitur; e. c. Comment. II, 1, 11: ἀλλ' εἶναί τίς μοι δοκεῖ μέση τούτων ὁδός.

κατεργάσασθαι] De hoc infiuitivo v. adn. I, 31.

§. 8. ἀλλὰ μέντοι καὶ] atque hanc ob causam etiam.

[οὐχ] οὕτως ὀλίγους] Frotscherus et Sanppius οὐχ οὕτως — ὡς explicant per: non tam — quam; et prior horum Virorum doctissimorum vertit: *Arme wirst du nicht sowohl wenige unter Privatleuten finden, als viele unter den Fürsten.* Quae interpretatio nec quomodo e verbis Graecis elici, nec qua ratione sententiarum connexui apta sit, assequor. Quod ad grammaticam rationem attinet, uterque interpres verba οὐχ οὕτως — ὡς acceperunt, quasi scriptum esset οὐχ οὕτως — ἀλλά, nam hoc est: non tam — quam potius (v. e. c. Anab. VII, 8, 16. Plat. Crit. p. 48. A.), quod dicendi genus ita explicandum est, ut ad οὐχ οὕτως intelligas sententiam, velut ὡς οἴει sive ὡς σοὶ δοκεῖ. Sed οὐχ οὕτως — ὡς nihil aliud significat, nisi: *nicht in dem Grade, als —.* Sensum autem illum, quem exhibet Frotscherus, neququam probabilem esse ex sequentibus paragraphis, maxime ex decima, apparet. Quae cum ita sint, illa vero sententia (*Arme wirst du nicht so wenige unter Privatleuten finden, als viele unter den Tyrannen*), quae sola inest in his verbis, prorsus contraria sit ei, quae requiritur, nihil restat, nisi ut cum Bremio οὐχ, quod ante οὕτως facillime irrepere potuit, deleamus. Itaque sententiam habemus hanc: *Daher aber wirst du auch in dem Maſse wenige Arme unter den Privatleuten finden, als viele unter den Tyrannen.*

ἀριθμῷ] De dativo v. Rost. §. 106. not. 2. Eiusd. gr. in us. schol. §. 161, 9. addit. d.).

οὔτε τὰ πολλὰ κρίνεται οὔτε τὰ ἱκανά, ἀλλὰ πρὸς τὰς χρήσεις] Coppello ad haec verba notavit haec: „Locum hunc corruptum esse non videntur perspexisse interpretes: ar–

ἐλλείποντα ὀλίγα. τῷ οὖν τυράννῳ τὰ πολλαπλάσια 9
ἧσσον ἱκανά ἐστιν εἰς τὰ ἀναγκαῖα δαπανήματα ἢ τῷ ἰδιώτῃ. τοῖς μὲν γὰρ ἰδιώταις ἔξεστι τὰς δαπάνας συντέμνειν εἰς τὰ καθ' ἡμέραν, ὅπῃ βούλονται, τοῖς δὲ τυράννοις οὐκ ἐνδέχεται. αἱ γὰρ μέγισται αὐτοῖς δαπάναι καὶ ἀναγκαιόταται εἰς τὰς τῆς ψυχῆς φυλακάς εἰσι· τὸ δὲ τούτων συντέμνειν ὄλεθρος δοκεῖ εἶναι. ἔπειτα δὲ 10
ὅσοι μὲν δύνανται ἔχειν ἀπὸ τοῦ δικαίου ὅσων δέονται,

τῶν, ὁπόσους τῶν τυράννων; idem deinde οὔτε τὰ πολλὰ κρίνεται, οὔτε τὰ ὀλίγα.

§. 9. Stob. ms. et Zeun. τῷ γοῦν. — L. παραπλήσια. — Zeun. Weisk. Schneid. Dind. Saupp. ἧττον. — L. vocabuli ἰδιώτῃ postremam syllabam e corr. habet. — Stob. ed. καὶ γὰρ τοῖς μὲν. — Stob. τούτων τι συντέμνειν.

§. 10. A. ὅσον δέονται; Stob. Zeun. ὧν δέονται.

gumentatio vero non recte procedit. Sermo hoc loco est de illis, quae πολλὰ sunt, et de illis, quae ὀλίγα; haec aestimanda sunt non numero, sed ex usu, ex illo, quo unusquisque utitur, quod unicuique satis est. Illud igitur, quod unicuique sufficit, τὸ ἱκανόν, norma est aestimationis: quae τὰ ἱκανὰ excedunt, πολλὰ sunt, quae infra τὰ ἱκανὰ sunt, ὀλίγα: opponuntur ergo τὰ πολλὰ et τὰ ὀλίγα: quare legendum esse censeo: οὐ γὰρ τῷ ἀριθμῷ οὔτε τὰ πολλὰ κρίνεται οὔτε τὰ ὀλίγα, ἀλλὰ πρὸς τὰς χρήσεις: tum demum ea, quae sequuntur, recte cohaerent cum antecedentibus, quod et propter nexum orationis et propter particulam ὥστε necessarium est." Erat quum sententiam Viri docti maxime probarem; neque negandum est magnam habere veritatis speciem. Tamen sine necessitate mutare quidquam nolui. Fugit Coppellonem in verbis ἀλλὰ πρὸς τὰς χρήσεις delitescere argumentationis membrum, quod si addis cogitando, sententiae bene inter se cohaerent. Demonstrandum sane est, quid sit πολλὰ et quid ὀλίγα. Hoc vero ut plane perspiciatur, primum explicatur, quid intersit inter τὰ πολλὰ et τὰ ἱκανά, id quod fit verbis τῷ ἀριθμῷ οὔτε τὰ πολλὰ κρίνεται οὔτε τὰ ἱκανά, ἀλλὰ πρὸς τὰς χρήσεις. Ex postremis verbis statim colligis multa habere qui plus habeat quam quo indigeat, satis habere qui habeat id ipsum, quo indigeat. Ex hac vero sententia, quae facillime suppletur, iam concludit Hiero: ergo qui plus habet, quam satis sit, multa habet; qui minus habet, quam satis sit, pauca habet. Praepositio πρὸς in πρὸς τὰς χρήσεις eandem fere vim habet, quam antea dativus in ἀριθμῷ. V. Rost. §. 104. p. 509. (ed. VI.). — De sententia cf. Anab. VII, 7, 36: οὐ γὰρ ἀριθμός ἐστιν ὁ ὁρίζων τὸ πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον.

§. 9. τὰ πολλαπλάσια] Vide, quomodo differat hoc vocabulum ab eo quod modo dixit auctor: τὰ πολλά.

τὸ δὲ τούτων συντέμνειν] Genitivus est partitivus. V. adn. Ages. I, 22. XI, 8.

τί ἂν τούτους οἰκτείροι τις ὡς πένητας; ὅσοι δ' ἀναγκάζονται δι' ἔνδειαν κακόν τι καὶ αἰσχρὸν μηχανώμενοι ζῆν, πῶς οὐ τούτους ἀθλίους ἄν τις καὶ πένητας δικαίως καλοῖ;
11 οἱ τύραννοι τοίνυν ἀναγκάζονται πλεῖστα συλᾶν ἀδίκως καὶ ἱερὰ καὶ ἀνθρώπους διὰ τὸ εἰς τὰς ἀναγκαίας δαπάνας ἀεὶ προςδεῖσθαι χρημάτων. ὥςπερ γὰρ πολέμου ὄντος ἀεὶ ἀναγκάζονται στράτευμα τρέφειν ἢ ἀπολωλέναι.

τί ἂν τούτους οἰκτείροι ex Stobaeo primus dedit Zeun. pro *τί τούτους οἰκτείρει;* marg. Steph. *οἰκτείραι τις ὡς πένητας* et *οἰκτείρεις ὡς καὶ πένητας; οἰκτείροι* habet L. — Vill. *ού τοὺς ἀθλίους.* — *καλοῖ* pro vulg. *νομίζοι*, quod habent etiam C. E., recepi ex L. B. D. Vill. cum Frotsch. Dind. Saupp.

§. 10. *μηχανώμενοι ζῆν*] In participio est primaria notio. Cf. I, 13. *λαβόντες — ἀπιέναι.* II, 11. *πιστεύσας θαρσήσειε.* Rost. §. 129, 5. Kühner. §. 664.

καλοῖ] Optativi forma apud Xenophontem haud infrequens. Infra IX, 8. Poppo praef. ad Cyrop. p. XXXVIII.

§. 11. *ἢ ἀπολωλέναι*] alioqui perire necesse est. V. adn. Oecon. II, 5: (*προςήκει σοι*) *πολίτας δειπνίζειν καὶ εὖ ποιεῖν, ἢ ἔρημον συμμάχων εἶναι.* Symp. IV, 19.

CAPUT V.

ARGUMENTUM.

Magnum malum esse dicit Hiero, quod omnium maxime viri boni tyrannis timendi sint et tollendi, ita ut relinquantur ipsis tantum pravi et serviles homines; atque, etsi suae utilitatis causa patriam amare debeant, cives tamen imbelles reddere et pro iis externis mercenariisque militibus uti cogi; quin ne agrorum quidem fertilitate, qua alacriores et fortiores fiant hominum animi, tyrannos laetari posse.

1 *Χαλεπὸν δ' ἐρῶ σοι καὶ ἄλλο πάθημα, ὦ Σιμωνίδη, τῶν τυράννων. γιγνώσκουσι μὲν γὰρ οὐδὲν ἧττον τῶν*

Cap. V. §. 1. Vill. *δ' αὖ σοι ἐρῶ.*

Cap. V. §. 1. *κοσμίους*] Esse videntur, qui rerum ordinem ac statum fortiter tueantur. Itaque iidem mox dicuntur *ἀνδρεῖοι*, quibus in §. 2: opponuntur *ἀνδραποδώδεις.* Eadem ra-

ἰδιωτῶν τοὺς κοσμίους τε καὶ σοφοὺς καὶ δικαίους,
τούτους δ᾽ ἀντὶ τοῦ ἄγασθαι φοβοῦνται, τοὺς μὲν ἀν-
δρείους, μή τι τολμήσωσι τῆς ἐλευθερίας ἕνεκεν, τοὺς
δὲ σοφούς, μή τι μηχανήσωνται, τοὺς δὲ δικαίους, μὴ
ἐπιθυμήσῃ τὸ πλῆθος ὑπ᾽ αὐτῶν προστατεῖσθαι. ὅταν 2
δὲ τοὺς τοιούτους διὰ τὸν φόβον ὑπεξαιρῶνται, τίνες
ἄλλοι αὐτοῖς καταλείπονται χρῆσθαι ἀλλ᾽ ἢ οἱ ἄδικοί
τε καὶ ἀκρατεῖς καὶ ἀνδραποδώδεις; οἱ μὲν ἄδικοι πι-
στευόμενοι, διότι φοβοῦνται, ὥςπερ οἱ τύραννοι, τὰς
πόλεις, μήποτε ἐλεύθεραι γενόμεναι ἐγκρατεῖς αὐτῶν γέ-
νωνται, οἱ δ᾽ ἀκρατεῖς τῆς εἰς τὸ παρὸν ἐξουσίας ἕνεκα,
οἱ δ᾽ ἀνδραποδώδεις, διότι οὐδ᾽ αὐτοὶ ἀξιοῦσιν ἐλεύθε-
ροι εἶναι. χαλεπὸν οὖν καὶ τοῦτο τὸ πάθημα ἔμοιγε δο-
κεῖ εἶναι, τὸ ἄλλους μὲν ἡγεῖσθαι ἀγαθοὺς ἄνδρας,
ἄλλοις δὲ χρῆσθαι ἀναγκάζεσθαι. ἔτι δὲ φιλόπολιν 3
μὲν ἀνάγκη καὶ τὸν τύραννον εἶναι· ἄνευ γὰρ τῆς πό-
λεως οὔτ᾽ ἂν σώζεσθαι δύναιτο οὔτ᾽ εὐδαιμονεῖν· ἡ δὲ

Stob. pro *κοσμίους* dat *ἀλκίμους*. — Ante Weiskium legebatur *κοσμίους γε*. — Weisk. Schneid. *τολμήσουσι*.

§. 2. Ante Frotscherum scribebatur *ὑπεξαίρωνται*. — B. *ἀλλ᾽ ἢ ἄδικοι*. — Bas. II. *εἶναι καὶ τὸ ἄλλους μὲν*.

§. 3. Alterum *ἂν* ex Iunt. Bas. II. et Reuchl. cum Zeunio edd. omnes, excepto Weiskio, ante *εὐδαιμονεῖν* inseruerunt.

tione *ἀνδραποδώδεις* oppositi sunt *καλοῖς κἀγαθοῖς* Comment. I, 1, 16.

προστατεῖσθαι] V. adn. IV, 1. *ἀπιστούμενος*.

§. 2. *χρῆσθαι*] De infinitivo v. adn. III, 9. *πεφυκότων φιλεῖν*; de omisso *αὐτοῖς* adn. Oecon. V, 3.

οἱ ἄδικοί τε καὶ ἀκρατεῖς] Ut *ἄδικοι* spectat ad antecedens *δικαίους*, ita *ἀκρατεῖς* ad *σοφούς*. V. Comment. III, 9, 4: *σοφίαν δὲ καὶ σωφροσύνην οὐ διώριζεν*, et *σωφροσύνῃ* sexcenties opponitur *ἀκράτεια*.

οἱ μὲν ἄδικοι] sc. *καταλείπονται*.

πιστευόμενοι] V. adn. IV, 1. *ἀπιστούμενος*.

φοβοῦνται — τὰς πόλεις, μήποτε] Etiam hoc pertinet ad illud attractionis genus, quod explicavi adn. Oecon. XVII, 7. Supra I, 38.

§. 3. *οὔτ᾽ εὐδαιμονεῖν*] Repeti posse *ἂν* nemo infitiabitur. Sed quaestio est, num necessaria sit particula, quum Iuntinae auctoritas et Reuchlinae, in qua emendantis manus frequentissima sunt vestigia, non tanti aestimanda videatur. Necessitatem istam equidem non agnosco, praesertim quum optativus *δύναιτο*, ad quem pertineat particula, non repetatur. V. infra IX, 8. VII, 12. XI, 12. Saupp. Comment. II, I, 18. Kühner. Comment. I, 3, 15. Herm. Viger. p. 944. Matth. §. 515. not. extr. Kühner. §. 458. A. 1. Her-

τυραννὶς ἀναγκάζει καὶ ταῖς ἑαυτῶν πατρίσιν ἐγκαλεῖν. οὔτε γὰρ ἀλκίμους οὔτ' εὐόπλους χαίρουσι τοὺς πολίτας παρασκευάζοντες, ἀλλὰ τοὺς ξένους δεινοτέρους τῶν πολιτῶν ποιοῦντες ἥδονται μᾶλλον, καὶ τούτοις χρῶνται δορυφόροις.
4 ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἂν εὐετηριῶν γενομένων ἀφθονία τῶν ἀγαθῶν γίγνηται, οὐδὲ τότε συγχαίρει ὁ τύραννος. ἐνδεεστέροις γὰρ οὖσι ταπεινοτέροις αὐτοῖς οἴονται χρῆσθαι.

δεινοτέρους pro δυνατωτέρους ex L. A. B. Vill. (hic δυνοτέρους) et Reuchl. restituit Frotsch.

§. 4. A. B. L. edd. vett. συγχωρεῖ ὁ τύραννος.

mannus l. d. contendit omitti ἂν tantum, quum, quod priore membro dubitantius dicatur, altero minus dubitanter proferendum sit. Quae quidem sententia sic certe universe prolata a veritate longe discedit. Particula ἄν, quae vim habet enuntiationis conditionalis, sententiam magis incertam reddit. Ubi igitur ἂν abest, minus dubitanter aliquid dici, quam ubi additur, consentaneum est. Sed quid hoc ad nostrum locum et ad similes! Particula in altero membro omissa quidem est, sed tamen cogitando addenda, vel potius ἄν, quod in priore membro est, referatur simul oportet ad alterum. Ergo verba οὔτ' εὐδαιμονεῖν non minus dubitanter proferuntur, quam quae antecedunt οὔτ' ἂν σώζεσθαι. Idem dicendum est e. c. de loco Commentariorum laudato: οὐ δοκεῖ σοι τῶν τοιούτων διαφέρειν τὰ ἑκούσια τῶν ἀκουσίων, ᾗ ὁ μὲν ἑκὼν πεινῶν φάγοι ἄν, ὁπότε βούλοιτο, καὶ ὁ ἑκὼν διψῶν πίοι, καὶ τἆλλα ὡςαύτως, idemque de ceteris locis, quibus alterum ἂν revera est intelligendum. V. infra VII, 12. IX, 7. 8. XI, 11. Unde apparet, quod Hermannus docet, spectare posse tantum ad eiusmodi locos, quibus alterum ἂν nequaquam intelligendum sit, siquidem, quod per se patet, intellectum ἂν eandem vim habet quam additum. Quare miror Frotscherum — et haud scio an alios quoque editores — ista Hermanni opinione nisum, invitis libris, alterum ἂν addidisse. Hermannum quidem postmodum aliter cogitasse de omisso ἂν intelligitur ex eius libro de part. ἄν, p. 192.

ἐγκαλεῖν] Nam peregrinos adsciscens civibus suis tanquam ad eandem operam inutilibus ignominiam contrahit.

ἀλκίμους — παρασκευάζοντες] De hac prolepsi v. adn. I, 18.

§. 4. ἐνδεεστέροις — ταπεινοτέροις] quo egentioribus, eo imbecillioribus. V. adn. I, 16., ubi comparativo adiungitur superlativus. Alibi, velut infra VIII, 4. et Ages. V, 4: ὥςπερ ἂν τοῦ καλλίστου ἡ σφοδροτάτη φύσις ἐρασθείη, duplex superlativus eandem vim habet.

οἴονται] pertinet ad ὁ τύραννος. V. adn. III, 4.

CAPUT VI.

ARGUMENTUM.

Iucunditatem vitae, quam privatus egerit, Hiero comparat cum miseria, in qua versetur ex quo tyrannidem adeptus sit. Grata dicit aequalium consuetndine et eum ea coniuncta festivitate et hilaritate se nunc prorsus carere, item ac tranquilla solitndine sollicito animo illa haud raro tantopere desiderata. Metuendos enim esse tyranno omnes, a quibus circumdetur, et suspicione ei opus esse atque vigilantia non aliter ac duci in medio bello. Ita securitate tyrannum nunquam frui, qunm ne custodibus quidem confidere possit, qui caede illins magnam facile sibi et praeclaram comparent mercedem. Neque id verum esse demonstrat, quod dixerat Simonides, tyrannos omnium maxime iuvare posse amicos et profligare adversarios. Amicos enim, si quid acceperint boni a tyranno, quam celerrime eum solere derelinqnere, timentes, ne accepto mox rursus priventur; inimicos autem necare omnes vel in vincula coniicere nec posse tyrannum nec velle, quod relinquendi sint, quibus imperet, et quod multos inter adversarios habeat, quibus uti vel necessarium sit.

Βούλομαί σοι, ἔφη, ὦ Σιμωνίδη, κἀκείνας τὰς 1
εὐφροσύνας δηλῶσαι, ὅσαις ἐγὼ χρώμενος, ὅτ' ἦν ἰδιώτης, νῦν, ἐπειδὴ τύραννος ἐγενόμην, αἰσθάνομαι στε-

Cap. VI. §. 1. *ὅσαις ἐγὼ χρώμενος — νῦν — αἰσθάνομαι στερόμενος αὐτῶν*]. Vis participii *χρώμενος*, pro quo quis aoristi participium exspectaverit, tum demum recte intelligitur, si consideramus siue participio hanc seutentiam sic fuisse instituendam: *ὅσαις ἐγὼ ἐχρώμην, ὅτ' ἦν ἰδιώτης, καὶ νῦν — αἰσθάνομαι στερόμενος αὐτῶν*, i. e. *καὶ ὧν νῦν — αἰσθάνομαι στερόμενος*. De more Graecae linguae illo, quo in altero enuntiationis relativae membro infertur pronomen *αὐτός*, v. adn. Oecon. IV, 1. Iu hac autem re Frotschero asseutiri uolim, quod verbnm *αἰσθάνομαι* simul ad participium *χρώμενος* referre videatur, id quod hanc ob caussam minus probabile est, quod *νῦν* scriptum videmus, non *νῦν δέ*. Equidem illa verba sic accipio: quibus ego usus, dum eram privatus, nunc, postquam tyrannidem adeptus sum, iis privatum me video. De participio *στερόμενος* v. adn. II, 9.

2 ρόμενος αὐτῶν. ἐγὼ γὰρ ξυνῆν μὲν ἡλικιώταις ἡδόμε-
νος ἡδομένοις ἐμοί, συνῆν δὲ ἐμαυτῷ, ὁπότε ἡσυχίας
ἐπιθυμήσαιμι, διῆγον δ' ἐν συμποσίοις πολλάκις μὲν
μέχρι τοῦ ἐπιλαθέσθαι πάντων, εἴ τι χαλεπὸν ἐν ἀνθρω-
πίνῳ βίῳ ἦν, πολλάκις δὲ μέχρι τοῦ ᾠδαῖς τε καὶ
θαλίαις καὶ χοροῖς τὴν ψυχὴν συγκαταμιγνύναι, πολ-
λάκις δὲ μέχρι κοινῆς ἐπιθυμίας ἐμῆς τε καὶ τῶν παρόν-
3 των. νῦν δὲ ἀπεστέρημαι μὲν τῶν ἡδομένων ἐμοὶ διὰ
τὸ δούλους ἀντὶ φίλων ἔχειν τοὺς ἑταίρους, ἀπεστέρημαι
δ' αὐτὸς τοῦ ἡδέως ἐκείνοις ὁμιλεῖν διὰ τὸ μηδεμίαν
ἐνορᾶν εὔνοιαν ἐμοὶ παρ' αὐτῶν· μέθην δὲ καὶ ὕπνον
4 ὁμοίως ἐνέδρᾳ φυλάττομαι. τὸ δὲ φοβεῖσθαι μὲν ὄχλον,

Cap. VI. §. 2. L. B. D. ᾠδαῖς καὶ θαλίαις. — Weisk. maluit κοινῆς εὐθυμίας; Schneid. κοινῆς μέθης.

§. 3. Vocabuli ἑταίρους secundam syllabam L. habet e corr. — Castal. Brod. Zeun. αὐτοῦ τοῦ ἡδέως; idem habet A.; B. D. L. αὐτοὺς τοῦ ἡδέως; Steph. coni. αὖ τοῦ ἡδέως; vulgata lectio αὐτὸς τοῦ est etiam in C. et Vill.

§. 4. Stob. ed. αὐτοὺς τοὺς φύλακας. — A. B. ὅπλους. — ἔχειν ἐθέλειν pro ἐθέλειν ἔχειν dedi cum A. B. L. Stob. — Stob. ed. πῶς οὐ χαλεπὸν.

§. 2. ξυνῆν — συνῆν] Prior forma est antiquior, de qua idem valet, quod de σσ litteris ad Oecon. VI, 25. diximus. Diversarum autem formarum propinquitas nihil habet offensionis, siquidem variationem Graeci amant non minus in litterarum sono, quam in verborum structura ac delectu. V. §. 11. et IV, 6. VIII, 5. IX, 7. Poppo praef. Anab. p. XLI. et Cyrop. p. XXXIII. — συνῆν δὲ ἐμαυτῷ vertere quidem licet cum Porto: vivebam etiam mihi ipsi; sed inusitata est haec dictio, neque ita loqui sibi permisisset Xenophon, nisi haec opposita voluisset antecedentibus ξυνῆν μὲν ἡλικιώταις. Cf. quae adnotavi II, 12. ad verba ὁ ἐν ταῖς πόλεσι. Contraria sententia Cyrop. VII, 5, 44. sic exprimitur: λογίζομαι μικρὸν μέν τι ὑμῖν (φίλοις) μέρος ἐμοῦ μετεσόμενον, μικρὸν δέ τι ἐμοὶ ὑμῶν· ἐμαυτοῦ μέντοι σαφῶς οἶδ' ὅτι οὐδ' ὁτιοῦν μοι μετέσται.

ὁπότε — ἐπιθυμήσαιμι] Matth. §. 521. Rost. 121, 5. Kühner. §. 465, 1. (§. 333, 4.).

εἴ τι χαλεπὸν] pro ἅτινα χαλεπά. Cyrop. I, 4, 26: ἔα ἔχειν, εἴ τῳ τι ἐγὼ δέδωκα. I, 5, 10: εἰ δέ τινες ταῦτα ἐκπονήσαντες — περιεῖδον αὑτοὺς γήρᾳ ἀδυνάτους γενομένους, ὅμοιον ἔμοιγε δοκοῦσι πεπονθέναι, οἷον εἴ τις κ. τ. λ. Infra XI, 10. Eadem urbanitate Latinos dicere si quis pro quicunque notum est.

μέχρι κοινῆς ἐπιθυμίας] Nonnunquam ἐπιθυμία et ἐπιθυμεῖν dicitur κατ' ἐξοχὴν de libidine venerea. Comment. III, 9, 7: τὴν ἰσχυρὰν ἐπιθυμίαν ἔρωτα καλοῦσιν. Plat. Phaed. p. 116. E: καὶ ἅμα ἐγὼ οἶδα καὶ ἄλλους πάνυ ὀψὲ πίνοντας, ἐπειδὰν παραγγελθῇ αὐτοῖς, δειπνήσαντάς τε καὶ πι-

φοβεῖσθαι δ' ἐρημίαν, φοβεῖσθαι δὲ ἀφυλαξίαν, φοβεῖ-
σθαι δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς φυλάσσοντας, καὶ μήτ' ἀνό-
πλους ἔχειν ἐθέλειν περὶ αὐτὸν μήθ' ὡπλισμένους ἡδέως
θεᾶσθαι, πῶς οὐκ ἀργαλέον ἐστὶ πρᾶγμα; ἔτι δὲ 5
ξένοις μᾶλλον μὲν ἢ πολίταις πιστεύειν, βαρβάροις δὲ
μᾶλλον ἢ Ἕλλησιν, ἐπιθυμεῖν δὲ τοὺς μὲν ἐλευθέρους
δούλους ἔχειν, τοὺς δὲ δούλους ἀναγκάζεσθαι ποιεῖν
ἐλευθέρους, οὐ πάντα σοι ταῦτα δοκεῖ ψυχῆς ὑπὸ φό-
βων καταπεπληγμένης τεκμήρια εἶναι; ὅ γέ τοι φόβος 6
οὐ μόνον αὐτὸς ἐνὼν ταῖς ψυχαῖς λυπηρός ἐστιν, ἀλλὰ
καὶ πάντων τῶν ἡδέων συμπαρακολουθῶν λυμεὼν γίγνε-
ται. εἰ δὲ καὶ σὺ πολεμικῶν ἔμπειρος εἶ, ὦ Σιμωνίδη, 7

§. 5. B. ὅτι δὲ, et om. *μὲν*, quam particulam cum L. Weisk. et seqq. edd. ante *μᾶλλον* posuerunt. — Ante Bachium legebatur *βαρβάροις τε*; L. *βαρβάρους τε*. — Stob. *ἐλευθέρους ἀναγκάζεσθαι ποιεῖν*. — B. Vill. Stob. cod. A. *φόβων τε*; L. *φόβων τε*, sed ita, ut incertum sit, utrum *φόβων* an *φόβον* prior scriptura fuerit; Frotsch. *φόβων γε* scribendum suspicatur. — Stob. ed. *παραπεπληγμένης*.

§. 6. L. *ὅ γέ τι* et *οὐ μόνον αὐτὸς* e corr. — Stob. *συμπαρομαρτῶν λυμαντήρ ἐστιν*. — B. *γίνεται*.

ὄντας εὖ μάλα καὶ ξυγγενομένους γ' ἐνίους ὧν ἂν τύχωσιν ἐπιθυμοῦντες. Tantum igitur abest, ut mutationis quidquam opus sit, ut sententiarum gradatio tota pereat, si *εὐθυμίας*, vel *μέθης*, vel simile vocabulum vulgatae lectioni substituas.

§. 3. *αὐτὸς τοῦ*] Duo sunt, quae conqueritur Hiero, unum, quod sodales sua consuetudine iam non delectentur, alterum, quod ipsi iucunda consuetudo cum illis nunc nulla esse possit. Hoc dicendum fuisse h. l. Hieroni intelligitur ex iis, quae antea de superioris vitae conditione dixit: *ξυνῆν — ἡλικιώταις ἡδόμενος ἡδομένοις ἐμοί*.

εὔνοιαν ἐμοὶ παρ' αὐτῶν] Facile intelligitur *οὖσαν* sive *γινομένην*. V. adn. Oecon. III, 11. XI, 6. Sed ne hoc quidem opus est. Nam cum quibusdam substantivis quoque dativum coniungere licet. Cyrop. I, 4, 17. *ἡ διαδοχὴ τῇ πρόσθεν φυλακῇ*. Rost. §. 105, 6. Eiusd. gr. in us. schol. §. 161, 4. addit. 3. Matth. §. 390.

§. 4. *φοβεῖσθαι μὲν — φοβεῖσθαι δὲ*] „Ubi duobus aut pluribus praedicatis vel enuntiatis una aliqua ratio communis est, singulis enuntiatis praeponitur eadem illa notio, cui primo loco additur plerumque *μὲν* particula, et deinde, quotiescunque repetitur, *δέ*. Ceterum nemo, ut videtur, magis hoc genere (quae dicitur *ἀναφορά*) delectatus est quam Xenophon, et nonnunquam ille quidem paene nimium; vid. Hier. III, 8. VI, 2. 3. 4." Haec adnotavit Haasius ad Remp. Lac. IX, 4. V. infra VII, 1.

§. 5. *μᾶλλον μὲν*] De collocatione particulae *μέν* v. adn. I, 9.

§. 6. *φόβος*] Cf. Cyrop. III, 1, 23. *πάντων τῶν δεινῶν ὁ φόβος μάλιστα καταπλήττει τὰς ψυχάς*.

καὶ ἤδη ποτὲ πολεμίᾳ φάλαγγι πλησίον ἀντετάξω, ἀνα-
μνήσθητι, ποῖον μέν τινα σῖτον ᾕρου ἐν ἐκείνῳ τῷ
8 χρόνῳ, ποῖον δέ τινα ὕπνον ἐκοιμῶ. οἷα μέντοι σοὶ τότ'
ἦν τὰ λυπηρά, τοιαῦτ' ἐστὶ τὰ τῶν τυράννων καὶ ἔτι
δεινότερα· οὐ γὰρ ἐξ ἐναντίας μόνον, ἀλλὰ καὶ πάντο-
9 θεν πολεμίους ὁρᾶν νομίζουσιν οἱ τύραννοι. Ταῦτα δ'
ἀκούσας ὁ Σιμωνίδης ὑπολαβὼν εἶπεν, Ὑπέρευ μοι δο-
κεῖς ἔνια λέγειν. ὁ γὰρ πόλεμος φοβερὸν μέν, ἀλλ'
ὅμως, ὦ Ἱέρων, ἡμεῖς γε ὅταν ὦμεν ἐν στρατείᾳ, φύλα-
κας προκαθιστάμενοι θαῤῥαλέως δείπνου τε καὶ ὕπνου
10 λαγχάνομεν. Καὶ ὁ Ἱέρων ἔφη, Ναὶ μὰ Δία, ὦ Σιμω-
νίδη· αὐτῶν μὲν γὰρ προφυλάττουσιν οἱ νόμοι, ὥςτε
περὶ ἑαυτῶν φοβοῦνται καὶ ὑπὲρ ὑμῶν· οἱ δὲ τύραννοι
11 μισθοῦ φύλακας ἔχουσιν ὥςπερ θεριστάς. καὶ δεῖ μὲν
δήπου τοὺς φύλακας μηδὲν οὕτω ποιεῖν δύνασθαι, ὡς
πιστοὺς εἶναι· πιστὸν δὲ ἕνα πολὺ χαλεπώτερον εὑρεῖν

§. 7. L. *πολεμίας*.

§. 8. A. edd. vett. *τοιαῦτα εἰσί*; L. *τοιαῦτά ἐστι* et *ἐξεναντίας*.

§. 9. Iunt. marg. Steph. *ἔννοιαν* pro *ἔνια*. — *ἡμεῖς γε* pro vulg. *ἡμεῖς τε* cum Iunt. et Steph. restituit Zeun. — A. Ald. Iunt. Bas. II. Reuchl. marg. Steph. dederunt *λαγχάνομεν* pro *τυγχάνομεν*, quod legebatur ante Frotscherum.

§. 11. B. om. *πολύ*.

§. 7. *ποῖον — τινα*] Matth. §. 487, 4. Kühner. §. 633, 4. (§. 303, 4.). Oecon. VII, 39.

ὕπνον ἐκοιμῶ] V. adn. II, 8. *πόλεμον πολεμῇ*.

§. 9. *πόλεμος φοβερὸν*] Oecon. VIII, 4. *στρατιὰ — ταραχωδέστατον*. XX, 10. Item Latini: varium et mutabile semper Femina, Virg. Aen. IV, 569. Cicer. Off. I, 4, 11: Commune autem animantium omnium est coniunctionis appetitus.

δείπνου τε καὶ ὕπνου λαγχάνομεν] *λαγχάνειν* saepius quidem sequitur accusativus. Sed v. Matth. §. 328. Rost. §. 108. I, 2. c. Kühner. §. 521. (§. 273, 3. b.). Eandem structuram habes Cyrop. III, 1, 24: *οὗτοι μὲν οὔτε σίτου οὔθ' ὕπνου δύνανται λαγχάνειν διὰ τὸν φόβον*. Anab. III, 1, 11: *μικρὸν δὲ ὕπνου λαχὼν εἶδεν ὄναρ*.

§. 10. *αὐτῶν μὲν γὰρ προφυλάττουσιν οἱ νόμοι*] nam pro iis (*an ihrer Statt*) excubias agunt leges. Gravi enim poena afficiuntur milites, qui in excubiis negligentes vel ignavos se praestiterint. V. infra X, 6. Et cum genitivo pari ratione coniungitur *προκινδυνεύειν* X, 8: *προνοοῦσι καὶ προκινδυνεύουσι τῶν πολιτῶν*. Matth. §. 379. Rost. gr. in us. schol. §. 162. III. 3). bb. Kühner. gr. in us. schol. §. 274, 1.

ἢ πάνυ πολλοὺς ἐργάτας ὁποίου βούλει ἔργου, ἄλλως
τε καὶ ὁπόταν χρημάτων μὲν ἕνεκα παρῶσιν οἱ φυλάσ-
σοντες, ἐξῇ δ' αὐτοῖς ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πολὺ πλείω λαβεῖν
ἀποκτείνασι τὸν τύραννον, ἢ ὅσα πολὺν χρόνον φυλάτ-
τοντες παρὰ τοῦ τυράννου λαμβάνουσιν. ὃ δ' ἐζήλωσας 12
ἡμᾶς, ὡς τοὺς μὲν φίλους μάλιστα εὖ ποιεῖν δυνάμεθα,
τοὺς δ' ἐχθροὺς πάντων μάλιστα χειρούμεθα, οὐδὲ
ταῦθ' οὕτως ἔχει. φίλους μὲν γὰρ πῶς ἂν νομίσαις ποτὲ 13
εὖ ποιεῖν, ὅταν εὖ εἰδῇς, ὅτι ὁ τὰ πλεῖστα λαμβάνων
παρὰ σοῦ ἥδιστ' ἂν ὡς τάχιστα ἐξ ὀφθαλμῶν σου γένοι-
το; ὅ τι γὰρ ἄν τις λάβῃ παρὰ τυράννου, οὐδεὶς οὐδὲν
αὑτοῦ νομίζει, πρὶν ἂν ἔξω τῆς τούτου ἐπικρατείας γέ-
νηται. ἐχθροὺς δ' αὖ πῶς ἂν φαίης μάλιστα τοῖς τυ- 14
ράννοις ἐξεῖναι χειροῦσθαι, ὅταν εὖ εἰδῶσιν, ὅτι ἐχθροὶ
αὐτῶν εἰσι πάντες οἱ τυραννούμενοι, τούτους δὲ μήτε
κατακτείνειν ἅπαντας μήτε δεσμεύειν οἷόν τε ᾖ· τίνων

§. 12. Ante Stephanum ὁ δὲ ζηλώσας; vera lectio est in codicibus.

§. 13. τοῦ ante τυράννου omisi cum L. A. D. Reuchl.

§. 14. Edd. vett. οἷόν τε· ἢ τίνων γὰρ; A. B. (ut videtur), Zenn. Weisk. ἢ τίνων γὰρ; L. Reuchl. Steph. Wels. Schneid. seqq. edd. οἷόν τε ᾖ· τίνων γάρ. — τε ante δέῃ primus cum L. B. delevit Schneid.

μισθοῦ] V. adn. Ages. IV. 4. μισθοῦ εὐεργέτει.

ὥςπερ θεριστάς] nam messores ipsi mercenarii sunt, et plus danti facile se addicunt.

§. 11. οὕτω — ὡς] tantopere — quantopere.

§. 12. ὃ δ' ἐζήλωσας] quod vero ad illud attinet, quod invidisti nobis. De hoc dicendi genere v. adn. Oecon. XV, 6: ὃ δὲ εἶπας, ὡς δεῖ μαθεῖν τὸν μέλλοντα ὀρθῶς γεωργίας ἐπιμελήσεσθαι καὶ ἃ δεῖ ποιεῖν, καὶ ὡς δεῖ, καὶ ὁπότε ἕκαστα, ταῦτα κ. τ. λ. Utroque loco quanquam antecedit ὅ, sequitur pluralis ταῦτα, de qua re v. adn. Oecon. IX, 16. Ceterum referendum est ταῦτα non tam ad praecedens relativum, quam ad totas sententias, quae introducuntur verbis ὃ δ' ἐζήλωσας ἡμᾶς et ὃ δὲ εἶπας. Est enim illud ὃ vel ἃ coniunctionis instar, ut nonnunquam demonstrativum non sequatur. Anab. V, 5, 20: Ὃ δὲ λέγεις, βίᾳ παρελθόντας σκηνοῦν, ἡμεῖς ἠξιοῦμεν τοὺς κάμνοντας εἰς τὰς στέγας δέξασθαι. Ibid. §. 22: Ἃ δὲ ἠπείλησας, ὡς, ἢν ὑμῖν δοκῇ, Κορύλαν καὶ Παφλαγόνας συμμάχους ποιήσεσθε ἐφ' ἡμᾶς, ἡμεῖς δέ, ἢν μὲν ἀνάγκη ᾖ, πολεμήσομεν καὶ ἀμφοτέροις. Matth. §. 478.

§. 13. αὑτοῦ νομίζει] De genitivo v. Ages. I, 33: τὴν Ἀσίαν ἑαυτῶν ποιοῦνται.

γὰρ ἔτι ἄρξει; ἀλλ' εἰδότα, ὅτι ἐχθροί εἰσι, τούτους
ἅμα μὲν φυλάττεσθαι δέῃ, καὶ χρῆσθαι δ' αὐτοῖς ἀναγ-
15 κάζεσθαι; εὖ δ' ἴσθι καὶ τοῦτο, ὦ Σιμωνίδη, ὅτι καὶ
οὓς τῶν πολιτῶν δεδίασι χαλεπῶς μὲν αὐτοὺς ζῶντας
ὁρῶσι, χαλεπῶς δ' ἀποκτείνουσιν· ὥςπερ γε καὶ ἵππος,
εἰ ἀγαθὸς μὲν εἴη, φοβερὸς δὲ, μὴ ἀνήκεστόν τι ποιήσῃ,
χαλεπῶς μὲν ἄν τις αὐτὸν ἀποκτείναι διὰ τὴν ἀρετήν,
χαλεπῶς δὲ ζῶντι χρῷτο, εὐλαβούμενος, μή τι ἀνήκε-
16 στον ἐν τοῖς κινδύνοις ἐργάσηται. καὶ τἆλλά γε κτήματα,
ὅσα χαλεπὰ μέν, χρήσιμα δ' ἐστίν, ὁμοίως ἅπαντα λυπεῖ
μὲν τοὺς κεκτημένους, λυπεῖ δὲ ἀπαλλασσομένους.

§. 15. ὥςπερ γε καὶ pro vulg. ὥςπερ γὰρ καὶ ex coniectura Schaeferi dederunt Frotsch. et seqq. edd.; confirmatur haec lectio ed. Reuchl. — L. φοβερὸς δὲ μὴ ἀνήκ., deinde ποιήσει et ἀποκτεῖναι. — A. ἐργάζηται.

§. 14. ἄρξει] ὁ τύραννος. Transitur enim non rarius a plurali numero ad singularem, quam a singulari ad pluralem. Supra II, 13. Oecon. IX, 16. XXI, 8.

ἀλλ' εἰδότα] Cogitando interseras repetitum ὅταν, unde pendeat δέῃ.

ἅμα μὲν — καὶ — δ'] Frequentissima particularum illa coniunctio ἅμα μὲν — ἅμα δέ. Quum vero saepe etiam καί antecedenti ἅμα respondeat, e. c. Cyrop. V, 4, 18: καὶ ἅμα ὁ παρὰ τοῦ Κυαξάρου ἄγγελος παρίσταται, καὶ ἐν πᾶσι — ἔλεγε, nihil obstabat, quin diceretur ἅμα μὲν — καὶ — δέ. Particulae autem καὶ — δέ, quibus vocabulum interpositum est, significant: insuper etiam. V. adn. Oecon. I, 3. Igitur illae particulae h. l. eandem fere vim habent, quae est Cyrop. I, 4, 3. particulis ἅμα μὲν — ἔτι δὲ καί, quem locum cum nostro etiam Sauppius comparat.

ἀναγκάζεσθαι] Exspectaveris ἀναγκάζηται, quae mutatio levis foret, si opus esset mutatione. Manifestum est verborum καὶ χρῆσθαι δ' αὐτοῖς ἀναγκάζεσθαι structuram institutam esse accommodate antecedentibus verbis.

§. 15. αὐτούς] V. adn. I, 16.

ἵππος] Hic quoque, ut supra IV, 6., nominativus eius vocabuli, in quo maxima vis est, tanquam absolute praeponitur. Videntur autem verba εἰ ἀγαθὸς μὲν εἴη, quibuscum arctissime coniunctum est, vocabulum ἵππος in suam structuram quasi traxisse. Idem fortasse statuere licet de superiori loco modo dicto. Cf. Cyrop. IV, 2, 3. VI, 1, 31. VII, 5, 37.

φοβερὸς — μὴ — ποιήσῃ] Accedit hoc ad illum morem dicendi, quo adiectiva quaedam, quae neutro genere poni poterant, cum ipso subiecto iunguntur. Anab. V, 7, 2: φοβεροὶ ἦσαν, μὴ ποιήσειαν, οἷα καὶ τοὺς τῶν Κόλχων κήρυκας ἐποίησαν. Hellen. II, 1, 2: τὸ ἀπολλύναι ἀνθρώπους ξυμμάχους πολλοὺς δεινὸν ἐφαίνετο εἶναι, μή τινα καὶ εἰς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας διαβολὴν σχοῖεν, ubi τὸ ἀπολλύναι est pro substantivo. Oecon. VII, 8: εὔδηλος ἦν, ὅτι οὐκ ἀμελήσει τῶν διδασκομένων. V. Bernhardy p. 467. Kühner. §. 771, 2. (§. 329. adn. 4.). Rost. gr. in us. schol. §. 184, 3.

§. 16. καὶ τἆλλά γε] Richter. p. 15., qui antea retinuit ὥςπερ γὰρ καί, ab his verbis

CAPUT VII.

ARGUMENTUM.

Simonidi opinanti studio honoris, quo plurimi homines vehementissime agitentur, adduci tyrannos ad petendam summam potestatem ostendit Hiero verum honorem nullo modo haberi tyrannis. Honorem enim non proficisci nisi a liberis hominibus et sponte gratificantibus. Ipsis autem praestari officia ab invitis tantum et metuentibus. Tum, quum miretur Simonides, cur tyrannis, si tale tantumque sit malum, nunquam deponatur, Hiero respondet istud malum, quamvis intolerabile, tamen non sine iactura salutis posse abiici.

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα αὐτοῦ ἤκουσεν ὁ Σιμωνίδης, εἶπεν, 1
Ἔοικεν, ἔφη, ὦ Ἱέρων, μέγα τι εἶναι ἡ τιμή, ἧς ὀρεγό-
μενοι οἱ ἄνθρωποι πάντα μὲν πόνον ὑποδύονται, πάντα
δὲ κίνδυνον ὑπομένουσι. καὶ ὑμεῖς, ὡς ἔοικε, τοσαῦτα 2
πράγματα ἐχούσης, ὁπόσα λέγεις, τῆς τυραννίδος, ὅμως
προπετῶς φέρεσθε εἰς αὐτήν, ὅπως τιμᾶσθε, καὶ ὑπηρε-
τῶσι μὲν ὑμῖν πάντες πάντα τὰ προςταττόμενα ἀπροφα-

Cap. VII. §. 2. ὑπηρετῶσι — περιβλέπωσι — παραχωρῶσι — apodosin incipere statuit, in qua structura ante καὶ τἆλλά γε adverbium οὕτως abesse non poterat. Eandem sententiam sequi videtur Coppello, qui καὶ respondere arbitratur illi καί, quod antea erat post ὥςπερ γε. Illud καί potius comparationi inservit, ut supra I, 24. Hoc autem loco καὶ — γε significant adeo. Idem ὁμοίως male vertit simul. Quomodo enim idem homo eandem rem simul possidere et amittere possit! κεκτημένους autem et ἀπαλλασσομένους eosdem dici homines inde intelligitur, quod alterum participium caret articulo. ὁμοίως ἅπαντα, quae vocabula eadem ratione arcte iunguntur, qua ἅμα πᾶς et similia, significant itidem omnia; item VII, 3.

Cap. VII. §. 1. εἶπεν — ἔφη] V. adn. I, 7.

§. 2. τοσαῦτα πράγματα ἐχούσης] quamvis tanta tyrannidi coniuncta sint mala. V. adn. Oecon. XV, 3. Matth. §. 566. Rost. gr. in us. schol. §. 182, 6. Kühner. §. 667. c. (§. 312, 4. d.) Eodem sensu πράγματα ἔχειν dicitur in Cyrop. VIII, 2, 21: ἀλλὰ τὰ περιττὰ χρήματα πράγματα ἔχουσιν.

ὑπηρετῶσι] Bernhardy p. 388. defendere videtur indicativos. Sed necessarii sunt coniunctivi, nisi velis molestam

σίστως, περιβλέπωσι δὲ πάντες, ὑπανιστῶνται δ' ἀπὸ τῶν θάκων, ὁδῶν τε παραχωρῶσι, γεραίρωσι δὲ καὶ λόγοις καὶ ἔργοις πάντες οἱ παρόντες ἀεὶ ὑμᾶς· τοιαῦτα γὰρ δὴ ποιοῦσι τοῖς τυράννοις οἱ ἀρχόμενοι καὶ ἄλλον
3 ὅντινα ἂν ἀεὶ τιμῶντες τυγχάνωσι. καὶ γάρ μοι δοκεῖ, ὦ Ἱέρων, τούτῳ διαφέρειν ἀνὴρ τῶν ἄλλων ζώων, τῷ τιμῆς ὀρέγεσθαι. ἐπεὶ σιτίοις γε καὶ ποτοῖς καὶ ὕπνοις καὶ ἀφροδισίοις πάντα ὁμοίως ἥδεσθαι ἔοικε τὰ ζῶα· ἡ δὲ φιλοτιμία οὔτ' ἐν τοῖς ἀλόγοις ζώοις ἐμφύεται οὔτ' ἐν ἅπασιν ἀνθρώποις· οἷς δ' ἂν ἐμφυῇ τιμῆς τε καὶ ἐπαίνου ἔρως, οὗτοί εἰσιν ἤδη οἱ πλεῖστον μὲν τῶν βοσκημάτων διαφέροντες, ἄνδρες δὲ καὶ οὐκέτι ἄνθρω-

γεραίρωσι pro indicativis reposuerunt Steph. II. Zeun. et cum A. B. (ut videtur) et Vill. seqq. edd. idemque vertit Aretin. — Schneid. Dind. Hanov. τοὺς τυράννους; Purt. maluit potius ἄλλον in ἄλλῳ, Leuncl. in ἄλλοις αὐτοὺς mutatum; Hanov. dedit ἄλλοι, ὅντινα. — A. L. τυγχάνωσι, unde Frotsch. coni. ὅντινα ἂν ἀεὶ τιμῶντες τυγχάνωσι, quod cum Sauppio recepi pro vulg. ὅντινα ἀεὶ τιμῶντες τυγχάνουσι.

§. 3. Ante Schneiderum erat σιτίοις τε; Zeun. postulabat σίτοις.

ταυτολογίαν inesse in verbis sequentibus τοιαῦτα γὰρ κτλ.

οἱ παρόντες ἀεί] Ita ἀεί participio subiungi solet, ubi pertinet non minus ad verbum finitum, quam ad participium. V. adn. Oecon. VIII, 7: εἰς γὰρ τὸ κενούμενον ἀεὶ οἱ ὄπισθεν ἐπέρχονται. ἀεί est *jedesmal*. V. etiam adn. XIX, 19.

τοῖς τυράννοις — τυγχάνωσι] De dativo v. Matth. §. 415. not. 1. Rost. §. 104. not. 9. Kühner. §. 559. A. Bernhardy p. 123. — Pro ἄλλον exspectaveris ἄλλῳ, sed attrahitur hoc vocabulum a sequenti ὅντινα: dici enim poterat ὅντινα ἄλλον. Buttm. §. 143, 2. Rost. §. 99, 8. Eiusd. gr. in us. schol. §. 177, 5. bb. Kühner. §. 789. (§. 332. not. 11.).

§. 3. τούτῳ — τῷ — ὀρέγεσθαι] Oecon. XIV, 10: τούτῳ γάρ μοι δοκεῖ — διαφέρειν ἀνὴρ φιλότιμος ἀνδρὸς φιλοκερδοῦς, τῷ ἐθέλειν ἐπαίνου καὶ τιμῆς ἕνεκα — πονεῖν, ubi v. adn. Ages. VII, 1. VIII, 4. IX, 6. Matth. §. 541. Kühner. gr. in us. schol. §. 304, 2. Rost. gr. in us. schol. §. 155, 4. b.

ἀνὴρ τῶν ἄλλων ζώων] Schneiderus miratur, cur τοῖς ἄλλοις ζώοις h. l. non potius ὁ ἄνθρωπος opponatur. Quid respondendum sit, facile intelligitur ex sententia, quae mox sequitur: ἡ δὲ φιλοτιμία κτλ., et ex extrema paragrapho.

σιτίοις] De hac forma v. adn. IV, 2.

ἄνδρες δὲ καὶ οὐκέτι ἄνθρωποι μόνον νομιζόμενοι] V. adn. II, 1. Etiam Anab. I, 7, 4. ἀνθρώποις cum virtutis significatione opponuntur ἄνδρες. Aptissime Frotscherus comparat Cicer. Ep. ad Fam. V, 17, 5: ne hoc quidem prae-

ποι μόνον νομιζόμενοι. ὥστε ἐμοὶ μὲν εἰκότως δοκεῖτε 4
ταῦτα πάντα ὑπομένειν, ἃ φέρετε ἐν τῇ τυραννίδι,
ἐπείπερ τιμᾶσθε διαφερόντως τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.
καὶ γὰρ οὐδεμία ἀνθρωπίνη ἡδονὴ τοῦ θείου ἐγγυτέρω
δοκεῖ εἶναι ἢ ἡ περὶ τὰς τιμὰς εὐφροσύνη. Πρὸς ταῦτα 5
δὴ εἶπεν ὁ Ἱέρων, Ἀλλ', ὦ Σιμωνίδη, καὶ αἱ τιμαὶ τῶν
τυράννων ὅμοιαι ἐμοὶ δοκοῦσιν εἶναι, οἷάπερ ἐγώ σοι τὰ
ἀφροδίσια ὄντα αὐτῶν ἀπέδειξα. οὔτε γὰρ αἱ μὴ ἐξ 6
ἀντιφιλούντων ὑπουργίαι χάριτες ἡμῖν ἐδόκουν εἶναι
οὔτε τὰ ἀφροδίσια τὰ βίαια ἡδέα ἐφαίνετο. ὡσαύτως
τοίνυν οὐδὲ αἱ ὑπουργίαι αἱ ὑπὸ τῶν φοβουμένων τιμαί
εἰσι. πῶς γὰρ ἂν φαίημεν ἢ τοὺς βίᾳ ἐξανισταμένους 7

§. 4. **τῇ** ante **τυραννίδι** ex A. B. L. Reuchl. addiderunt Frotsch. Dind. Saupp. — Post **φέρετε** L. B. Reuchl. inserunt **ταῦτα**, A. **πάντα**.

§. 5. L. habet *δὴ* e corr.

§. 6. L. **οὕτω** *γὰρ*, sed in marg. **οὔτε** *γάρ*. — Schneid. om. *τὰ ἀφροδίσια*. — L. B. D. Vill. Schneid. Dind. Saupp. Hanov. **παρὰ τῶν φοβουμένων**; restitui cum Frotschero *ὑπὸ* **τῶν φοβ.**; articulum *τῶν* addidit Schaef.

§. 7. A. B. **πῶς** *γὰρ* **φαίημεν**, om. **ἂν** (quod addunt C. D. E.), deinde **κρείσσοσι**, quod recepit Frotsch.

termittendum esse duxi, te ut hortarer rogaremque, ut et hominem te et virum esse meminisses.

§. 4. *ἐμοὶ μὲν*] V. adn. I, 7.

§. 5. *ἀπέδειξα*] De significatione huius verbi v. adn. Oecon. III, 1. XIX, 15.

§. 6. *αἱ ὑπουργίαι αἱ ὑπὸ τῶν φοβουμένων*] De hoc usu praepositionis *ὑπό* non est quod faciamus verba. V. Matth. §. 592. Kühner. §. 617. I, 2). (§. 299. I, 2)). Bernhardy p. 225. Rost. gr. in us. schol. §. 150, 4. Neque recentiores editores praetulissent *παρά*, nisi aliquot codices hoc praeberent. Quum vero in uno scripto libro eoque optimo et in editis omnibus legatur *ὑπό*, non dubito, quin usitatior praepositio in locum minus usitatae a librariis substituta sit. Cur autem antea dictum sit *ἐξ ἀντιφιλούντων*, hoc loco *ὑπὸ τῶν φοβουμένων*, indicavi adn. I, 28. Ceterum non difficile est ad perspiciendum, cur dicere maluerit auctor *αἱ ὑπουργίαι αἱ ὑπὸ τῶν φοβουμένων* quam *αἱ ὑπὸ τῶν φοβουμένων ὑπουργίαι*, quod magis placet Frotschero. Item antea erat *τὰ ἀφροδίσια τὰ βίαια*. Rost. §. 98. 2. a). Kühner. §. 493. (§. 245. not. 1.).

§. 7. *πῶς γὰρ ἂν φαίημεν*] Optativum carere posse particula *ἄν* in interrogationibus, ubi gravis significetur dubitatio, docet Bernhardy Synt. p. 411. Haud igitur scio, an obsequendum sit h. l. duobus libris Parisiensibus. Cf. Aristoph. Eccl. 698: *πῶς γὰρ κλέψαι;* quod exhibent codices. Plat. Gorg. p. 492. B: *τί τῇ ἀληθείᾳ αἴσχιον καὶ κάκιον εἴη σωφροσύνης τούτοις τοῖς ἀνθρώποις;* ubi v. Stallb. Rost. §. 120, 5. Herm. de

θάκων διὰ τὸ τιμᾶν τοὺς ἀδικοῦντας ἐξανίστασθαι, ἢ
τοὺς ὁδῶν παραχωροῦντας τοῖς κρείττοσι διὰ τὸ τιμᾶν
8 τοὺς ἀδικοῦντας παραχωρεῖν; καὶ δῶρά γε διδόασιν οἱ
πολλοὶ τούτοις, οὓς μισοῦσι, καὶ ταῦτα ὅταν μάλιστα
φοβῶνται, μή τι κακὸν ὑπ' αὐτῶν πάθωσιν. ἀλλὰ
ταῦτα μέν, οἶμαι, δουλείας ἔργα εἰκότως ἂν νομίζοιτο· αἱ
δὲ τιμαὶ ἔμοιγε δοκοῦσιν ἐκ τῶν ἐναντίων τούτοις γίγνε-
9 σθαι. ὅταν γὰρ ἄνθρωποι ἄνδρα ἡγησάμενοι εὐεργετεῖν
ἱκανὸν εἶναι, καὶ ἀπολαύειν αὐτοῦ ἀγαθὰ νομίσαντες,
ἔπειτα τοῦτον ἀνὰ στόμα τε ἔχωσιν ἐπαινοῦντες, θεῶνταί
τ' αὐτὸν ὡς οἰκεῖον ἕκαστος ἀγαθόν, ἑκόντες τε παρα-
χωρῶσι τούτῳ ὁδῶν, καὶ θάκων ὑπανιστῶνται φιλοῦν-

§. 9. Articulum ante ἄνθρωποι omisi cum A. B. L. Bas. II. Frotsch. Dind. Saupp. — Steph. malebat ἀπολαύσειν. — Edd. vett. et A. ἔχουσι. — Ald. Bas. II. στεφανοῦσι. — B. om. verba ἐθέλωσιν κτλ. usque ad οἳ ἄν. — Bach. Schneid. Weisk. om. part. ἄν p. 157.. Vide etiam adnotata ad Oecon. XIX, 16.

§. 8. **καὶ — γε**] adeo. V. adn. Oecon. I, 4.

καὶ ταῦτα] eaque. V. adn. Oecon. II, 5.

ἐκ τῶν ἐναντίων τούτοις] ex iis, quae his sunt contraria, i. e. non ex odio metuque servili, sed ex amore et verecundia.

§. 9. **ἄνθρωποι**] De omisso articulo v. adn. I, 22.

ἡγησάμενοι — νομίσαντες] Verborum existimandi, volendi eorumque, quae affectum significant, participia aoristi saepe ponuntur, ubi nos utimur praesenti tempore. Est autem ἡγησάμενος qui doctus est in sententiam, i. e. qui habet sententiam. Item explicanda sunt νομίσας, ἐθελήσας, ἐπιθυμήσας, ἡσθείς, δείσας et similia. De postremo participio vide commemorabilem locum Soph. Oed. T. 11: τίνι τρόπῳ καθέστατε, δείσαντες ἢ στέρξαντες; Cave igitur sequens ἔπειτα intelligas de tempore. Significat potius quod ex antecedentibus consequens est. Anab. I, 2, 25: οἱ δὲ (ἔφασαν) ὑπολειφθέντας καὶ οὐ δυναμένους εὑρεῖν τὸ ἄλλο στράτευμα οὐδὲ τὰς ὁδούς, εἶτα πλανωμένους ἀπολέσθαι. IV, 7, 13: αἱ γὰρ γυναῖκες ῥίπτουσαι τὰ παιδία, εἶτα καὶ ἑαυτὰς ἐπικατεῤῥίπτουν. Oecon. XVII, 10. Ab his discernendi sunt loci, quibus ἔπειτα est tamen. V. adn. Oecon. I, 18. Utrumque vero genus id habet commune, quod per illam particulam necessaria quadam ratione verbum finitum, quod dicitur, adstringitur ad praecedens participium. Buttm. §. 144. not. 6. Matth. §. 566, 3. Rost. §. 130. not. 3. Eiusd. gr. in us. schol. §. 182, 4. addit. 4. Kühner. §. 667. c). (§. 312. not. 8.).

ἀπολαύειν] De praesentis infinitivo v. adn. Oecon. VI, 11. Ages. II, 8.

δωρεῖσθαι ἐθέλωσιν] donis libenter ornent. V. adn. Oecon. XIV, 10. Ages. XI, 5. Cf. supra adn. I, 29.

οἱ αὐτοὶ οὗτοι] iidem hi. In quibus verbis nihil est quod reprehendatur. Bremii

τές τε καὶ μὴ φοβούμενοι, καὶ στεφανῶσι κοινῆς ἀρετῆς
καὶ εὐεργεσίας ἕνεκα, καὶ δωρεῖσθαι ἐθέλωσιν, οἱ αὐτοὶ
οὗτοι ἔμοιγε δοκοῦσι τιμᾶν τε τοῦτον ἀληθῶς, οἳ ἂν
τοιαῦτα ὑπουργήσωσι, καὶ ὁ τούτων ἀξιούμενος τιμᾶ-
σθαι τῷ ὄντι. καὶ ἔγωγε τὸν μὲν οὕτω τιμώμενον μα- 10
καρίζω· αἰσθάνομαι γὰρ αὐτὸν οὐκ ἐπιβουλευόμενον,
ἀλλὰ φροντιζόμενον, μή τι πάθῃ, καὶ ἀφόβως καὶ ἀνε-
πιφθόνως καὶ ἀκινδύνως καὶ εὐδαιμόνως τὸν βίον διά-
γοντα· ὁ δὲ τύραννος ὡς ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων κατα-
κεκριμένος δι᾿ ἀδικίαν ἀποθνήσκειν, οὕτως, ὦ Σιμωνίδη,
εὖ ἴσθι, καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν διάγει. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα 11
πάντα διήκουσεν ὁ Σιμωνίδης, Καὶ πῶς, ἔφη, ὦ Ἱέρων,

οὗτοι; Bremius malebat sine articnlo αὐτοὶ οὗτοι.

§. 10. Coppello legendum putat ἐπιβουλευόμενον καὶ φροντιζόμενον μή τι πάθῃ, ἀλλ᾿ ἀφόβως. — A. ἀποθνήσκει. — L. a pr. m. ἡμέρα et in διάγει postremas duas litteras e corr.

αὐτοὶ οὗτοι esset: ipsi hi, et praeter hos nemo. Quod mihi quidem minus probatur, quia Xenophon illud ἀληθῶς τιμᾶν, adiectis verbis οἳ ἂν τοιαῦτα ὑπουργήσωσι, ad plures etiam, si quos praetermisisset, referre voluisse videtur. Cf. VIII, 5. — Ad τιμᾶσθαι intellige δοκεῖ μοι.

§. 10. ἀλλὰ φροντιζόμενον] Coppello, ἀλλὰ in καὶ mutato, φροντιζόμενον pro medio habet. Negat enim hoc vocabulum passive dici posse hoc sensu: de quo alii solliciti sunt. Alios locos, ubi φροντίζεσθαι passive accipiendum sit, non habeo, et concedendum est perraro hoc inveniri. Tamen nemo facile assentietur Coppelloni, siquidem non liquet, cur verbi φροντίζειν alia ratio sit, ac verborum πιστεύειν, ἀπιστεῖν, προστατεῖν similibusque, de quibus vide adn. ad IV, 1. Cum accusativo φροντίζειν iunctum vides Arist. Eqq. v. 730. (ed. Bothe): σὲ γὰρ — ἐπὶ ταῖς πέτραις οὐ φροντίζει σκληρῶς σε καθήμενον οὕτως. Ceterum etiam si alibi nusquam reperiretur passiva illius verbi forma, hanc licentiam h. l. satis excusatam putaremus opposito eiusdem generis verbo ἐπιβουλευόμενον. V. quae adnotavi de quadam vi analogiae adn. II, 12. et VI, 2. Neque ineptam tautologiam, quam Coppello videt, in sequentibus verbis καὶ ἀφόβως — διάγοντα ego agnosco. Dicitur quidem his verbis quod facile consequatur ex antecedentibus, nec tamen plane idem. Si vero qua inest tautologia, Coppellonis correctione neqnaquam tollitur.

οὕτως] Hoc adverbium praecedentem sententiam eadem vi repetit, qua pronomen οὗτος infertur post nomina, maxime post participia, velut supra I, 17. Ages. I, 34. II, 2. IV, 4. X, 1. Cf. Ages. I, 1.

εὖ ἴσθι] De hac formula sine ὅτι interposita v. adn. Oecon. X, 13., ubi item adverbio οὕτως subiungitur: οὕτως, εὖ ἴσθι, ἡ γυνή μου κατεσκευασμένη βιοτεύει. Infra XI, 15. Sic est Hellen. V, 1, 14. III, 5, 11. al. εὖ ἴστε.

εἰ οὕτως πονηρόν ἐστι τὸ τυραννεῖν καὶ τοῦτο σὺ ἔγνωκας, οὐκ ἀπαλλάττῃ οὕτω μεγάλου κακοῦ, οὔτε σὺ οὔτε ἄλλος μὲν δὴ οὐδεὶς πώποτε ἑκὼν εἶναι τυραννίδος
12 ἀφεῖτο, ὅςπερ ἅπαξ κτήσαιτο; Ὅτι, ἔφη, ὦ Σιμωνίδη, καὶ ταύτῃ ἀθλιώτατόν ἐστιν ἡ τυραννίς· οὐδὲ γὰρ ἀπαλλαγῆναι δυνατὸν αὐτῆς ἐστι. πῶς γὰρ ἄν τίς ποτε ἐξαρκέσειε τύραννος ἢ χρήματα ἐκτίνων ὅσους ἀφείλετο,

§. 11. οὕτως pro οὕτω dant L. A. B. Bas. II. Frotsch. Saupp. — B. om. μὲν δή; L. om. οὐδείς. — Post κακοῦ ante Schneiderum erat interrogationis signum. — A. L. (sed hic ὥςπερ) et edd. vett. ὅςπερ ἂν ἅπαξ κτήσαιτο; C. D. marg. Steph. et Leuncl. ὅςπερ (D. ὥςπερ) ἂν ἅπαξ κτήσηται; B. ὅςπερ ἅπαξ κτήσηται, unde Frotsch. et seqq. edd. restituerunt ὅςπερ ἅπαξ κτήσαιτο.
§. 12. L. A. B. C. E. D. edd. vett. ἐν ταύτῃ; Reuchl. Frotsch.

§. 11. οὕτως] V. adn. I, 3.
μὲν δή] ubique fere habet aliquid conclusionis, vel ex argumentatione, ut Oecon. VIII, 23. et supra II, 18., vel ex experientia quadam, ut h. l., supra II, 12. III, 3. Cum hoc tamen genere, in quo hae particulae unam quasi efficiunt notionem, non confundendi sunt ii loci, quibus δή quidem concludit, μέν autem, cui deinde plerumque oppositionis aliqua particula respondet, referendum est ad unum quoddam vocabulum. Ita se habet μὲν δή supra I, 4. 16. Anab. II, 1, 20. 21. 3, 29. 5, 8. III, 1, 1. VII, 1, 4. 6, 33. Utrumque genus saepe ab interpretibus non secernitur, ut in locis allatis a Frotschero et Krügero in indicibus huius libri et Anabaseos.
ἑκὼν εἶναι] V. adn. Oecon. XVII, 2.
ὅςπερ ἅπαξ κτήσαιτο] ἄν recte eiectum est. Sermo enim est de re quae revera evenit, et saepius quidem, quod quidem optativo post ὅς ἄν posito significari nequit. Nec tamen male diceretur: ὅςπερ ἂν ἅπαξ κτήσηται, quanquam ita huius membri structura a ratione prioris paullulum deflecteret: nemo dum sua sponte tyrannide abdicavit, si quis eam semel adeptus fuerit. Simplicius vero mihi quoque videbatur esse, deleto ἄν, quod ante ἅπαξ facillime irrepere potuit, cum optimis codicibus retinere optativum, de cuius vi vide adn. VI, 2.
§. 12. ταύτῃ] hoc nomine. V. adn. Oecon. XVIII, 10. Quod pronomen quia explicatur sequenti sententia, deinceps infertur γάρ (nämlich). Oecon. IV, 5. VI, 6. XIII, 10.
ἀθλιώτατόν — ἡ τυραννίς] V. adn. VI, 9.
ἐξαρκέσειε — ἐκτίνων] Cf. Oecon. XII, 4: καὶ γὰρ ὅςτις μέλλει ἀρκέσειν, ὅταν ἐγὼ ἀπῶ, ἀντ' ἐμοῦ ἐπιμελούμενος, τί αὐτὸν καὶ δεῖ ἄλλο ἐπίστασθαι ἢ ἅπερ ἐγώ; i. e. quod ἀρκούντως — ἐπιμελήσεσθαι.
ἢ δεσμοὺς ἀντιπάσχοι ὅσους] Aretinus: aut tot vincula pati, quot ipsi iniecerunt. Haec sententia sana est. ἀντιπαράσχοι vero nihili esset, quum nihil facilius esset tyranno quam ἀντιπαρέχειν τοὺς δεσμούς, i. e. restituere, reddere vincula, quanquam ne huic quidem sensui prorsus aptum

ἢ δεσμοὺς ἀντιπάσχοι ὅσους δὴ ἐδέσμευσεν, ἢ ὅσους κατέκτανε πῶς ἂν ἱκανὰς ψυχὰς ἀντιπαράσχοιτο ἀποθανουμένας; ἀλλ' εἴπερ τῳ ἄλλῳ, ὦ Σιμωνίδη, λυσιτελεῖ 13
ἀπάγξασθαι, ἴσθι, ἔφη, ὅτι τυράννῳ ἔγωγε εὑρίσκω μάλιστα τοῦτο λυσιτελοῦν ποιῆσαι. μόνῳ γὰρ αὐτῷ οὔτε ἔχειν οὔτε καταθέσθαι τὰ κακὰ λυσιτελεῖ.

Dind. Saupp. καὶ ταύτῃ; Bornem. Symp. p. 134. proponit κἂν ταύτῃ; Hanov. retinuit vulg. ταύτῃ sine καί. — C. ἀθλιώτατος. — In L. γὰρ post πῶς est suprascr. — Vulg. ἀντιπαράσχοι correxerunt Dorv. ad Char. p. 217., Zeun. seqq. edd., excepto Weiskio; Schneid. malebat ἀντιπάσχων, aut ἢ δεσμοὺς πῶς ἂν ἀντιπάσχοι. — Hanov. recepit quod coniecit Schneid. ἀποθανούμενος.

§. 13. A. λυσιτελῇ ἀπάγξασθαι.

est hoc verbum. Exspectatur enim verbum quod habeat notionem: suo damno compensare. Haec autem mutuae rationis significatio est in ἀντιπάσχειν τοὺς δεσμούς. — Si verborum structuram respicis, oratio continuari debebat ἢ δεσμοὺς ἀντιπάσχων, aut, si sequentia spectas, ἢ πῶς ἂν δεσμοὺς ἀντιπάσχοι. Et hanc alteram rationem sequitur auctor, omisso πῶς, et, quod cum eo arctissime coniunctum erat, ἄν. De hac particula altero loco intelligenda v. adn. V, 3. Praeterea hic adscribere iuvat, quae de h. l. disseruit Hermannus in libro de part. ἄν p. 192: „Prius πῶς ἄν ad duo refertur verba, ideoque recte et ordine factum, ut, sequente deinde divisione, neutri de duobus quae proxima sunt verbis, ἐξαρκέσειεν et ἀντιπάσχοι, additum sit, etsi potuit addi utrique. Sed quod deinde sequitur πῶς, inversa orationis forma novam incipit sententiam, neque est pars praegressae; itaque etiam suum sibi ἄν adiici postulat."

ὅσους ἐδέσμευσεν] Hoc pertinet ad illud dicendi genus: μάχην μάχεσθαι, νόσον νοσεῖν. V. supra II, 8.

κατέκτανε] De hac forma Xenophonti minus usitata v. adn. Ages. II, 22.

ἱκανὰς] refer ad ὅσους; est enim id fere, quod τοσαύτας.

ἀποθανουμένας] Sententia poetico quodam colore imbuta: quomodo possit pro occisis hominibus satis multas (suas ipsius) animas praebere morituras? ἀποθανούμενος minus elegans existimo, nedum elegantius.

CAPUT VIII.

ARGUMENTUM.

Quum questus esset Hiero tyrannidem impedire, quominus tyrannus a civibus ametur, probare studet Simonides illum facilius quam privatum aliorum benevolentiam atque amorem sibi conciliare posse. Nam et gratiora a tyranno proficisci omnia benevolentiae signa propter honorem, qui cum eius donis coniunctus sit, et longe plura ac maiora beneficia praestari posse quam a privato, quia ditior sit ac potentior. Hiero contra monet plura negotia necessario obeunda esse tyranno, quae odium pariant. Necesse enim esse, ut pecunias exigant, poenas de hominibus improbis capiant et mercenarios milites alant.

---

1 *Καὶ ὁ Σιμωνίδης ὑπολαβὼν εἶπεν, Ἀλλὰ τὸ μὲν νῦν, ὦ Ἱέρων, ἀθύμως ἔχειν σε πρὸς τὴν τυραννίδα οὐ θαυμάζω, ἐπείπερ ἐπιθυμῶν φιλεῖσθαι ὑπ᾽ ἀνθρώπων ἐμποδών σοι τοῦτον νομίζεις αὐτὴν εἶναι. ἐγὼ μέντοι ἔχειν μοι δοκῶ διδάξαι σε, ὡς τὸ ἄρχειν οὐδὲν ἀποκωλύει τοῦ φιλεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ πλεονεκτεῖ γε τῆς ἰδιω-*
2 *τείας. ἐπισκοποῦντες δὲ αὐτὸ, εἰ οὕτως ἔχει, μήπω ἐκεῖνο σκοπῶμεν, εἰ διὰ τὸ μεῖζον δύνασθαι ὁ ἄρχων καὶ χαρίζεσθαι πλείω δύναιτ᾽ ἄν, ἀλλ᾽ ἂν τὰ ὅμοια ποιῶσιν ὅ τε ἰδιώτης καὶ ὁ τύραννος, ἐννόει, πότερος μείζω ἀπὸ τῶν ἴσων κτᾶται χάριν. ἄρξομαι δέ σοι ἀπὸ τῶν*
3 *μικροτάτων παραδειγμάτων. ἰδὼν γὰρ πρῶτον προςειπάτω τινὰ φιλικῶς ὅ τε ἄρχων καὶ ὁ ἰδιώτης. ἐν τούτῳ*

Cap. VIII. §. 1. Vill. *τοῦτο νομίζεις.* — Edd. vett. *μοι ἔχειν.* — *πλεονεκτεῖ γε* Reuchl. Steph. Zeun. seqq. edd. pro vulg. *πλεονεκτεῖν γε*; nec male opinatur Steph. fuisse *πλεονεκτεῖτε.*
§. 2. B. om. *δὲ.* — Reuchl. *μήπως.* — Ald. Iunt. Weisk. Schneid. *κτᾶσθαι.*

Cap. VIII. §. 1. *καὶ πλεονεκτεῖ γε*] De *καὶ* — *γε* v. adn. Oecon. I, 4.
§. 2. *αὐτὸ, εἰ οὕτως ἔχει*] i. e. *εἰ τοῦτο οὕτως ἔχει.* V. adn. Oecon. XVII, 7.
κτᾶται] Indicativum non miraberis. Priora *εἰ* — *δύναιτ᾽ ἂν* dubitantius proponebantur.
σοι] Dativus ethicus, quem vocant. V. adn. Ages. I, 28.
§. 3. *προςειπάτω*] fac alloqui.

τὴν ποτέρου πρόσρησιν μᾶλλον εὐφραίνειν τὸν ἀκούσαντα νομίζεις; ἴθι δὴ ἐπαινεσάντων ἀμφοτέρων τὸν αὐτόν, τὸν ποτέρου δοκεῖς ἔπαινον ἐξικνεῖσθαι μᾶλλον εἰς εὐφροσύνην; θύσας δὲ τιμησάτω ἑκάτερος· τὴν παρὰ ποτέρου τιμὴν μείζονος ἂν χάριτος δοκεῖς τυγχάνειν; κάμνοντα θεραπευσάτωσαν ὁμοίως· οὔκουν τοῦτο 4
σαφές, ὅτι αἱ ἀπὸ τῶν δυνατωτάτων θεραπεῖαι καὶ χαρὰν ἐμποιοῦσι μεγίστην; δότωσαν δὴ τὰ ἴσα· οὐ καὶ ἐν τούτῳ σαφές, ὅτι αἱ ἀπὸ τῶν δυνατωτάτων ἡμίσειαι χάριτες πλέον ἢ ὅλον τὸ παρὰ τοῦ ἰδιώτου δώρημα δύνανται; ἀλλ' ἔμοιγε δοκεῖ καὶ ἐκ θεῶν τιμή τις καὶ 5
χάρις συμπαρέπεσθαι ἀνδρὶ ἄρχοντι. μὴ γὰρ ὅτι καλ-

§. 3. Vir quidam doctus, cuius Frotscherus mentionem facit, malebat ἀμφότεροι. — L. om. ἔπαινον. — παρὰ ποτέρου scripsi cum Dindorfio et Sauppio pro vulg. παρ' ὁποτέρου. — Edd. vett. ἐντυγχάνειν.

§. 4. L. παρὰ ἰδιώτου. — Posterius ν vocabuli δύνανται in L. suprascr. est.

τὴν ποτέρου πρόσρησιν] Rost. §. 123b, 10. a. Anab. III, 1, 14: τὸν ἐκ ποίας πόλεως στρατηγὸν προσδοκῶ ταῦτα πράξειν;

ἴθι δή] porro igitur. Transitum facit cum conclusione quadam.

τιμησάτω] sc. τὸν αὐτόν. Post sacrificium convivium erat, ad quod quisque amicos suos honoris causa invitabat. Comment. II, 3, 11: Λέγε δή μοι, ἔφη, εἴ τινα τῶν γνωρίμων βούλοιο κατεργάσασθαι, ὁπότε θύοι, καλεῖν σε ἐπὶ δεῖπνον, τί ἂν ποιοίης; et II, 9, 4.

ἂν] pertinet ad τυγχάνειν. Antea erant εὐφραίνειν et ἐξικνεῖσθαι sine ἄν. Quid intersit, facile cognoscas, si, omissis verbis νομίζεις et δοκεῖς, infinitivos mutaveris in modos finitos.

§. 4. θεραπευσάτωσαν] Haec forma, quanquam altera θεραπευσάντων Attica dicitur, apud Xenophontem aliosque illius aetatis scriptores, etiam apud Thucydidem invenitur. De Xenophonte v. Anab. I, 4, 8., ubi Bornemannus ex optimis codicibus dedit ἴτωσαν. Venat. IV, 3 sqq. ἰχνευέτωσαν — προΐτωσαν — ποιείτωσαν — διωκέτωσαν — μεταθείτωσαν — ἐπαινείτωσαν — ἔστωσαν. Vectig. V, 5. ἐννοησάτωσαν. Cf. Anab. l. d. ἐπιστάσθωσαν, et quae ibi affert Poppo. Matth. §. 198, 1.

ἡμίσειαι χάριτες πλέον ἢ ὅλον] Respexisse videtur Xenophon ad Hesiodeum illud: νήπιοι· οὐ δὲ ἴσασιν, ὅσῳ πλέον ἥμισυ παντός (Opp. et DD. v. 30.). Eodem alludit Oecon. XX, 17: ῥᾳδίως τὸ ἥμισυ διαφέρει τοῦ ἔργου παντός.

§. 5. μὴ — ὅτι — ἀλλὰ] i. e. μὴ λέγε μόνον, ὅτι. Buttm. §. 150. p. 436. Matth. §. 624, 4. Rost. §. 134, 5. e. γ. Kühner, §. 730, 2. (§. 321, 3.).

λίονα ποιεῖ ἄνδρα, ἀλλὰ καὶ τὸν αὐτὸν τοῦτον καλλίω
θεώμεθά τε ὅταν ἄρχῃ ἢ ὅταν ἰδιωτεύῃ, διαλεγόμενοί
τε ἀγαλλόμεθα τοῖς προτετιμημένοις μᾶλλον ἢ τοῖς ἐκ
6 τοῦ ἴσου ἡμῖν οὖσι. καὶ μὴν παιδικά γε, ἐν οἷς δὴ καὶ
σὺ μάλιστα κατεμέμψω τὴν τυραννίδα, ἥκιστα μὲν γῆ-
ρας ἄρχοντος δυσχεραίνει, ἥκιστα δ' αἶσχος, πρὸς ὃν ἂν
τυγχάνῃ ὁμιλῶν, τούτου ὑπολογίζεται. αὐτὸ γὰρ τὸ
τετιμῆσθαι μάλιστα συνεπικοσμεῖ, ὥστε τὰ μὲν δυσχερῆ
7 ἀφανίζειν, τὰ δὲ καλὰ λαμπρότερα ἀναφαίνειν. ὁπότε
γε μὴν ἐκ τῶν ἴσων ὑπουργημάτων μειζόνων χαρίτων
ὑμεῖς τυγχάνετε, πῶς οὐκ, ἐπειδάν γε ὑμεῖς πολλαπλά-
σια μὲν διαπράττοντες ὠφελεῖν δύνησθε, πολλαπλάσια
δὲ δωρεῖσθαι ἔχητε, ὑμᾶς καὶ πολὺ μᾶλλον φιλεῖσθαι

§. 5. καλλίω addunt Reuchl. Frotsch. sqq. edd.; C. Castal. Bas. II. Zeun. Weisk. Schneid. ἥδιον ante ὅταν; eodem loco μᾶλλον, quod placuit Brodaeo et Leunclavio, interseruerunt Steph. et Wels.; Richter. p. 16. corrigit τὸν αὐτὸν τοιοῦτον θεώμεθά γε.
§. 6. B. δυσχεραίνειν. — Ante Schneiderum legebatur ἥκιστα δ' ἂν αἶσχος; verum dant L. (αἶχος) et Vill. — Vill. Steph. II. πρὸς ὃ αν. — τυγχάνῃ pro τυγχάνοι dederunt L. A. B. Steph. II. Frotsch. sqq. edd., sed A. B. om. ἂν. — τούτου debetur Weiskio, ante quem scribebatur τοῦτο.
§. 7. A. Frotsch. διαπράσσοντες. — Edd. vett. et Weisk. δυνήσεσθε.
§. 8. Primus Weisk. comma, quod fuerat post ἡμᾶς, ante

ποιεῖ] Subiectum τὸ ἄρχειν intellige ex antecedente ἄρχοντι. V. adn. Oecon. V, 3. XX, 3. XXI, 12. Sensus hic est: Non solum revera pulchriorem reddit virum imperium, sed etiam pulchrior (quam revera est) oculis nostris videtur esse vir imperans. In verbo θεώμεθα nimirum maxima inest vis, quod si praetermiseris, idem bis dici facile suspiceris.

καλλίονα — καλλίω] De diversarum formarum propinquitate v. adn. VI, 2.

ἐκ τοῦ ἴσου ἡμῖν] V. adn. I, 38.

§. 6. ἐν οἷς δὴ] quo quidem nomine. V. I, 29. et adnot. ad VII, 12.

αἶσχος] turpitudo vel corporis, vel animi.

ὁμιλῶν] Pertinet ad παιδικά. Est igitur constructio ad sensum, quae vocatur, de qua diximus ad II, 15. Eiusdem plane generis est quod Frotscherus ad h. l. adscripsit e Plat. Phaedr. p. 293. A: οὔτε δὴ κρείττω οὔτε ἰσούμενον ἑκὼν ἐραστὴς παιδικὰ ἀνέξεται, ἥττω δὲ καὶ ὑποδεέστερον ἀεὶ ἀπεργάσεται.

αὐτὸ] solum. V. adnot. ad I, 5.

§. 7. ὁπότε γε μὴν] quandoquidem vero. V. adn. ad Ages. VII, 5.

§. 9. πρακτέον μέν γε] *man muſs ja Geld erpressen.* γε referendum est ad πρακτέον; particulae μέν respondet sequens δέ. V. adnot. ad I, 11. De structura adiectivi verbalis v. Buttm. §. 134, 10. Rost. §. 110^{b}, 2.

τῶν ἰδιωτῶν προςήκει; Καὶ ὁ Ἱέρων εὐθὺς ὑπολαβών, 8
Ὅτι νὴ Δία, ἔφη, ὦ Σιμωνίδη, καὶ ἐξ ὧν ἀπεχθάνονται
οἱ ἄνθρωποι, ἡμᾶς πολὺ πλείω τῶν ἰδιωτῶν ἀνάγκη ἐστὶ
πραγματεύεσθαι. πρακτέον μέν γε χρήματα, εἰ μέλλοι- 9
μεν ἕξειν δαπανᾶν εἰς τὰ δέοντα, ἀναγκαστέον δὲ φυλάσ-
σειν, ὅσα δεῖται φυλακῆς, κολαστέον δὲ τοὺς ἀδίκους,
κωλυτέον δὲ τοὺς ὑβρίζειν βουλομένους· καὶ ὅταν γε
τάχους καιρὸς παραστῇ ἢ πεζῇ ἢ κατὰ θάλασσαν ἐξορ-
μᾶσθαι, οὐκ ἐπιτρεπτέον τοῖς ῥᾳδιουργοῦσιν. ἔτι δὲ 10
μισθοφόρων μὲν ἀνδρὶ τυράννῳ δεῖ· τούτου δὲ βαρύτε-
ρον φόρημα οὐδέν ἐστι τοῖς πολίταις. οὐ γὰρ τυράν-
νοις εἰς τιμάς, ἀλλὰ πλεονεξίας ἕνεκα νομίζουσι τούτους
τρέφεσθαι.

hoc verbum collocavit; ante ἄνθρωποι om. articulum A. Vid. adu. VII, 9.

§. 9. Weisk. scribendum censet μὲν γάρ, deinde μέλλομεν, quod receperunt Dind. Saupp. — A. θάλατταν.

§. 10. Vill. marg. Steph. φρόνημα dant pro φόρημα. — Vulg. τυράννοις ἰσοτίμους; Brod. μόνον ante τυράννοις inseruit; Leuncl. Wels. Bach. τιμῆς scripserunt pro ἰσοτίμους; E. habet ἰσοτιμίας, quod coniecit Dorvill.; Zeun. σωτηρίας ex Aretini versione; Frotsch. Dind. Saupp. Hanov. cum A. et Reuchl. τυράννους ἰσοτίμους; Hermann. coni. τυραννὶς ἰσότιμος, quum L. habeat τυράννοις ἰσότιμος; τυράννοις εἰς τιμὰς dedimus ex coniectura.

Matth. §. 447, 3. a. Kühner. §. 587. (§. 284, 12.).

εἰ μέλλοιμεν ἕξειν] Modestius de hac re loquitur: si oporteat, ut habeamus etc.

§. 10. τυράννοις εἰς τιμάς] Vulgatam lectionem vitiosam esse manifestum est. Nam quod custodes tyrannis non ἰσότιμοι sint, id ad invidiam, quam illa custodia tyrannis apud cives moveat, conferre nihil potest. Neque vero medicina, quam adhuc viri critici huic loco adhibuerunt, verba corrupta revera sanavit. Ipsam Frotscheri emendationem, quae optimi codicis et Reuchlinae editionis nititur auctoritate, ut plane probarem, impetrare ab animo meo non potui. Frotscherus ἰσοτίμους interpretatur: communes, et Sauppius addit: h. e. pares sibi dignitate atque ita se gerentes, ut si eiusdem secum conditionis sint. Si vero consideres, qualem adhuc effinxerit Hiero tyranni vitam ac conditionem, vix credas h. l. illum dicturum fuisse, tyrannos cum civibus non eadem uti conditione, id quod plane per se intelligitur. Neque hoc, ut alibi, eo excusatur, quod statim sequatur opposita sententia, ἀλλὰ πλεονεξίας ἕνεκα. Nam ἰσοτιμίᾳ ne commode quidem opponitur πλεονεξία. Praeterea, si vera esset Frotscheri scriptura, Xenophontem pro sequente τούτους scripsisse ἐκείνους puto. Sententia quae requireretur, iam Leunclavius vidit, quum pro ἰσοτίμους scriberet τιμῆς. Dicere

CAPUT IX.

ARGUMENTUM.

Simonides suadet Hieroni, ut ea negotia, quae aliquid odii haberent, per alios gerenda curet, quae autem grata sint, ipse administret. Ut hac de re eos laudat, qui certaminibus publicis praesint, ita maxime eosdem imitandos tyranno commendat, qui praemiis hominum studia excitent. Praemia igitur proponi iubet, ut studiosissime cives rem militarem obeant, ut fortes sint ac iusti, ut pecunias ad usum publicum conferant, ut agriculturam et mercaturam colant aliasque res civitati utiles alacriter et libenter administrent. Ita enim et suae simul et civium verae saluti maxime consuli. Nec vero timendum esse, ne aerarium exhauriatur, quum nihil vilius sit quam praemia, de quibus Graeci certare soleant.

---

1 Πρὸς ταῦτα δὴ πάλιν εἶπεν ὁ Σιμωνίδης, Ἀλλ' ὅπως μὲν οὐ πάντων τούτων ἐπιμελητέον, ὦ Ἱέρων, οὐ λέγω. ἐπιμέλειαι μέντοι μοι δοκοῦσιν αἱ μὲν πάνυ πρὸς
2 ἔχθραν ἄγειν, αἱ δὲ πάνυ διὰ χαρίτων εἶναι. τὸ μὲν γὰρ

Cap. IX. §. 1. L. B. ὁ *Σιμωνίδης εἶπεν*; Bas. II. om. *εἶπεν*. — Stob. Schneid. Frotsch. Hanov. post *ἐπιμέλειαι* addunt *γε*.

voluit Xenophon fere hoc: non solum honoris, sed etiam rapinae causa tyranni alunt mercenarios. Vitium igitur sedet in vocabulo *ἰσοτίμους*. Hoc adiectivum apud Xenophontem non reperitur, et omnino, significans eum, quem Latini commonem dicunt (velut Cicer. Cat. mai. XVII, 59.), serioris tantum graecitatis est. Itaque *ἰσοτίμους* corruptum puto ex *εἰς τιμάς*. Verte igitur: Neque enim tyrannos tam propter honorem, quam rapinae causa hos alere credunt. De *οὐκ* — *ἀλλά* v. Thucyd. I, 83: *καὶ ἔστιν ὁ πόλεμος οὐχ ὅπλων τὸ πλέον, ἀλλὰ δαπάνης*, ibique adnot. Popponis in ed. Goth. Matth. §. 455. b. Rost. §. 134, 6. e. Kühner. §. 742. adn. 5. — *αἱ τιμαί*, de quibus h. l. sermo est, commemoratae sunt supra VII, 4, 5. 8.

Cap. IX. §. 1. ὅπως] *ὅπως*, quod pro *ὅτι* esse videatur, saepius invenitur apud poetas. Matth. §. 623, 3. Xenophon eo usus est etiam Cyrop. III, 3, 20. Hellen. VII, 3, 11: *τοῦτον ἔχοι τις ἂν εἰπεῖν, ὅπως οὐ δίκαιόν ἐστιν ἀποθνῄσκειν*. Cognoscas his quoque locis significationem: quomodo.

διὰ χαρίτων εἶναι] gratae esse. *διά* cum genitivo saepe habet vim adverbii. Infra §. 7. Rost. §. 110, 2. Kühner. §. 605. I, 3. b. (§. 291. I, 1.). Matth. §. 580. g. De adverbio autem cum *εἶναι* vel *γίγνεσθαι* coniuncto v. adnn. ad Oecon. VI, 13. et IV, 21., ubi est *ἐθαύμαζεν* — *ὡς καλὰ μὲν τὰ δένδρα εἴη, δι' ἴσου δὲ τὰ πεφυτευμένα*, i. e. *ὡς δὲ δι' ἴσου τὰ πεφυτευμένα εἴη*.

§. 2. *τὸ μὲν* — *αὕτη μὲν*

διδάσκειν, ἃ ἐστι βέλτιστα, καὶ τὸν κάλλιστα ταῦτα ἐξερ-
γαζόμενον ἐπαινεῖν καὶ τιμᾶν, αὕτη μὲν ἡ ἐπιμέλεια διὰ
χαρίτων γίγνεται, τὸ δὲ τὸν ἐνδεῶς τι ποιοῦντα λοιδορεῖν
τε καὶ ἀναγκάζειν καὶ ζημιοῦν καὶ κολάζειν, ταῦτα δὲ
ἀνάγκη δι' ἀπεχθείας μᾶλλον γίγνεσθαι. ἐγὼ οὖν φημι 3
ἀνδρὶ ἄρχοντι τὸ μὲν τὸν ἀνάγκης δεόμενον ἄλλοις προς-
τακτέον εἶναι κολάζειν, τὸ δὲ τὰ ἆθλα ἀποδιδόναι δι'
αὐτοῦ ποιητέον. ὡς δὲ ταῦτα καλῶς ἔχει, μαρτυρεῖ τὰ
γιγνόμενα. καὶ γὰρ ὅταν χοροὺς ἡμῖν βουλώμεθα ἀγω- 4
νίζεσθαι, ἆθλα μὲν ὁ ἄρχων προτίθησιν, ἀθροίζειν δὲ
αὐτοὺς προςτέτακται χορηγοῖς, καὶ ἄλλοις διδάσκειν καὶ
ἀνάγκην προςτιθέναι τοῖς ἐνδεῶς τι ποιοῦσιν. οὐκοῦν
εὐθὺς ἐν τούτοις τὸ μὲν ἐπίχαρι διὰ τοῦ ἄρχοντος ἐγέ-
νετο, τὰ δ' ἀντίτυπα δι' ἄλλων. τί οὖν κωλύει καὶ 5

§. 2. Stob. Zeun. *διδάσκειν τε ἃ.* — *ἐξεργαζόμενον* pro *ἐργαζόμενον* dedit Zeun. ex Stob.; idem est in marg. Steph. et (ut videtur) in A. B.; eodem ducit quod habet Vill. *ἐξαρχόμενον.* — *ἡ* post *μὲν*, quod habet etiam L. et Vill., addidit Zeun. ex Stobaeo. — Cod. Stob. *τῶν ἐνδεῶς τι ποιούντων.* — Wels. *ταῦτα δή.*

§. 3. Articulum ante *ἀνάγκης* a Stephano desideratum primus addidit Schneid. — Ald. *κολάζει.* — Edd. vett. *δι' αὐτοῦ.*

§. 4. Stob. *βουλώμεθα ἡμῖν.* — Stob. Zeun. *τὰ μὲν ἐπιχάριτα.*

— *τὸ δὲ — ταῦτα δὲ*] Particulae *μέν* et *δέ* apud demonstrativa h. l. eadem ratione iterantur, qua alibi, antecedentibus relativis pronominibus; e. c. Oecon. IV, 8. *οὓς μὲν — τούτοις μὲν — οἷς δὲ — τούτους δέ.* Plura exempla vide apud Matth. §. 622, 5. Rost. §. 134. adn. 3. extr. Eiusd. gr. in us. schol. §. 172, 2. adn. 1. Kühner. §. 733, 5. (§. 322. adn. 1.). De illatis *αὕτη — ἡ ἐπιμέλεια* et deinde *ταῦτα* cf. adn. I, 17.

§. 4. *ἡμῖν*] V. adnn. ad Ages. I, 28., supra VIII, 2.

ἄρχων] qui dicitur *ἐπώνυμος*. Eius enim erat certaminibus musicis praeesse et praemia proponere. — *χορηγία* erat una e publicis illis muneribus, quae dicuntur *λειτουργίαι ἐγκύκλιοι.* *χορηγὸς* omnem apparatum scenicum curabat, qui fabulae docendae necessarius erat. V. adn. ad Oecon. II, 6. — *ἄλλοι*, qui mox commemorantur, sunt *χοροδιδάσκαλοι*, qui choros docebant.

οὐκοῦν εὐθὺς] Igitur statim. De significatione adverbii *εὐθύς* v. adn. ad I, 35.

ἐπίχαρι] De hoc adiectivo v. adn. ad Oecon. VII, 37.

ἐγένετο] ut saepe vidimus: saepissime enim Graeci tempus praeteritum usurpant de re non mutata, quam vidisse quondam meminerunt. Vide Krüger. Anab. I, 4, 9: *Κῦρος ἐξελαύνει — ἐπὶ τὸν Χάλον ποταμὸν ὄντα — πλήρη — ἰχθύων — οὓς οἱ Σύροι θεοὺς ἐνόμιζον καὶ ἀδικεῖν οὐκ εἴων.*

τἄλλα τὰ πολιτικὰ οὕτως περαίνεσθαι; διῄρηνται μὲν
γὰρ ἅπασαι αἱ πόλεις αἱ μὲν κατὰ φυλάς, αἱ δὲ κατὰ
μόρας, αἱ δὲ κατὰ λόχους, καὶ ἄρχοντες ἐφ᾽ ἑκάστῳ
6 μέρει ἐφεστήκασιν. οὐκοῦν εἴ τις καὶ τούτοις, ὥςπερ
τοῖς χοροῖς, ἆθλα προτιθείη καὶ εὐοπλίας καὶ εὐταξίας
καὶ ἱππικῆς καὶ ἀλκῆς τῆς ἐν πολέμῳ καὶ δικαιοσύνης
τῆς ἐν τοῖς συμβολαίοις, εἰκὸς καὶ ταῦτα πάντα διὰ φιλονει-
7 κίαν εὐτόνως ἀσκεῖσθαι. καὶ ναὶ μὰ Δία ὁρμῷντό γ᾽ ἂν
θᾶττον, ὅποι δέοι, τιμῆς ὀρεγόμενοι, καὶ χρήματα θᾶσ-
σον εἰςφέροιεν, ὁπότε τούτου καιρὸς εἴη, καί, τὸ πάν-

§. 5. A. B. L. edd. vett. κωλυτικά. — οὕτως pro οὕτω dant A. B. L. Frotsch, Saupp. — μόρας pro vulg. μοίρας, suadente Schneidero, scripserunt cum A, et Reuchl. Frotsch. seqq. edd.

§. 6. Vill. ἐπὶ χοροῖς. — Articulum ante συμβολαίοις addidi cum L. B. Frotsch. Saupp.; Stob. εὐταξίας καὶ εὐοπλίας ἱππικῆς καὶ ἀλκῆς ἐν πολέμῳ καὶ δικαιοσύνης ἐν τοῖς συμβόλοις (marg. συμβολαίοις) — φιλονεικίας. — A. et Saupp. ἐντόνως.

§. 7. Stob. νὴ Δία. — C. et vulg. ὁρμῷντο ἂν; A. B. E. D. Bas. II. ὁρμῷντό γε (om. ἂν); ὁρμῷντό γ᾽ ἂν L. Stob. Iunt. Schneid. sqq. edd. — Stob. Vill. ὅπου δέοι; v. adn. ad III, 2.

§. 5. **τἄλλα τὰ πολιτικὰ**] τἄλλα est instar substantivi. Oecon. XIX, 16. περὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. Matth. §. 279. adn. 3.

οὕτως] V. adn. ad I, 3. Quod ad sententiam attinet, vides Simonidem, iis, quibus invidiam sibi tyrannus colligat, plane missis, iam ad ea transire, quibus gratiam et lucrum sibi conciliet.

κατὰ φυλάς] In decem phylas descripta erat Attica, in sex moras Lacedaemon, in lochos, ut apparet ex Hellen. VI, 4, 13. VII, 2, 4., Thebanorum et Argivorum civitates.

§. 6. **εὐτόνως**] De discrimine adverbiorum εὐτόνως et ἐντόνως idem statuendum est, quod dixi de εὔδοξος et ἔνδοξος ad Oecon. VI, 10. Num, quanta sit virium contentio, h. l. quaeratur, an qualis sit, discerni vix potuerit.

ἀσκεῖσθαι] Si abesset εἰκός, scribendum fuisset ἀσκοῖτο ἄν. Nam eadem fere vis, quam habet optativus cum ἄν, inest in vocabulo εἰκός, unde pendeat infinitivus. V. Ages. I, 27: ὅπου γὰρ ἄνδρες θεοὺς μὲν σέβοιεν —, πῶς οὐκ εἰκὸς ἐνταῦθα πάντα μεστὰ ἐλπίδων ἀγαθῶν εἶναι; Nec tamen necessario abesse ἄν intelligitur e Comment. III, 4, 5: καὶ δαπανᾶν δ᾽ αὐτὸν εἰκὸς μᾶλλον ἂν ἐθέλειν εἰς τὴν ξὺν ὅλῃ τῇ πόλει τῶν πολεμικῶν νίκην ἢ εἰς τὴν ξὺν τῇ φυλῇ τῶν χορικῶν.

§. 7. **θᾶσσον εἰςφέροιεν**] ἂν particula ex antecedentibus facile repetitur. V. adn. ad V, 3. VII, 12. De propinquitate diversarum formarum θᾶττον et θᾶσσον v. adn. ad VI, 2.

τὸ πάντων γε χρησιμώτατον, — πράσσεσθαι] De hac parenthesi, quae iudicium continet de sententia subsequente, v. adn. ad Oecon. XI, 3: καί, τὸ πάντων δὴ ἀνοητότατον δοκοῦν εἶναι ἔγκλημα, πένης καλοῦμαι. Adde Matth. §. 432, 5. Kühner. §. 500. adn. 2. — γὲ

των γε χρησιμώτατον, ἥκιστα δὲ εἰθισμένον διὰ φιλονει-
κίας πράσσεσθαι, ἡ γεωργία αὐτὴ ἂν πολὺ ἐπιδοίη, εἴ
τις ἆθλα προτιθείη κατ' ἀγροὺς ἢ κατὰ κώμας τοῖς κάλ-
λιστα τὴν γῆν ἐξεργαζομένοις, καὶ τοῖς εἰς τοῦτο τῶν
πολιτῶν ἐῤῥωμένως τρεπομένοις πολλὰ ἂν ἀγαθὰ περαί-
νοιτο. καὶ γὰρ αἱ πρόσοδοι αὔξοιντ' ἄν, καὶ ἡ σωφρο- 8
σύνη πολὺ μᾶλλον σὺν τῇ ἀσχολίᾳ συμπαρομαρτοῖ. καὶ
μὴν κακουργίαι γε ἧσσον τοῖς ἐνεργοῖς ἐμφύονται. εἰ δὲ 9
καὶ ἐμπορία ὠφελεῖ τι πόλιν, τιμώμενος ἂν ὁ πλεῖστα
τοῦτο ποιῶν καὶ ἐμπόρους ἂν πλείους ἀγείροι εἰ δὲ

— Stob. θᾶσσον ἂν εἰςφέροιντο, unde Schneid. Frotsch. Dind. Hanov. adsciverunt ἂν, quod omisi cum Sauppio; vulg. Dind. Hanov. bis θᾶσσον; priore loco θᾶττον dederunt A. B. L. Saupp. — Schneid. Frotsch. Dind. Hanov. scripserunt πάντων μὲν; retinui cum Sauppio vulg. πάντων γε. — Ald. Bas. II. ἡ γεωργία αὕτη; Steph. malebat ἡ γεωργία καὶ αὐτή. — L. ἥτις ἆθλα. — Stob. τοῖς μάλιστα τὴν. — Vill. προτρεπομένοις πολλά.

§. 8. Stob. αὔξαιντ' ἄν. — B. om. σὺν τῇ. — Edd. vett., excepta Reuchlini, συμπαρομαρτεῖ.

§. 9. B. ἐγείροι.

particula non mutanda est; extollit enim vim vocabuli πάντων, v. adn. ad Oecon. IV, 8.; neque sequens δέ postulat μέν. Sauppius commode arcessivit Hipparch. IX, 5: παρὰ πλουσίων γε, ἀδυνάτων δὲ τοῖς σώμασιν, ubi tamen idem vir cl. olim scribere maluit πλουσίων μέν. — διὰ φιλονεικίας est i. q. φιλονείκως. V. §. 1.

εἰς τοῦτο] Haec verba pertinent ad τρεπομένοις, et τοῖς iungendum est cum τῶν πολιτῶν. — Plutarch. in Apophth. p. 89. de Gelone, Hieronis fratre, haec narrat: ἐξῆγε δὲ πολλάκις τοὺς Συρακοσίους ὡς ἐπὶ στρατείαν καὶ τὴν φυτείαν, ὅπως ἥ τε χώρα βελτίων γένηται γεωργουμένη καὶ μὴ χείρους αὐτοὶ σχολάζοντες, quem locum huc refert Schneiderus.

§. 8. συμπαρομαρτοῖ] Idem verbum est Symp. IV, 17. et Cyrop. VII, 5, 84. Supra VIII, 5. erat συμπαρέπεσθαι. Cf. quae dixi de verbo συμπαρατρέφειν ad Oecon. V, 5. Matth. §. 403. De particula ἄν intelligenda v. adn. ad V, 3. De optativi forma v. adn. ad IV, 10.

§. 9. εἰ] De re nequaquam incerta sermo est. V. adn. ad II, 7. — Sequens τι est aliquantum.

τιμώμενος ἂν — ἐμπόρους ἂν πλείους ἀγείροι] Particula ἄν collocari solet post id verbum, quo vis sententiae maxime nititur (Rost. §. 120. adn. 5.); ubi igitur altera accedit notio, quae singulare quoddam pondus habet, saepe alterum ἄν additur. Oecon. II, 13: ἐγὼ δή, εἰ ἐπιχειρήσαιμι ἐν τῷ σῷ οἴκῳ μανθάνειν οἰκονομεῖν, ἴσως ἂν καταλυμηναίμην ἄν σου τὸν οἶκον. XVII, 13: τῷ οὖν κατιλυθέντι τί ἂν ποιοῦντες δοκοῦσιν ἄν σοι ἐπικουρῆσαι; Rost. §. 120. adn. 4. Aliter se res habet, ubi, interpositis multis verbis, particula iteratur, velut Oecon. II, 15. Rost. gr. in us. schol. §. 181, 10. adn. 5.

τοῦτο] pertinet ad ἐμπορία,

φανερὸν γένοιτο, ὅτι καὶ ὁ πρόσοδόν τινα ἄλυπον ἐξευ-
ρίσκων τῇ πόλει τιμήσεται, οὐδ᾽ αὕτη ἂν ἡ σκέψις ἀρ-
10 γοῖτο. ὡς δὲ συνελόντι εἰπεῖν, εἰ καὶ κατὰ πάντα ἐμ-
φανὲς εἴη, ὅτι ὁ ἀγαθόν τι εἰσηγούμενος οὐκ ἀτίμητος
ἔσται, πολλοὺς ἂν καὶ τοῦτο ἐξορμήσειεν ἔργον ποιεῖ-
σθαι τὸ σκοπεῖν τι ἀγαθόν. καὶ ὅταν γε πολλοῖς περὶ
τῶν ὠφελίμων μέλῃ, ἀνάγκη εὑρίσκεσθαί τε μᾶλλον καὶ
11 ἐπιτελεῖσθαι. εἰ δὲ φοβῇ, ὦ Ἱέρων, μὴ ἐν πολλοῖς ἄθλων
προτεθειμένων πολλαὶ δαπάναι γίγνωνται, ἐννόησον, ὅτι
οὐκ ἔστιν ἐμπορεύματα λυσιτελέστερα ἢ ὅσα ἄνθρωποι
ἄθλων ὠνοῦνται. ὁρᾷς ἐν ἱππικοῖς καὶ γυμνικοῖς καὶ
χορηγικοῖς ἀγῶσιν ὡς μικρὰ ἆθλα μεγάλας δαπάνας καὶ
πολλοὺς πόνους καὶ πολλὰς ἐπιμελείας ἐξάγεται ἀν-
θρώπων;

§. 10. κατὰ πάντα dederunt Vict. Frotsch. Dind. Saupp. pro vulg. κατὰ πάντων. — Vill. ἄτιμος pro ἀτίμητος. — Vulg. τοῦ σκοπεῖν; Stob. Wels. Bach. τὸ σκοπεῖσθαι; τὸ σκοπεῖν C. Reuchl. Bud. Schneid. sqq. edd. — Edd. vett. μέλλῃ. — Stob. om. γε post ὅταν, et τε ante μᾶλλον. — L. A. B. edd. vett. ἐπιμελεῖσθαι pro ἐπιτελεῖσθαι; hoc vertit Aretin. et ex Stobaeo adscivit Steph. II.

§. 11. Schneid. om. καὶ γυμνικοῖς. — A. B. γίνωνται.

vel intelligas potius τὸ ἐμπορεύεσθαι. V. adn. ad Oecon. II, 23., ubi ταῦτα spectat ad antecedens ἐπιθυμίας. Rost. §. 100. adn. 7.

πρόσοδόν τινα ἄλυπον] vectigal quod non coniunctum sit cum civium molestia.

τιμήσεται] passive dictum. Matth. §. 184. adn. 1. Rost. §. 114. adn. 1. Eiusd. gr. in us. schol. §. 150. adn. 10.

ἀργοῖτο] negligatur. Cyrop. II, 3, 3: οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς ἀργεῖται τῶν πράττεσθαι δεομένων.

§. 10. ὡς δὲ συνελόντι εἰπεῖν] Hanc formulam explicant Matth. §. 545. Rost. §. 122, 9. 3). Eiusd. gr. in us. schol. §. 185, 5. addit. 2. Kühner. §. 581. a. (§. 284, 10). a).) V. Oecon. XII, 19.

ἔργον ποιεῖσθαι] ἔργον ποιεῖσθαι et ἔργον ἔχειν est enixe agere. Quare infinitivus sequitur plerumque sine articulo, ut Comment. II, 10, 6: ἔργον εἶχε σκοπεῖν. Cyrop. VIII, 4, 6. Ages. XI, 12. Cf. Plat. Phaedr. p. 232. A. ibique Stallbaumium. Articulum τὸ infinitivo addere licet, quia ἔργον ποιεῖσθαι unam eamque transitivam efficit notionem. Genitivus vero articuli, quem praebet vulgata scriptura, qua defendatur, nulla est ratio.

περὶ τῶν ὠφελίμων μέλῃ] V. adn. ad II, 5.

§. 11. λυσιτελέστερα] quae facilius comparentur, i. e. viliora.

ὡς μικρὰ ἆθλα] Dicit coronas illas pineas aut oleaginas, quae Graecis non tam praemia, quam indicia virtutis erant.

CAPUT X.

ARGUMENTUM.

Interroganti Hieroni, num fieri etiam possit, ut mercenariorum militum invidia vitetur, respondet Simonides opus quidem ei esse custodia contra hominum superbiam ac violentiam, sed maxime eosdem custodes civibus quoque prodesse posse. Esse enim in unaquaque civitate servos aliosque maleficos homines, contra quos privati non minus defendi velint quam tyrannus: praeterea praesidio egere agricolas in agris et pecora. Deinde vero maximo usui esse hastatos milites in bello: idoneos enim esse ad arcendas hostium incursiones, ad suscipiendas adversus hostes expeditiones, ad amicorum res tutandas et hostium opes frangendas. Quum igitur intellexerint cives ad suam quoque salutem ali mercenarios milites, fore, ut libentissime solvant stipendia.

Καὶ ὁ Ἱέρων εἶπεν, Ἀλλὰ ταῦτα μέν, ὦ Σιμωνίδη, 1
καλῶς μοι δοκεῖς λέγειν· περὶ δὲ τῶν μισθοφόρων ἔχεις
τι εἰπεῖν, ὡς μὴ μισεῖσθαι δι' αὐτούς; ἢ λέγεις, ὡς
φιλίαν κτησάμενος ἄρχων οὐδὲν ἔτι δεήσεται δορυφό-
ρων; Ναὶ μὰ Δία, εἶπεν ὁ Σιμωνίδης, δεήσεται 2

Cap. X. §. 1. Bnd. corrigit μισεῖσθαι δεῖ αὐτούς.

Cap. X. §. 1. ὡς μὴ μισεῖσθαι] Alio loco Coppelloui, qui, mutato μισεῖσθαι in μισεῖται, ὡς pro ὅτι accipit, assensus sum ita, ut retinerem infinitivum, cum quo coniungitur tale ὡς etiam Hellen. VI, 5, 42., item ὅπως Oecon. VII, 29. Sed iam dubito, num Hiero ex Simonide quaerere possit: habesne quid dicere, nos non esse invisos propter mercenarios? quum iam nunc Hieronem fugere non potuerit, eam rationem, qua adhuc illis custodibus usus sit, prorsus improbari a Simonide. Apparet poetam, qui modo viam monstravit, qua unum malum a tyrannide removeretur, nunc provocari ab Hierone, ut doceat, quomodo alterum malum, quod imperio inhaereat, in commodum convertatur. Verte igitur: Num proferre quid poteris (quod afficiat), ut invisi non simus ob mercenarios milites? Ad infinitivum intellige ἡμᾶς, sive τινά. De ὡς, quod consilium aut effectum indicat, cum infinitivo coniuncto v. adun. ad Oecon. XII, 19. et ad Ages. II, 7: ὥπλισέ τε οὕτως, ὡς ἅπαντα μὲν χαλκόν, ἅπαντα δὲ φοινικᾶ φαίνεσθαι.

μὲν οὖν. οἶδα γάρ, ὅτι, ὥςπερ ἐν ἵπποις, οὕτω καὶ ἐν
ἀνθρώποις τισὶν ἐγγίγνεται, ὅσῳ ἂν ἔκπλεα τὰ δέοντα
3 ἔχωσι, τοσούτῳ ὑβριστοτέροις εἶναι. τοὺς μὲν οὖν τοι-
ούτους μᾶλλον ἂν σωφρονίζοι ὁ ἀπὸ τῶν δορυφόρων
φόβος. τοῖς δὲ καλοῖς κἀγαθοῖς ἀπ' οὐδενὸς ἂν μοι
δοκεῖς τοσαῦτα ὠφελήματα παρασχεῖν, ὅσα ἀπὸ τῶν
4 μισθοφόρων. τρέφεις μὲν γὰρ δήπου καὶ σὺ αὐτοὺς
σαυτῷ φύλακας· ἤδη δὲ πολλοὶ καὶ δεσπόται βίᾳ ὑπὸ
τῶν δούλων ἀπέθανον. εἰ οὖν ἓν πρῶτον τοῦτ' εἴη τῶν
προςτεταγμένων τοῖς μισθοφόροις, ὡς πάντων ὄντας
δορυφόρους τῶν πολιτῶν βοηθεῖν πᾶσιν, ἄν τι τοιοῦτον
αἰσθάνωνται· γίγνονται δέ που, ὡς πάντες ἐπιστάμεθα,

§. 2. A. B. Frotsch. Sanpp. οὕτως καί. — ἔκπλεα pro ἔκπλεω ex A. B. L. Reuchl. dederunt Frotsch. et seqq. edd.

§. 3. Weisk. malebat οὐδενὸς αὖ μοι.

§. 4. Vill. βοηθεῖν ἅπασιν. — B. γίνοντε δέ που. — Weisk. et Schneid. post verbum αἰσθάνωνται lacunae signum apposuerunt. — Vill. καὶ τί ἂν εἴδειεν.

§. 2. *μὲν οὖν*] In responsionibus est immo vero, quin immo. V. adn. Oecon. VII, 37.

ἐγγίγνεται] Haec brevius dici poterant sic: ὅτι, ὥςπερ ἵπποι, οὕτω καὶ ἄνθρωποί τινες, ὅσῳ —, τοσούτῳ ὑβριστότεροί εἰσιν. Pertinet hoc genus dicendi ad usum illum, quo verbum simplex γίγνεσθαι πλεοναστικῶς usurpatur, e. c. Cyrop. II, 4, 18: γίγνεται τῷ Κύρῳ τὰ ἱερὰ ἐπὶ τὸν Ἀρμένιον ἰέναι καλά.

ἔκπλεα] De forma ἔκπλεα v. Buttm. §. 61. adn. Kühner. §. 314. adn. 4. (§. 78. adn. 5.). Cyrop. VI, 2, 7. 8. περίπλεα. VI, 2, 33.

ὅσῳ — τοσούτῳ] Haec correlativa significant effectum plane respondere causae efficienti, plerumque ita, ut utrique membro addatur comparativus. Haud raro tamen ea enuntiatio, quae causam continet, ita comparata est, ut respuat comparativum. Plat. Euthyphr. p. 11. D: κινδυνεύω ἄρα, ὦ ἑταῖρε, ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς δεινότερος γεγονέναι τὴν τέχνην τοσούτῳ, ὅσῳ ὁ μὲν τὰ αὑτοῦ μόνα ἐποίει οὐ μένοντα, ἐγὼ δὲ πρὸς τοῖς ἐμαυτοῦ, ὡς ἔοικε, καὶ τὰ ἀλλότρια. Soph. Trach. v. 312 sq.: ἐπεί νιν τῶνδε πλεῖστον ᾤκτισα βλέπουσ', ὅσῳ περ καὶ φρονεῖν οἶδεν μόνη. Oed. Col. v. 742 sqq. Xen. Comment. I, 3, 13: Οὐκ οἶσθ', ὅτι τοῦτο τὸ θηρίον, ὃ καλοῦσι καλὸν καὶ ὡραῖον, τοσούτῳ δεινότερόν ἐστι τῶν φαλαγγίων, ὅσῳ ἐκεῖνα μὲν ἁπτόμενα, τοῦτο δὲ οὐδ' ἁπτόμενον — ἐνίησί τι καὶ πάνυ πρόσωθεν τοιοῦτον. Ab his locis discernendum esse hunc, de quo nunc agimus, locum sine iusta causa dicit Kühnerus ad Comment. l. d. Nihil enim obstat, quin vertamus: *dafs sie um so übermüthiger sind, als sie das, was sie brauchen, vollauf haben.* Enuntiatio relativa nihil significat, ut manifestum est, nisi causam, qua quis fiat superbior: igitur μᾶλλον ad ἔκπλεα repetere non opus est. Neque Latini ab hoc dicendi genere abhorrent. Tacit. Annal. I, 68: Quanto inopina, tanto maiora

κακοῦργοι ἐν πόλεσιν· εἰ οὖν καὶ τούτους φυλάττειν
εἶεν τεταγμένοι, καὶ τοῦτ᾽ ἂν εἰδεῖεν ὑπ᾽ αὐτῶν ὠφελού-
μενοι. πρὸς δὲ τούτοις καὶ τοῖς ἐν τῇ χώρᾳ ἐργάταις 5
καὶ κτήνεσιν οὗτοι ἂν εἰκότως καὶ θάρσος καὶ ἀσφά-
λειαν δύναιντο μάλιστα παρέχειν, ὁμοίως μὲν τοῖς σοῖς
ἰδίοις, ὁμοίως δὲ τοῖς ἀνὰ τὴν χώραν. ἱκανοί γε μὴν
εἰσι καὶ σχολὴν παρέχειν τοῖς πολίταις τῶν ἰδίων ἐπιμε-
λεῖσθαι, τὰ ἐπίκαιρα φυλάσσοντες. πρὸς δὲ τούτοις καὶ 6
πολεμίων ἐφόδους κρυφαίας καὶ ἐξαπιναίας τίνες ἑτοι-
μότεροι ἢ προαισθέσθαι ἢ κωλῦσαι τῶν ἀεὶ ἐν ὅπλοις τε
ὄντων καὶ συντεταγμένων; ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῇ στρα-
τείᾳ τί ἐστιν ὠφελιμώτερον πολίταις μισθοφόρων; τού-

§. 5. L. A. B. edd. vett. *τῶν ἰδιωτῶν*; Brod. *καὶ τῶν σῶν ἰδίων*; *τῶν ἰδίων* cum Reuchlino dederunt Steph. et seqq. edd. — Brod. *ἐπικαίρια*.

§. 6. Ante Leunclavium scribebatur *ἐν τῇ στρατιᾷ*; L. B. *ἐν στρατιᾷ*, quod unice probavit Schneid.

offenduntur. III, 46: Quanto pecunia dites, tanto magis imbelles. Caes. B. C. I, 52: quo minor erat frumenti copia, pecus imperabat. Matth. §. 455. adn. 7. Ruddim. Inst. L. L. II. p. 309.

ὑβριστοτέροις] Dativus, quod antecedit *ἀνθρώποις τισίν*. Buttm. §. 142, 2. 2). Matth. §. 536. Rost. §. 127. Eiusd. gr. in us. schol. §. 184, 9. a). Kühner. §. 645, 3. (§. 307, 2.).

§. 3. *ὁ ἀπὸ τῶν δορυφόρων φόβος*] Cyrop. III, 3, 53. *τῷ ἀπὸ τῶν πολεμίων φόβῳ*. Ibid. I, I, 5. Anab. I, 2, 37. Cf. Anab. I, 2, 18. *τὸν ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς βαρβάρους φόβον*.

§. 4. *δεσπόται*] non tyranni, sed quilibet cives, qui servos habent.

εἰ οὖν ἓν] i. e. *εἰ οὖν πρῶτον τοῦτ᾽ εἴη ἓν τῶν προστ.*

ὄντας δορυφόρους] De accusativo v. adn. ad II, 8.

τοιοῦτον] i. e. insidias strui dominis a servis. — Iam post verbum *αἰσθάνωνται* apodosis sequi debebat. Sed in mentem venit Simonidi non servos tantum, sed alios etiam maleficos homines esse in civitatibus, a quibus pericula impendeant civibus. Interposita igitur sententia *γίγνονται δέ που — κακοῦργοι ἐν πόλεσιν*, iam alteram addit protasin *εἰ οὖν — τεταγμένοι*, et tum demum apodosin adiungit duplici protasi accommodatam. Etiam supra III, 12. inter civium hostes primo loco *οἱ δοῦλοι*, altero *οἱ κακοῦργοι* enumerantur. Unde suspicor scribendum esse h. l. *καὶ κακοῦργοι ἐν πόλεσιν*.

εἰδεῖεν — ὠφελούμενοι] V. adn. ad II, 9.

§. 5. *ἀνὰ τὴν χώραν*] hic illic in terra versantibus, i. e. qui sunt aliis terrae incolis.

τὰ ἐπίκαιρα] loca opportuna. Eadem significatione est *τὰ ἐπίκαιρα* Oecon. XX, 9.

§. 6. *ἑτοιμότεροι*] magis parati, quia semper sunt armati et collecti.

τους γὰρ προπονεῖν καὶ προκινδυνεύειν καὶ προφυλάτ-
7 τειν εἰκὸς ἑτοιμοτάτους εἶναι. τὰς δ' ἀγχιτέρμονας πό-
λεις οὐκ ἀνάγκη διὰ τοὺς ἀεὶ ἐν ὅπλοις ὄντας καὶ εἰρή-
νης μάλιστα ἐπιθυμεῖν; οἱ γὰρ συντεταγμένοι καὶ σώζειν
τὰ τῶν φίλων μάλιστα καὶ σφάλλειν τὰ τῶν πολεμίων
8 δύναιντ' ἄν. ὅταν γε μὴν γνῶσιν οἱ πολῖται, ὅτι οὗτοι
κακὸν μὲν οὐδὲν ποιοῦσι τὸν μηδὲν ἀδικοῦντα, τοὺς δὲ
κακουργεῖν βουλομένους κωλύουσι, βοηθοῦσι δὲ τοῖς
ἀδικουμένοις, προνοοῦσι δὲ καὶ προκινδυνεύουσι τῶν
πολιτῶν, πῶς οὐκ ἀνάγκη καὶ δαπανᾶν εἰς τούτους
ἥδιστα; τρέφουσι γοῦν καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ μείοσι τούτων
φύλακας.

§. 7. A. om. τὰς δ'; L. B. edd. vett. Steph. I. Bach. om. δ'; Brod. scripsit τὰς δ' — πῶς οὐκ ἀνάγκη. — Bas. II. διὰ τὸ ἀεί. — Marg. Steph. ἐνόπλους. — Edd. vett. excepta Bas. II. om. τὰ ante τῶν.
§. 8. B. ἐπὶ μείοσιν.

§. 8. εἰς τούτους] I. e. ad stipendia iis solvenda. ἐπὶ μείοσι τούτων] Cum minore commodo quam id est, quod praebent milites mercenarii.

CAPUT XI.

ARGUMENTUM.

Demonstrat Simonides multo magis in suum commodum agere tyrannum, si suas res ad publicum usum potius convertat, quam si solum in suum. Neque ipsum vincere in certaminibus publicis ei tantum honoris ferre, quantum redundet ad ipsum, quum effecerit, ut plurimi eius cives victores inde redeant. Tyrannum omnium maxime decere, aliarum civitatum rectores civium prosperitate superare. Quod si assecutus fuerit, fore, ut ab omnibus et civibus et exteris ametur, et amplam gloriam sibi comparet, suique desiderio omnes afficiat, et ut ipsi obtemperare ipsumque omni ratione defendere atque adiuvare nemo non paratus sit. Denique adhortatur Hieronem, ut ratione proposita civium saluti summa cura et studio serviat, itaque maximam ipsum felicitatem consecuturum esse asseverat.

Χρὴ δέ, ὦ Ἱέρων, οὐδ᾽ ἀπὸ τῶν ἰδίων κτημάτων 1
ὀκνεῖν δαπανᾶν εἰς τὸ κοινὸν ἀγαθόν· καὶ γὰρ ἔμοιγε
δοκεῖ τὰ εἰς τὴν πόλιν ἀναλούμενα μᾶλλον εἰς τὸ δέον
τελεῖσθαι ἢ τὰ εἰς τὸ ἴδιον ἀνδρὶ τυράννῳ. καθ᾽ ἓν δ᾽ 2
ἕκαστον σκοπῶμεν. οἰκίαν πρῶτον ὑπερβαλλούσῃ δα-
πάνῃ κεκαλλωπισμένην μᾶλλον ἡγῇ κόσμον ἄν σοι πα-
ρέχειν ἢ πᾶσαν τὴν πόλιν τείχεσί τε καὶ ναοῖς καὶ παρα-
στάσι καὶ ἀγοραῖς καὶ λιμέσι κατεσκευασμένην; ὅπλοις 3
δὲ πότερον τοῖς ἐκπαγλοτάτοις αὐτὸς κατακεκοσμημένος
δεινότερος ἂν φαίνοιο τοῖς πολεμίοις ἢ τῆς πόλεως ὅλης
εὐόπλου σοι οὔσης; προσόδους δὲ ποτέρως ἂν δοκεῖς 4
πλείονας γίγνεσθαι, εἰ τὰ σὰ ἰδίᾳ μόνον ἐνεργὰ ἔχοις, ἢ
εἰ τὰ πάντων τῶν πολιτῶν μεμηχανημένος εἴης ἐνεργὰ
εἶναι; τὸ δὲ πάντων κάλλιστον καὶ μεγαλοπρεπέστατον 5
νομιζόμενον εἶναι ἐπιτήδευμα ἁρματοτροφίαν, ποτέρως

Cap. XI. §. 2. Cum L. A. B. Reuchl. Bas. II. dedi πρῶτον pro πότερον. — Schneid. cum Ernesto maluit παστάσι pro παραστάσι; Pollux VII, 27. verbis παστάδας (nam hoc, non παραστάδας dant libri veteres) δὲ ὁ Ξενοφῶν, ἃς οἱ νῦν ἐξέδρας, Comm. III, 8, 9. innuere videtur, non hunc locum. — B. λιμέσιν.
§. 4. δοκεῖς restituit Schneid. ex L. pro δοκῇς; illud est etiam in B. — Quod Steph. malebat ἴδια est in L. — Edd. vett. ἔχεις. — B. μόνον ἔργα, et om. articulum ante πολιτῶν. — B. εἴης ἔργα.

Cap. XI. §. 1. καὶ γὰρ ἔμοιγε] etenim mihi qnidem.
ἀνδρὶ τυράννῳ] iunge cum verbis: εἰς τὸ δέον τελεῖσθαι.
§. 2. καθ᾽ ἓν δ᾽ ἕκαστον] omnia singulatim. V. adn. Ages. VII, 1: Ὥς γε μὴν φιλόπολις ἦν, καθ᾽ ἓν μὲν ἕκαστον μακρὸν ἂν εἴη γράφειν.
οἰκίαν πρῶτον] πότερον, ubi sequitur ἤ, saepe omittitur. Cyrop. III, 1, 12. Heindorf. Plat. Gorg. p. 489. D. Kühner. §. 836. adn. 1. (§. 344, 5. f.).
παραστάσι] παραστάδες proprie snnt postes. Herod. I, 179. Pollux I, 20: τὰ ἑκατέρωθεν ξύλα κατὰ πλευρὰν τῶν θυρῶν, ἃ καὶ παραστάδας φασίν. Eust. ad Iliad. p. 402, 23: μέρος θυρῶν ἐν Ὀδυσσείᾳ οἱ σταθμοί, οὓς παραστάδας ὁ τραγικός φησιν. Sed Eur. Phoen. v. 418., quem locum respicit Eustathius, schol. παραστάδας interpretatur τὰ προπύλαια. Cratin. apud Pollucem X, 25. iungit παραστάδας et πρόθυρα ποικίλα. Apollon. Lex. p. 57. αἴθουσα per παραστάδα explicatur. Pro προδόμῳ dictum est in Eurip. Phoen. 418: Ἀδράστου δ᾽ ἦλθον εἰς παραστάδας. Unde non dubium est, quin mutatione non opus sit. παραστάδες snnt columnae inter se iunctae, quae efficiunt propylaea vel porticus templis aliisve aedificiis adiunctas. De utraque voce: παστάδες et παραστάδες, Frotscherus legendam iure commendat Heynii disputationem ad Homer. Tom. V. p. 634 sqq. Cf. Valcken. ad Eurip. Phoen. 418.

ἂν δοκεῖς μᾶλλον κοσμεῖν, εἰ αὐτὸς πλεῖστα τῶν Ἑλλήνων ἅρματα τρέφοις τε καὶ πέμποις εἰς τὰς πανηγύρεις, ἢ εἰ ἐκ τῆς σῆς πόλεως πλεῖστοι μὲν ἱπποτρόφοι εἶεν, πλεῖστοι δ' ἀγωνίζοιντο; νικᾶν δὲ πότερα δοκεῖς κάλλιον εἶναι ἅρματος ἀρετῇ, ἢ πόλεως, ἧς προστατεύεις,
6 εὐδαιμονίᾳ; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδὲ προσήκειν φημὶ ἀνδρὶ τυράννῳ πρὸς ἰδιώτας ἀγωνίζεσθαι. νικῶν μὲν γὰρ οὐκ ἂν θαυμάζοιο, ἀλλὰ φθονοῖο, ὡς ἀπὸ πολλῶν οἴκων τὰς δαπάνας ποιούμενος, νικώμενος δ' ἂν πάντων μά-
7 λιστα καταγελῷο. ἀλλ' ἐγώ σοί φημι, ὦ Ἱέρων, πρὸς ἄλλους προστάτας πόλεων τὸν ἀγῶνα εἶναι, ὧν ἐὰν σὺ εὐδαιμονεστάτην τὴν πόλιν, ἧς προστατεύεις, παρέχῃς, εὖ ἴσθι νικῶν τῷ καλλίστῳ καὶ μεγαλοπρεπεστάτῳ ἐν
8 ἀνθρώποις ἀγωνίσματι. καὶ πρῶτον μὲν εὐθὺς κατειργασμένος ἂν εἴης τὸ φιλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχομένων, οὗ δὴ σὺ ἐπιθυμῶν τυγχάνεις· ἔπειτα δὲ τὴν σὴν νίκην οὐκ ἂν εἷς εἴη ὁ ἀνακηρύττων, ἀλλὰ πάντες ἄνθρωποι ὑμνοῖεν
9 ἂν τὴν σὴν ἀρετήν. περίβλεπτος δὲ ὢν οὐχ ὑπὸ ἰδιωτῶν

§. 5. μᾶλλον pro μάλιστα ex A. B. L. Vict. Vill. Reuchl. marg. Steph. dederunt Frotsch. Dind. Saupp. — δοκεῖς ex L. restituit Schneid. pro δοκῇς; illud habet etiam A. — A. om. εἰ post ἤ. — σῆς cum L. Vict. Vill. Reuchl. inseruerunt Frotsch. et seqq. edd. — Marg. Steph. ποτέρα.

§. 7. παρέχῃς L. A. B. Reuchl. Schneid. seqq. edd. pro vulg. παρέχοις. — εὖ ἴσθι νικῶν ex coniectura Canteri (Nov. Lect. I, 13.) pro vulg. εὖ ἔσῃ νικῶν reposuerunt Bach. Schneid. et seqq. edd. — Schneid. malebat τῶν ἐν ἀνθρώποις.

§. 5. εἰ αὐτὸς] De victoriis Hieronis a Pindaro celebratis disputavimus in Praef. p. IV.

§. 6. ἐγὼ μὲν] V. adn. I, 7.

ἂν θαυμάζοιο] Particulam referas simul ad φθονοῖο. V. adn. V, 3.

§. 7. ὧν] refer ad πόλεων. Inter quas civitates quum non ea numerata sit, cui Hiero praeest, superlativus εὐδαιμονεστάτην pro comparativo dici videtur. Vide de hoc usu Herm. ad Viger. p. 718 sq. Matth. §. 464. Kühner. §. 589. A. 3. Cf. Caesar. Bell. Gall. I, 3: non esse dubium, quin totius Galliae plurimum Helvetii possent, *bei weitem mehr, als ganz Gallien.*

εὖ ἴσθι νικῶν] V. adn. II, 9. Ceterum mihi non persuasum habeo omnium librorum lectionem εὖ ἔσῃ νικῶν esse damnandam. ἔσῃ νικῶν de diuturniore statu intelligendum est, et εὖ pertinet ad νικῶν. De participio cum verbo εἶναι iuncto v. Matth. §. 559. Rost. §. 116, 12. Kühner. §. 416, 4. De aliis temporibus nulla est dubitatio. V. Oecon. VII, 21. Futurum habes Anab. VII, 6, 36: ἴστε, ὅτι ἄνδρα κατακτανόντες ἔσεσθε, i. e. *ihr werdet Mörder sein*; nostro loco: *du wirst Sieger sein.*

μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πολλῶν πόλεων ἀγαπῷο ἄν, καὶ
θαυμαστὸς οὐκ ἰδίᾳ μόνον, ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ παρὰ
πᾶσιν ἂν εἴης· καὶ ἐξείη μὲν ἄν σοι ἕνεκεν ἀσφαλείας, 10
εἴ που βούλοιο, θεωρήσοντι πορεύεσθαι, ἐξείη δ' ἂν
αὐτοῦ μένοντι τοῦτο πράττειν. ἀεὶ γὰρ ἂν παρὰ σοὶ
πανήγυρις εἴη τῶν βουλομένων ἐπιδεικνύναι, εἴ τίς τι
σοφὸν ἢ καλὸν ἢ ἀγαθὸν ἔχοι, τῶν δὲ καὶ ἐπιθυμούντων
ὑπηρετεῖν. πᾶς δὲ ὁ μὲν παρὼν σύμμαχος ἂν εἴη σοι, 11
ὁ δὲ ἀπὼν ἐπιθυμοίη ἂν ἰδεῖν σε. ὥστε οὐ μόνον φι-
λοῖο ἄν, ἀλλὰ καὶ ἐρῷο ὑπ' ἀνθρώπων, καὶ τοὺς καλοὺς
οὐ πειρᾶν, ἀλλὰ πειρώμενον ὑπ' αὐτῶν ἀνέχεσθαι ἄν
σε δέοι, φόβον δὲ οὐκ ἂν ἔχοις, ἀλλ' ἄλλοις παρέχοις,
μή τι πάθῃς· ἑκόντας δὲ τοὺς πειθομένους ἔχοις ἂν καὶ 12
ἐθελουσίως σου προνοοῦντας θεῷο ἄν, εἰ δέ τις κίνδυ-
νος εἴη, οὐ συμμάχους μόνον, ἀλλὰ καὶ προμάχους καὶ
προθύμους ὁρῴης ἄν, πολλῶν μὲν δωρεῶν ἀξιούμενος,
οὐκ ἀπορῶν δὲ, ὅτῳ τούτων εὐμενεῖ μεταδώσεις, πάντας
μὲν συγχαίροντας ἔχων ἐπὶ τοῖς σοῖς ἀγαθοῖς, πάντας

§. 8. Vill. πάντες οἱ ἄνθρωποι.
§. 9. οὐχ ὑπὸ pro οὐχὶ ὑπὸ dedit cum L. A. B. Saupp.; sed B. ἀπὸ.
§. 10. Suadente Wejskio, Schneid. scripsit ποι pro που, eique obsecuti sunt Dind. et Hanov. — L. θεωρήσων τὶ supra scriptum habet. Bornem. Symp. p. 152. cum Reuchlino praefert ἂν σοι εἴη.
§. 12. L. μόνον συμμάχους. — Prius ἰδίων, quod vulgo erat post τῶν σῶν, seclusit Schneid., omiserunt Frotsch. et sqq. edd.

ἐν ἀνθρώποις] i. e. quod nos dicimus: *in der Welt*. Ages. VIII, 6. Comment. II, 3, 14. 6, 39. III, 6, 2. Cyrop. II, 2, 17. Infra §. 15. Articulo τῶν non opus esse resipsa docet. V. Plat. Lys. p. 211. E: Καὶ βουλοίμην ἄν μοι φίλον ἀγαθὸν γενέσθαι μᾶλλον ἢ τὸν ἄριστον ἐν ἀνθρώποις ὄρτυγα ἢ ἀλεκτρυόνα, quem locum arcessivit Frotscherus.

§. 10. ἕνεκεν ἀσφαλείας] per securitatem, i. e. quod attinet ad securitatem. Sic nostrates: *meinetwegen*. Cyrop. III, 2, 30: ἐξέσται ἡμῖν ἐκείνου ἕνεκα.

εἴ που] V. adn. III, 2. που referre licet etiam ad θεωρήσοντι. De participii dativo cf. adn. II, 8.

τῶν βουλομένων] Omissum est μέν, id quod fieri solet ubi sequitur non simplex δέ, sed δὲ καί. Comment. I, 1, 1. II, 6, 22. 23. II, 8, 5. Anab. III, 1, 23. Hellen. V, 1, 28. Ages. I, 25.

εἴ τίς τι] si quis quid, i. e. quodcunque quis. V. adn. VI, 2.

ὑπηρετεῖν] scil. σοφὸν ἢ καλὸν ἢ ἀγαθόν τι.

§. 11. ἐρῷο] Repetas ἄν; item mox ad παρέχοις. V. adn. V, 3.

§. 12. καὶ προθύμους] eosque paratissimos.

εὐμενεῖ] quippe qui sit

13 δὲ πρὸ τῶν σῶν ὥςπερ τῶν ἰδίων μαχομένους. θησαυ-
ρούς γε μὴν ἔχοις ἂν πάντας τοὺς παρὰ τοῖς φίλοις
πλούτους. ἀλλὰ θαῤῥῶν, ὦ Ἱέρων, πλούτιζε μὲν τοὺς
φίλους· σαυτὸν γὰρ πλουτιεῖς· αὖξε δὲ τὴν πόλιν· σαυτῷ
γὰρ δύναμιν περιάψεις· κτῶ δὲ αὐτῇ συμμάχους · . .
14 νόμιζε δὲ τὴν μὲν πατρίδα οἶκον, τοὺς δὲ πολίτας ἑταί-
ρους, τοὺς δὲ φίλους τέκνα σεαυτοῦ, τοὺς δὲ παῖδας
ὅτιπερ τὴν σὴν ψυχήν, καὶ τούτους πάντας πειρῶ νικᾶν
15 εὖ ποιῶν. ἐὰν γὰρ τοὺς φίλους κρατῇς εὖ ποιῶν, οὐ μή
σοι δύνωνται ἀντέχειν οἱ πολέμιοι. κᾂν ταῦτα πάντα ποι-
ῇς, εὖ ἴσθι πάντων τῶν ἐν ἀνθρώποις κάλλιστον καὶ μακα-
ριώτατον κτῆμα κεκτήσῃ· εὐδαιμονῶν γὰρ οὐ φθονηθήσῃ.

§. 13. Ald. ἔχεις πάντας; ἂν addiderunt Schaef. Brem. Reisig. de ἂν part. p. 126. Dind. Hanov. Saupp. — Ald. πλουτεῖς; B. om. γὰρ. — Ante Schaeferum legebatur αὔξει; αὖξε est in Reuchl.; marg. Leuncl. αὔξεις.

§. 14. Wels. voluit ὥςπερ τὴν σὴν.

§. 15. Edd. vett. κρατεῖς. — L. δύνανται. — L. B. C. D. E. vulg. κεκτῆσθαι; Steph. II. Canter. N. Lect. I, 13. marg. C. Vill. Zeun. Schneid. κεκτημένος; κεκτήσῃ ex Reuchl. et marg. Steph. revocatum a Schaefero Mell. critt p. 4. dedit Frotsch.; eodem ducit κέκτησο, quod est in A. et Vict. — Vill. Iunt. et Bas. II. φθονήσῃ.

benevolus. Nam intelligendum est ὄντι. V. adn. Oecon. III, 11.

§. 13. ἔχοις ἂν] Frotscherus particulam omittit, comparans VII, 12. et antecedentem paragraphum. Atque Hermannus in libro de part. ἂν p. 193., „non videtur tamen," inquit, „necessarium esse, quia hoc in mente habebat scriptor: κινδύνου δ' ἂν ὄντος μάλιστα μὲν αὐτοὺς προθύμους ὁρῴης, θησαυρούς γε μὴν ἔχοις τοὺς αὐτῶν πλούτους." V. etiam Matth. §. 515. adn. Sed verba θησαυρούς γε μὴν κτλ. non arcte coniuncta esse cum antecedentibus quum ex sententia apparet, tum e particulis γε μήν, quae indicant transitum ad rem novam. Illam autem particulam omittere non licere, nisi „ubi oratio ex duobus membris constet, quorum alterum cum altero vel alia ratione coniunctum sit, vel eius repetitionem quandam contineat," docet idem Hermann. ad Viger. p. 944. De sententia cf. Cyrop. VIII, 2, 15. 23.

κτῶ δὲ αὐτῇ συμμάχους] Ex antecedentibus suspicandum est post haec verba excidisse quaedam huius fere sententiae: σαυτῷ γὰρ ἕξεις συμμαχοῦντας.

§. 14. ὅτιπερ] idem est quod ταὐτό, ὅ. Oecon. I, 7: ἐδόκει οἶκος ἀνδρὸς εἶναι ὅπερ κτῆσις. XVII, 8: τί τοῦτο λέγεις; ἆρά γε τὴν μὲν λεπτοτέραν (γῆν) ὅπερ ἀσθενεστέραν, τὴν δὲ παχυτέραν ὅπερ ἰσχυροτέραν;

§. 15. οὐ μὴ] non verendum est, ne —. Matth. §. 517. Rost. §. 135, 7. a). Eiusd. gr. in us. schol. §. 152, 4. adn. 2. Kühner. §. 779, 2. (§. 318, 6.).

τῶν ἐν ἀνθρώποις] V. adn. §. 7.

εὖ ἴσθι — κεκτήσῃ] εὖ ἴσθι sine ὅτι haud raro mediae orationi interponitur. V. adn. Oecon. X, 13. Item usurpatur εὖ ἴστε Hellen. V, 1, 14. III, 5, 11.

INDEX LATINUS.

INDEX GRAECUS.

GOTHAE LITTERIS OFFICINAE DUCALIS ENGELHARDO-REYHERIANAE.

CORRIGENDA ET ADDENDA.

P. 9. adn. v. 37. et 38. dele: Utrumqne genus confudit Sauppius.

p. 15. adn. v. paenult. scr. V, 4. pro §. 16.

Ibid. scr. de τοῦτον pro de τοῦτο.

p. 25. adu. v. 17. adde: Comparare iuverit Nep. Dion. X, 2. de morte – palam factum est, et similia Latinorum dicts.

p. 28. text. v. 2. scr. οὐκ ἔτι pro οὐκέτι.

Ibid. adu. v. 17. adde: Videtur autem, ut nunc opinor, haec verba Sauppius ita accepisse, ut significent: civitatum adversus civitates bella. Alioquin de verbis πρὸς τὰς πόλεις aliquid sine dubio adnotasset. At illa sententia num verbis οἱ ἐν ταῖς πόλεσι πρὸς τὰς πόλεις exprimi possit, magnopere dubito. Dicendum erat simpliciter οἱ τῶν πόλεων πρὸς τὰς πόλεις, aut uti certe non debebat auctor praepositione ἐν.

p. 40. adu. v. 25. scr. V. supra I, 16. pro V. adu. I, 16.

p. 55. adn. v. 11. scr. suos quisque amicos.

p. 61. adn. v. 14. adde: V. quae III, 1. adnotavi de traiecto φιλίας.

In Praefat. ad Agesilaum p. VI. adn. 4. nescio quo modo factum est, ut scriberem: Agesilaus mortem obiit a. 461. aut 460. a. Chr. n., quod vitium tirones corrigant ex iis, quae adnotavi ad II, 28. p. 54.
